

๐

153.941552

๒546๗

การศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์

ปริญญานิพนธ์

ของ

ปานทิพย์ โสภานิต

23 ก.ย. 2531

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

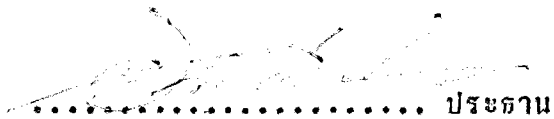
เมษายน 2531

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

166673

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปัญหานี้จน
จบสิ้นแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

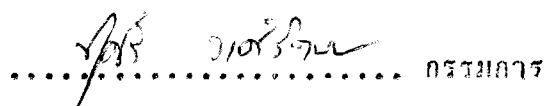

..... ประธาน

..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและการแนะนำอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ล้วน สายยศ และผู้ช่วยศาสตราจารย์จรินทร์ ประสงค์สม ที่ได้ กรุณาให้ข้อคิดเห็น แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ ที่กรุณาเป็นกรรมการ ภายนอก ในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโกสุ่ม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุรณ์ ชิตพงศ์ รองศาสตราจารย์บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ คุณจรัญ คำยัง คุณสันติ สุขทรัพย์ คุณสายสมร ชาคิยานนท์ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และ กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ชูศักดิ์ ขำภิลิขิต ที่กรุณาให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล ดร. ไพฑูรย์ โพธิ์สาร ที่กรุณาช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล คุณมิ่งสูง วาสิกคุตต ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ท่านผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ ฝ่ายวิมล อาจารย์ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และชอบใจนักเรียนทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคุณแม่อธิการิณีสเตอร์เจนเวียฟ เซนต์เรมี อธิการิณีบุคประจักษ์ ทรพรานนท์ อธิการิณี ภัคเกษม ตลอดจนคณะซิสเตอร์ และครูโรงเรียนมาแตร์ เดอี วิทยาลัยทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้

ขอขอบคุณเพื่อนวิศัลรุ่น 20 และน้องวิศัลรุ่น 22 ทุก ๆ คน ที่ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดามารดา ญาติพี่น้องทุกคน ที่ได้กรุณาให้กำลังใจและสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

ปานทิพย์ โสภานิช

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ความหมายบุคลิกภาพ	12
ทฤษฎีบุคลิกภาพ	15
ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์	19
การวัดบุคลิกภาพ	33
การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ	35
รูปแบบการสร้างแบบทดสอบของแอลพอร์ท	44
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	49
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	50
ประชากร	50
กลุ่มตัวอย่าง	50
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	54
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	55
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	67
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ตอนที่ 1 คุณภาพของแบบทดสอบ	73
ตอนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบ	78
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	99
กลุ่มตัวอย่าง	99
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	100
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	100
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
อภิปรายผล	103
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	114
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	122

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน โรงเรียน จำนวนนักเรียน ที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือและการศึกษาเปรียบเทียบ	52
2	แสดงค่าความเชื่อมั่นและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด ของแบบทดสอบแต่ละประเภทของบุคลิกภาพทั้งหกประเภท อย่างละ 33 ข้อ	75
3	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการหาความสัมพันธ์ระหว่าง แบบทดสอบประเภทบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นเองแบบมาตรฐานของ ฮอลแลนด์	77
4	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนก ตามเพศชายและเพศหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท งานช่างฝีมือและกลางแจ้ง	78
5	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนก ตามเพศชายและเพศหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค	79
6	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนก ตามเพศชายและเพศหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท งานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม	80
7	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนก ตามเพศชายและเพศหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท งานบริการการศึกษาและสังคม	81

8	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศชายและเพศหญิงกับบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย	82
9	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศชายและเพศหญิงกับบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน	83
10	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้งกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ	84
11	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ	85
12	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ	86
13	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ	87
14	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ	88
15	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ	89

16	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ ประเภทงานสำนักงานและสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ	90
17	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ ประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้งกับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย.....	91
18	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ ประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย	92
19	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างบุคลิกภาพของบุคคล ที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ผู้ปกครอง มีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย	93
20	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท งานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม กับอาชีพผู้ปกครองคือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย	94
21	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท งานบริการการศึกษาและสังคมกับอาชีพผู้ปกครองคือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย	95
22	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท งานจัดการและค้าขาย กับอาชีพผู้ปกครองคือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย	96
23	วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท งานสำนักงานและสัมพันธ์กับอาชีพผู้ปกครองคือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย	97

ตาราง

หน้า

24	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าคะแนนมาตรฐาน (Fisher's Z เฉลี่ย) และทดสอบความแตกต่างของคะแนนมาตรฐาน ของโค้งปกติ	124
25	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพในแต่ละ ประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์	173

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	ภาพหกเหลี่ยมแสดงการแทนลักษณะบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม ของบุคคล	22
2	ภาพหกเหลี่ยมแสดงความคล้ายคลึงกับรูปแบบทั้งหกแขน	25
3	ภาพแสดงลำดับขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ในรูปแบบ ของแอลพอร์ท	56

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คนเป็นทรัพยากรอันสูงค่าและเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของสังคม สังคมจะอยู่รอด เลือมสลายหรือเจริญรุ่งเรืองขึ้นอยู่กับคนและคุณภาพของคนในสังคมนั้นเป็นสำคัญ และเป็น ที่แน่นอนว่าถ้าสังคมใดประกอบด้วยคนที่มีคุณค่า สังคมนั้นย่อมจะเจริญได้ ดังนั้นในการ พัฒนาประเทศจำเป็นที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการ กำลังคนที่เป็นกำลัง แรงงานอันสำคัญของประเทศชาติก็คือ เยาวชนในปัจจุบัน การพัฒนากำลังคนและการ พัฒนาสังคมให้ได้ผลจริงจึงและถาวรนั้นจะต้องมุ่งไปที่เยาวชนเป็นสำคัญ คือ มุ่งสร้าง ลักษณะนิสัยใจคอ ความคิด คำนิยม และความปรารถนาที่จะช่วยให้เยาวชนสนใจใน วิชาการ และฝึกฝนคนให้พร้อมทั้งคุณธรรม ความสามารถและมีความรับผิดชอบในหน้าที่ อันจะเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป นั่นคือการพัฒนาเยาวชนเพื่อมุ่งให้เป็นคนมีคุณภาพนั้น หมายถึงคุณภาพทั้งฝ่ายกายและฝ่ายจิต ซึ่งเป็นเรื่องหลักไม่พ้นที่จะต้องเกี่ยวพันกับบุคลิกภาพ ของคน (อาภรณ์พันธ์ จันทรสว่าง 2525 : 34)

ในทางจิตวิทยาถือว่า พฤติกรรมบางอย่างที่เรากระทำลงไปอาจเกิดจากความ ชัดแจ้งในบุคลิกภาพ "บุคลิกภาพ" เป็นคำที่พูดถึงถึงอยู่เสมอทั้ง ๆ ที่ความหมายของคำนี้ ยากที่จะให้คำนิยามที่แน่นอน นักจิตวิทยาแต่ละท่านก็ให้ความหมายไว้ต่างกัน แต่ผู้ที่ให้ ความหมายกระตือรือร้นที่สุดคือ อัลพอร์ต (Allport) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะส่วนรวมที่เปลี่ยนแปลงได้ในตัวบุคคลแต่ละคน ซึ่งมีระบบทางกายทางจิตกำหนดให้ มีการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างไปจากคนอื่น (Hall and Lindzey. 1957 : 262) สุรางค์ โค้วตระกูล และคนอื่น ๆ

(สุรางค์ โค้วตระกูล และคนอื่น ๆ 2509 : 58) กล่าวว่า "บุคลิกภาพ" หมายถึง คุณลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคลทั้งในด้านการงาน ชีวิตส่วนตัวและสังคมทั่วไป | นอกจากนี้แอดเลอร์ (Adler) ได้กล่าวว่า "การศึกษาเรื่องบุคลิกภาพจะช่วยให้เข้าใจหรือคาดคะเนพฤติกรรมในอนาคตของบุคคลได้ บุคคลใดจะมีบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมอย่างไรในอนาคตย่อมมีผลสืบเนื่องมาจากบุคลิกภาพในปัจจุบันของบุคคลนั้น" (Hall and Lindzey. 1957 : 119) (citing Adler. 1930 : 400) ซึ่งคำกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพในวัยเด็กย่อมมีผลต่อเนื่องไปสู่บุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่ และวัยที่สำคัญซึ่งถือว่าเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต คือวัยรุ่น เพราะเป็นวัยที่กำลังจะก้าวไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว เป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหา เป็นวัยที่มีความเครียดทางอารมณ์ และเป็นวัยที่พร้อมจะแสวงหาตนและพัฒนาเอกลักษณ์ของตน (Ego Identity) (Erikson. 1959 : 91) ดังจะเห็นได้จากสภาพทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางสังคม ช่วยให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน และมีผลกระทบต่อบุคลิกภาพและการปรับตัวของเยาวชนเป็นอันมาก/ วัยรุ่นจะประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพของร่างกายและสังคม เช่น เยาวชนจะชอบทำผิดกฎหมาย ประพฤติตนเหลวโลเล ไม่สนใจเรียน เสพยาเสพติด มีพฤติกรรมที่แสดงออกในทางตรงกันข้ามกับเพศที่แท้จริงของตน คือ การแสดงออกเป็นชายทั้งที่เป็นเพศหญิง หรือการแสดงออกเป็นหญิงทั้งที่เป็นเพศชาย และอื่น ๆ เป็นต้น นอกจากนี้การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปัญหาของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรใหม่ คือ การเลือกวิชาเรียน การเลือกแผนการเรียนและการเลือกอาชีพ กล่าวคือนักเรียนไม่ทราบแน่นอนว่าตนเองจะเลือกเรียนแผนการเรียนไหนหรือเกิดความลังเลใจไม่ทราบว่า จะเลือกอาชีพอะไรดีหรือยังอยู่ในวัยเพื่อฝัน คิดว่าเป็นอะไรก็ได้ โดยไม่ทราบถึงความรู้ความสามารถ ความสนใจของตนเองว่าจะทำ จะเป็นได้หรือไม่ คิดแต่เพียงความโก้เก๋ รายได้สูง

งานสาขาที่เด็กได้พบเห็นในชุมชนเท่านั้น นอกจากนี้จะพบว่านักเรียนที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าเรียนได้แล้วแต่ก็ยังเรียนไม่สำเร็จ และประสบความล้มเหลวในการเลือกอาชีพ

ดังนั้น ถ้าครูได้ศึกษาและมีความเข้าใจเป็นอย่างดี เกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนวัยรุ่นที่ตนสอนแล้ว ก็จะสามารถจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนได้ง่ายขึ้น สิ่งใดที่เป็นปัญหาก็จะช่วยป้องกันและแก้ไขได้ทันที่ นอกจากนี้ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนวัยรุ่นอีกประการหนึ่งคือ ความเข้าใจในเรื่องบุคลิกภาพซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถแนะแนวนักเรียนในการเลือกแขนงวิชาเรียนได้เหมาะสม ในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม หรือ เป็นหลักประกอบการพิจารณาเลือกอาชีพให้เข้ากับลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคนด้วย

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อจะเป็นข้อมูลให้ทราบบุคลิกภาพของคนไทยรุ่นต่อไปในอนาคตตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ และเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการศึกษาและจัดการศึกษาพัฒนาปรับปรุงลักษณะบุคลิกภาพของเด็กไทยให้เหมาะสมกับความต้องการของประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ
3. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และทำขาย

4. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ตามแนวทฤษฎีของ ฮอลแลนด์ โดยใช้รูปแบบของ แอทพอร์ท

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ได้ทราบเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ คือ เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพ
ของผู้ปกครอง
2. เป็นแนวทางในการนำลักษณะของบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลายไปใช้เพื่อการแนะแนวการเรียนการสอน การเลือกอาชีพ
3. ได้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีของ ฮอลแลนด์ เพื่อใช้
ประโยชน์ทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 ชุด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2530 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 8 กลุ่มโรงเรียน มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น
97 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 22,987 คน มีทั้งหมด 602 ห้องเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2530 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 6 กลุ่มโรงเรียน มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น
19 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 732 คน โดยจำแนกเป็นสองส่วนดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือ จำนวน 234 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวน 498 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. เพศของนักเรียน จำแนกเป็นเพศชาย และเพศหญิง
2. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็นระดับสูง

ปานกลาง และต่ำ

3. อาชีพของผู้ปกครอง จำแนกเป็น รับราชการ รับจ้าง

และค้าขาย

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

คะแนนบุคลิกภาพหกประเภท คือ คะแนนของ

1. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือ
และกลางแจ้ง (Realistic)
2. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์
และเทคนิค (Investigative)
3. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ กวี
และวรรณกรรม (Artistic)
4. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานบริการ
การศึกษา และสังคม (Social)
5. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานจัดการและ
ค้าขาย (Enterprising)
6. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานสำนักงาน
และเสมียน (Conventional)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย (Traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด ความสนใจ หัตถ์สนคติ และค่านิยม สังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา รวมถึงลักษณะภายนอกของบุคคลตามแนวทฤษฎีการเลือกอาชีพของ ซอลแลนส์ ซึ่งแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 6 ประเภท คือ

1.1 บุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (Realistic) ใช้อักษรย่อ " R " หมายถึงบุคคลที่มีพฤติกรรมดังนี้ สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง หึงพอใจเป็นพิเศษกับกิจกรรมที่จับต้องได้ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือ เครื่องจักรกล มีความสามารถทางเครื่องจักรกล และทักษะทางกีฬา ไม่ชอบอาชีพงานบริการการศึกษาและสังคม บุคคลที่บุคลิกภาพประเภทนี้จะมีลักษณะดังนี้ ซื่อาย เกรงใจ หัวอ่อน จริงจัง เก็บตัวหนักแน่น มัธยัสถ์ วัตถุนิยม คล้อยตามระบบ เป็นธรรมชาติ แข็งแรง ลักษณะถ่อมตน ไม่คิดลึก ไม่หมกมุ่น มีความทากเหียร ไม่ท้อถอย ไม่เพ้อฝัน อารมณ์มั่นคง

1.2 บุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค (Investigative) ใช้อักษรย่อ " I " หมายถึงบุคคลที่มีพฤติกรรมดังนี้ สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์ และเทคนิค หึงพอใจเป็นพิเศษกับงานอาชีพที่มีการค้นคว้า วิเคราะห์ มองตนเองในลักษณะของนักวิชาการ ผู้ใฝ่หาความรู้ เชี่ยวชาญเป็นพิเศษในทางวิทยาศาสตร์ ขาดความสามารถทางด้านการเป็นผู้นำ และไม่ชอบอาชีพประเภทจัดการและค้าขาย หลีกเลียงกิจกรรมที่จะต้องบังคับบัญชาหรือชักจูงผู้อื่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้จะมีลักษณะดังนี้ ชอบวิเคราะห์ รอบคอบ

ระมัดระวัง รักอิสระ สงสัยไม่รู้ อ่อนน้อม ฉลาด มีหลักการและเหตุผล ชีกระเบียบ กฎเกณฑ์ ไม่ชอบพึ่งพา ลักษณะสงวนท่าที ไม่เชื่ออะไรง่าย เป็นนักวิจารณ์ อนุรักษ์นิยม และชอบอ่านหนังสือ

1.3 บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ คนตรีและ วรรณกรรม (Artistic) ใช้อักษรย่อ "A" หมายถึง บุคคลที่มีพฤติกรรม ดังนี้ สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ คนตรีและวรรณกรรม หึงพอใจเป็นพิเศษกับ งานอาชีพและสิ่งแวดล้อมทางศิลปะ ไม่ชอบอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมือน มองตนเองในฐานะผู้ชอบแสดงออก มีความคิดริเริ่ม มีพรสวรรค์ ไม่ชอบเลียนแบบ รักอิสระ มีความสามารถทางด้านศิลปะและดนตรี การแสดง การเขียน การพูด แต่ขาดความสามารถด้านสารบรรณ ขาดระเบียบ อารมณ์อ่อนไหวง่าย มีอุดมคติ ความเป็นเหตุเป็นผล เพื่อสัน ไม่จริงจัง ช่างคิด ไม่คล้อยตาม

1.4 บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษา และสังคม (Social) ใช้อักษรย่อ "S " หมายถึงบุคคลที่มีพฤติกรรมดังนี้ สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงาน ช่างฝีมือและกลางแจ้ง มีเจตคติเกี่ยวกับกิจกรรมด้านสังคมและกีฬา ใช้ความสามารถ ในการแก้ปัญหา บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้จะมีลักษณะดังนี้ มีลักษณะมีอำนาจ ให้ความร่วมมือ ความเป็นเหตุเป็นผล ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีความสามารถ ด้านการสอน มีเมตตากรุณา มีไมตรีจิต ชอบบำเพ็ญประโยชน์ มีอุดมคติ มีความคิดลึกซึ้ง ชอบเข้าสังคม รู้จักกาลเทศะ จูงใจคนเก่ง มีความรับผิดชอบ

1.5 บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (Enterprising) ใช้อักษรย่อ " E " หมายถึงบุคคลที่มีพฤติกรรมดังนี้ สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย ไม่ชอบอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์

และเทคนิค นิยมผู้มีความสามารถทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ มองตนเองในฐานะผู้กว้างขวาง บุคคลที่มีบุคลิกภาพนี้จะมีลักษณะดังนี้ ชอบเสี่ยงภัย ทะเยอทะยาน กล้าโต้แย้ง น่าเชื่อถือ กระปรี้กระเปร่า เปิดเผย ใจร้อน มองโลกในแง่ดี สนุกสนาน เชื่อมั่นในตนเอง เข้าสังคมง่าย ช่างพูด ใช้ความสามารถนำผู้อื่น และเป็นผู้นำการพูด

1.6 บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (Conventional) ใช้อักษรย่อ " C " หมายถึง บุคคลที่มีพฤติกรรมดังนี้ สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม ขาดความสามารถด้านศิลปะ มีความสามารถทางการจัดเก็บรวบรวม ชอบจัดระเบียบ มีความสามารถด้านงานสารบรรณและตัวเลข นิยมผู้ประสบความสำเร็จ ด้านงานธุรกิจและเศรษฐกิจ บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้จะมีลักษณะดังนี้ ชอบเลียนแบบ ยุติธรรม วางท่า มีสัมรรถภาพ ไม่ยึดหยุ่น อ่อนน้อม เรียบร้อย คล่องแคล่ว รับฟังและทำตาม

2. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามแนวทฤษฎีการเลือกอาชีพของ ฮอลแลนด์ โดยวัดจากประเภทของบุคลิกภาพใน 6 ประเภท ดังนี้

2.1 บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (Realistic)

2.2 บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค (Investigative)

2.3 บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรีและวรรณกรรม (Artistic)

2.4 บุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษา
และสังคม (Social)

2.5 บุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย
(Enterprising)

2.6 บุคลิกภาพของผู้ที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน
(Conventional)

แบบทดสอบนี้สร้างขึ้นโดยใช้รูปแบบของแอลพอร์ต (Allport)
โดยได้อธิบายไว้ในบทที่ 2

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนใน
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งเพศชายและหญิง

4. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม
ทุกรายวิชาในแต่ละแผนการเรียนหลังจากที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว 1 ปี กับอีก
1 ภาคเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

4.1 นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาในแต่ละแผนการเรียน
หลังจากที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว 1 ปี กับอีก 1 ภาคเรียน ตั้งแต่ 3.00
ขึ้นไป เรียกว่า กลุ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

4.2 นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาในแต่ละแผนการเรียน
หลังจากที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว 1 ปี กับอีก 1 ภาคเรียน ตั้งแต่ 2.00 - 2.99
เรียกว่า กลุ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

4.3 นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาในแต่ละแผนการเรียน
หลังจากที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว 1 ปี กับอีก 1 ภาคเรียน ตั้งแต่ 1.99 ลงไป
เรียกว่า กลุ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

5. อาชีพผู้ปกครอง หมายถึง การประกอบกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

5.1 รับราชการ หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้แก่ทางราชการ มีรายได้จากการรับเงินเดือนจากทางราชการ

5.2 รับจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจหรือเอกชน มีรายได้จากการรับเงินเดือนหรือเงินรายวันจากทางรัฐวิสาหกิจหรือเอกชน

5.3 ค้าขาย หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพทางค้าธุรกิจทุกประเภท จะเป็นธุรกิจส่วนตัว หรือทำเป็นหุ้นส่วน บริษัท

6. ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดคุณลักษณะแต่ละประเภทของนักเรียนแต่ละคนได้คงที่แน่นอน ซึ่งคำนวณได้โดยใช้วิธีของ ครอนบาช เรียกว่า หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

7. ความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบ หมายถึง ประสิทธิภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งในการวิจัยนี้ได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงพิบิจ (Face Validity) และหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยหาความสัมพันธ์กับแบบทดสอบ เอส ดี เอส (Self Directed Search) ของ ฮอลแลนด์ ที่ ดร. นวลศิริ เปาโรหิตย์ ได้ดัดแปลงมาจากต้นฉบับของศาสตราจารย์ ดร.ฮอลแลนด์ โดยตรง จัดพิมพ์โดยสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

8. อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (Discrimination) หมายถึง คุณสมบัติของข้อคำถามรายข้อที่สามารถจำแนกหรือแยกผู้ตอบออกเป็นกลุ่มบุคลิกภาพ

ทั้งหกประเภทตามแนวทฤษฎีของ ฮอลล์แลนด์ คำนวณจากการหาค่าสัมพันธ์ระหว่าง
คะแนนรายข้อของแต่ละลักษณะกับคะแนนรวมของแต่ละประเภท แล้วแปลงค่าเป็น
ฟิชเชอร์ซี (Fisher's Z) นำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประเภท
ของบุคลิกภาพนั้น โดยใช้ Z - test

9. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง อาจารย์ผู้สอนวิชาวัดผลการศึกษาและผู้ที่ม
วุฒิปรินญาโททางการวัดผลการศึกษาขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว
ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 9 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ในรูปแบบของแอลพอร์ท เอกสารที่เกี่ยวข้องจึงขอเสนอดังต่อไปนี้

1. ความหมายบุคลิกภาพ
2. ทฤษฎีบุคลิกภาพ
3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์
4. การวัดบุคลิกภาพ
5. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
6. รูปแบบการสร้างแบบทดสอบของแอลพอร์ท
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 ผลงานวิจัยในต่างประเทศ
 - 7.2 ผลงานวิจัยในประเทศ

1. ความหมายบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ เป็นคำที่ได้ยินคุ้นหูและใช้กันอยู่เสมอ แต่จะให้คำจำกัดความให้แน่ชัดลงไปได้น่าทึ่งที่สุดคำหนึ่ง อย่างไรก็ตาม นักจิตวิทยาหลายท่านได้พยายามศึกษาและให้ความหมายของคำว่า "บุคลิกภาพ" ไว้ต่างกัน

แอลพอร์ท (Allport. 1961 : 28) ให้ความหมายบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นหมวดหมู่ของระบบทางจิตที่มีพลังในตัวบุคคล เป็นตัวกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล

ฮิลการ์ด (Hillgard. 1967 : 462) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ แบบแห่งลักษณะของบุคคลและวิธีการแสดงออก ซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล

กอร์ดอน (Gordon. 1963 : 14) ได้ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ เป็นผลรวมทั้งหมดของพฤติกรรมในแต่ละบุคคล

กู๊ด (Good. 1973 : 417) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของพันธุกรรมและประสบการณ์ทั้งหมดของบุคคล

มอร์ริส (Morris. 1979 : 618) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของลักษณะต่าง ๆ (Traits) ประจำตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด และทัศนคติ

เวอร์นอน (บ๊องอร์ ภูวภิรมย์ขวัญ 2526 อ้างอิงมาจาก Vernon. 1980 : 569) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง โครงสร้างสมมติ (Hypothetical Structure) ภายใต้พฤติกรรมเกิดขึ้นบ่อย ๆ หลาย ๆ พฤติกรรม และเป็นแบบแผนคุณลักษณะ (Characteristic patterns) ของการกระทำต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

คีย์ ชุ่มสาย (คีย์ ชุ่มสาย 2508 : 348) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ กระบวนการรวมหน่วยอันหนึ่ง ซึ่งประกอบขึ้นด้วยรูปร่าง ลักษณะ และพฤติกรรมที่เป็นเครื่องสื่อนิรันดร์ของคน ๆ หนึ่ง ซึ่งทำให้คนอื่น ๆ กำหนดคุณค่าของคน ๆ นั้นด้วยอารมณ์ และไม่ใช้ด้วยเหตุหรือปัญญา หรือเชาวน์

ประนอม สโรชมาน (ประนอม สโรชมาน 2520 : 95) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง อาการภายนอกที่บุคคลแสดงออกมาให้เห็นและมักจะเน้นถึงความน่าประทับใจ ซึ่งหมายถึงสิ่งต่อไปนี้

1. อาการที่ปรากฏออกมาให้เห็นและมักจะเน้นถึงความน่าประทับใจภายนอก
ของบุคคล เรียกว่า "Social Stimulus Value"
2. ความรู้สึกที่เขามีต่อตัวเอง (Self - Concept)
3. การจัดระบบแบบแผนของลักษณะต่าง ๆ (traits) ของตัวบุคคล
ทั้งภายในและภายนอก

เชดสคัลท์ โฆวาสิณรุ (เชดสคัลท์ โฆวาสิณรุ 2520 : 3) ให้ความหมายไว้ว่า
บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย (traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของ
แต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จาก
รูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นที่แสดงออกหรือตอบสนอง (Interaction) ต่อสิ่ง
แวดล้อม

บึงอร ภูภิรมย์ขวัญ (บึงอร ภูภิรมย์ขวัญ 2524 : 41) ได้สรุป
ความหมายบุคลิกภาพไว้ว่า คือ ทุกสิ่งทุกอย่างอันได้แก่ ลักษณะท่าทีการแสดงออก
รูปร่างหน้าตา ความรู้สึก ฯลฯ และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกต้องมีความคงตัว
สำหรับเป็นพฤติกรรมเฉพาะของบุคคล อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้บ้าง แต่ต้องใช้เวลา
พอสมควร

จากความหมายของบุคลิกภาพดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ
หมายถึง ลักษณะนิสัย (traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะของแต่ละบุคคล
ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด ความสนใจ หัสนคติ และค่านิยม
ซึ่งเกิดได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา รวมถึงลักษณะภายนอกของบุคคล ได้แก่ รูปร่าง
หน้าตา เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ สามารถเปลี่ยนแปลงได้บ้าง แต่ต้องใช้เวลา
พอสมควร

2. ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพแตกแยกออกไปมากมาย ขึ้นอยู่กับความเชื่อและแนวความคิดของแต่ละคนสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้ (อบรม สนิทบาล ม.ป.ป. 152 - 179)

1. กลุ่มที่เชื่อว่าบุคลิกภาพมาจากแรงขับ (Dynamic Theory)

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalyst) ของ ฟรอยด์ (Freud) 1856 - 1936) ทฤษฎีนี้กล่าวถึง การพัฒนาทางบุคลิกภาพ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ความสุขอยู่ที่ปาก (Oral Stage) เป็นระยะแรกเกิดถึง 1 ขวบ ทารกจะมีความสุขจากการใช้ปาก เช่น การดูดนม

ขั้นที่ 2 ความสุขอยู่ที่ทวารหนัก (Anal Stage) เป็นระยะย่างเข้าสู่วัยที่สอง แหล่งความพึงพอใจจะอยู่ที่ทวารหนัก เช่น มีความสุขเมื่อนั่งขับถ่าย

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นพอใจในอวัยวะเพศ (Phallic Stage) อยู่ในระหว่าง 4 - 7 ขวบ ในวัยนี้เด็กเพศชายและหญิงต้องการพัฒนาอันแนบแน่นจากพ่อแม่ เด็กชายจะรักแม่มากกว่าพ่อ เด็กหญิงจะรักพ่อมากกว่าแม่ วัยนี้เกิดปม เอดิปัส (Oedipus Complex) คือ เด็กชายจะเลียนแบบพ่อ เด็กหญิงจะเลียนแบบแม่ และวัยนี้ก็จะเกิดปมแคสโตรชัน (Castration Complex) คือ เด็กชายกลัวถูกตัดอวัยวะเพศ เด็กหญิงเกิดความอิจฉาในอวัยวะเพศของเด็กชาย

ขั้นที่ 4 ขั้นสงบ (Latency Stage) อยู่ในระหว่างอายุ 7 - 13 ปี

ขั้นที่ 5 ระยะวัยรุ่น (Genital Stage) เป็นวัยที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม

2. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อในการแยกประเภทของบุคลิกภาพ

ทฤษฎีแยกประเภทบุคลิกภาพ (Analytical Psychology) ของ Carl G. Jung (1875 - 1961) จุง (Jung) แบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพที่ชอบเก็บตัว (Introversion) คือ ไม่ชอบยุ่งสิ่ง
กับผู้อื่น คัดสินใจจะยึดตัวเองเป็นหลัก

2. บุคลิกภาพที่ชอบแสดงตัว (Extroversion) คือ เป็นคน
เปิดเผย ขี้เล่น ร่าเริง ปรับตัวได้ดีในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

ทฤษฎีบุคลิกภาพที่อ้างถึงรูปร่าง (Constitutional Theory) ของ
เชลดอน (Sheldon) พิจารณาบุคลิกภาพของคนตามลักษณะทางร่างกาย เป็น

3 ประเภท คือ

1. พวกอ้วนกลม (Endomorphy) เป็นพวกที่มีรูปร่างอ้วน กลม
ป้อม มักชอบความสบาย ชอบกิน ชอบการเข้าสังคม

2. พวกกล้ามเนื้อ (Mesomorphy) เป็นพวกที่มีร่างกายสูงใหญ่
กล้ามเนื้อ แข็งแรง ชอบออกกำลังกาย มีพลานามัยดี หนักแน่น

3. พวกผอมบาง (Ectomorphy) เป็นพวกที่มีร่างกายบอบบาง
ผอม ความรู้สึกไว ไม่ชอบสังคม ขาดการออกกำลังกาย ไม่หนักแน่น อ่อนแอ

3. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อในการแบ่งบุคลิกภาพตามลักษณะ (Traits Theory)
กลุ่มนี้มองบุคลิกภาพของมนุษย์ในลักษณะย่อย ๆ หลายลักษณะรวมกัน เช่น
ความก้าวร้าว การเกรงใจ ความเป็นกันเอง

ทฤษฎีจิตวิทยาแต่ละบุคคล (Psychology of Individual) ของ
แอลพอร์ต (Allport. 1879 - 1968) แบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. ลักษณะสามัญ (Common Traits) เป็นลักษณะที่เปรียบเทียบ
กันได้กับบุคคลทุกคน เช่น ค่านิยมทางสังคม ศาสนา การเมือง เศรษฐกิจ

2. ลักษณะเฉพาะของบุคคล (Personal Disposition) เป็น
ลักษณะที่ทำให้มีบุคลิกต่างกัน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

2.1 ลักษณะร่วมธรรมดา (Coordinal Traits) เป็น
ลักษณะเด่นของบุคคล มีลักษณะเหนือลักษณะอื่น ๆ ทั้งหมด

2.2 ลักษณะศูนย์กลางร่วม (Central Traits) เป็น
ลักษณะร่วมที่หลายคนมีร่วมกับคนอื่น

2.3 ลักษณะการตอบสนอง (Secondary Traits) เป็น
ทัศนคติของบุคคลในการตอบโต้สถานการณ์ต่าง ๆ กัน

4. กลุ่มที่เชื่อว่าบุคลิกภาพเป็นส่วนรวมทั้งร่างกายและจิตใจ (Organismic Theory)

ทฤษฎีนี้เห็นว่า มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะพัฒนาได้ดี ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

ทฤษฎีเกี่ยวกับตน (Self) ของ โรเจอร์ (Roger) แบ่งบุคลิกภาพ
ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. อินทรีย์ (Organism) เป็นศูนย์รวมของประสบการณ์ทุกชนิด
ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคลจะผสมผสานกัน

2. ภาพตัวฉัน (Self) เป็นส่วนหนึ่งของสนามประสบการณ์
(Phenomenal Field) เป็นส่วนของอัตราที่รวมความรู้สึกนึกคิดของเรา

ทฤษฎีแรงจูง (Motivation) ของ มาสโลว์ (Maslow) ซึ่งเชื่อ
ว่าแรงผลักดันโดยธรรมชาติ เช่น การเรียนรู้ ความอยากรู้อยากเห็น มีแนวโน้ม
ที่จะพัฒนาบุคลิกภาพไปสู่จุดสมบูรณ์ทุกคน และย่ำว่า การตอบสนองความต้องการต่าง ๆ
จะต้องเริ่มจากขั้นต้นทางสรีรวิทยา เช่น ความหิว กระหาย ไปขั้นสูง เช่น
ความต้องการ ความรัก ความสวย

5. กลุ่มที่เชื่อว่าบุคลิกภาพกำเนิดจากสิ่งแวดล้อม (Social Determinants)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ทฤษฎีของ แอดเลอร์ (Adler. 1870 - 1937) เชื่อว่า การกระทำของบุคลิกภาพเกิดจากจิตสำนึก และสังคมมีอิทธิพลต่อมนุษย์ การดำเนินชีวิตของบุคคลจะต้องเกี่ยวข้องกับสังคมตลอดเวลา และแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญทำให้ชีวิตสมบูรณ์ เอาชนะอุปสรรคของตนเอง เช่น เด็กที่เรียนไม่เก่ง เอาชนะอุปสรรคด้วยการเป็นนักกีฬา เป็นการทดแทน

ทฤษฎีของ فروมม์ (Fromm) ซึ่งเชื่อว่า สังคมเป็นตัวกำหนดแนวทางปฏิบัติของบุคคลและการพัฒนาบุคลิกภาพขึ้นอยู่กับโอกาสที่สังคมและสังคมเปิดให้ และได้แบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. บุคคลประเภทยอมรับ (The Receptive Person) หมายถึง ชอบรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นกันเอง ซ่อนสมาคม
2. บุคคลประเภทแสวงหา (The Exploitative) หมายถึง หลกแสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่น ซ่อนฉวยโอกาส
3. บุคคลประเภทหลอกลวงตามสังคม (The Marketing) หมายถึง เป็นพวกที่ชอบทำตามสังคม ทำตัวให้มีค่าต่อสังคม
4. บุคคลประเภทเกรงกลัว (The Hoarding) หมายถึง เป็นคนประหยัค ฐิฐิ คิฐิพิกัน
5. บุคคลประเภทสร้างสรรค์ (The Productive) หมายถึง เป็นพวกที่ชอบสร้างสรรค์ เปลี่ยนแปลง นิยมยกย่องผู้อื่น

ทฤษฎีบุคลิกภาพของสปริงเกอร์ (Spranger) แบ่งบุคลิกภาพของคนที่ตามความนิยมด้านต่าง ๆ แบ่งเป็น 6 ประเภท คือ

1. พวกยึดทฤษฎี ทำอะไรมีเหตุผล หลักการ ระเบียบแบบแผน
2. พวกพึ่งเศรษฐกิจ คิดเล็กคติน้อย ถือเอาความถูกต้อง ความมั่นคง ความมั่งคั่งในการเงิน
3. พวกนิยมการเมือง แสวงหาอำนาจ ชอบเสียสละเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ
4. พวกมีศิลปะ ถือเอาความงดงาม ความราบรื่นเป็นอุดมคติสูงสุดในการประกอบกิจการงาน
5. พวกนิยมสังคม ชอบอยู่ในหมู่เพื่อนฝูง ชอบการสังคม
6. พวกเคร่งศาสนา ถือคำสอนของศาสนาอย่างเคร่งครัด ยึดคติทางศาสนาในการดำเนินชีวิต

ทฤษฎีบุคลิกภาพของ แครชเมอร์ (Kretschmer) แบ่งบุคลิกภาพออกตามลักษณะทางกายเป็น 3 ประเภท คือ

1. แบบผอมและสูง (Asthenic Type) คือ พวกผอมสูง ชอบทำอะไรแปลก ๆ ชื่น ๆ ไม่มีความทุกข์ร้อน
2. แบบเตี้ยและอ้วน (Pyknic Type) คือ พวกอ้วนเตี้ย ทำอะไรเอาจริงเอาจัง โกรธง่าย ดีใจง่าย อารมณ์ขึ้น ชอบสนุกสนาน
3. แบบมีกล้ามเนื้อ (Athletic Type) คือ พวกร่างกายแข็งแรง ชอบทำอะไรแปลก ๆ มีอารมณ์ขึ้น

3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์

การศึกษามุขลักษณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland's Theory of Vocational choice) เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า

จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland) เป็นนักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัย จอห์นฮอปกินส์ "ทฤษฎีการเลือกอาชีพ" ของ ฮอลแลนด์ เป็นผลจากการสังเกตของเขา และของคนอื่น ๆ เกี่ยวกับความสนใจ ลักษณะและพฤติกรรมของบุคคล และมีส่วนสัมพันธ์กับทฤษฎีของกิลฟอร์ด (Guilford. 1954) ซึ่งได้วิเคราะห์บุคลิกภาพและความสนใจของบุคคลออกเป็น 6 ประเภท คือ ด้านจักรกล ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านบริการ ด้านสังคม ด้านสารบรรณ ด้านธุรการ และด้านศิลปะ นอกจากนี้ทฤษฎีของฮอลแลนด์ ยังมีส่วนคล้ายคลึงกับทฤษฎีของแอดเลอร์ (Adler. 1939) ของ فروมม์ (Fromm. 1947) ของ Jung (Jung. 1933) ของเชลดอน (Sheldon. 1954) และของสปริงเกอร์ (Spranger. 1928)

โดยเลาท์การประเมินสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยจำแนกลักษณะของบุคคลมีแนวความคิดมาจากลิตตัน (Linton. 1945) ซึ่งกล่าวว่า "แรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อมจะถูกถ่ายทอดไปยังบุคคล" อนึ่ง ทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องความต้องการ (Needs) แรงกดดันของเมอร์เรย์ (Murray. 1938) ก็เป็นแรงกระตุ้นอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ฮอลแลนด์คิดทฤษฎีของเขาขึ้น กล่าวโดยสรุป "ทฤษฎีการเลือกอาชีพ" ของฮอลแลนด์มีแนวคิดพื้นฐาน ดังนี้

1. การเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพ
2. แบบสำรวจความสนใจ คือแบบสำรวจบุคลิกภาพ

ฮอลแลนด์ได้กล่าวถึง "การเลือกอาชีพ" ไว้ว่า "การเลือกอาชีพ คือการกระทำที่สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพและความสามารถของบุคคล อาชีพเป็นวิถีชีวิตส่วนสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ช่วยให้เห็นงานและทักษะ"

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ จึงเป็นทฤษฎีที่ให้แนวความคิดเกี่ยวกับ

1. มนุษย์มีการจัดแบ่งตนเองตามลักษณะของบุคลิกภาพออกเป็น 6 แบบ หรือ

6 กลุ่ม คือ

- 1.1 บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานฝีมือและกลางแจ้ง
(Realistic)
- 1.2 บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค
(Investigative)
- 1.3 บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ คนครีและ
วรรณกรรม (Artistic)
- 1.4 บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษา
และสังคม (Social)
- 1.5 บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย
(Enterprising)
- 1.6 บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน
(Conventional)

ในแต่ละแบบหรือกลุ่มจะมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน และถ้าบุคคลใด
ถูกจัดอยู่ในกลุ่มใด เขาก็มักจะมีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกับบุคคลที่อยู่ในกลุ่ม
เดียวกันกับเขา

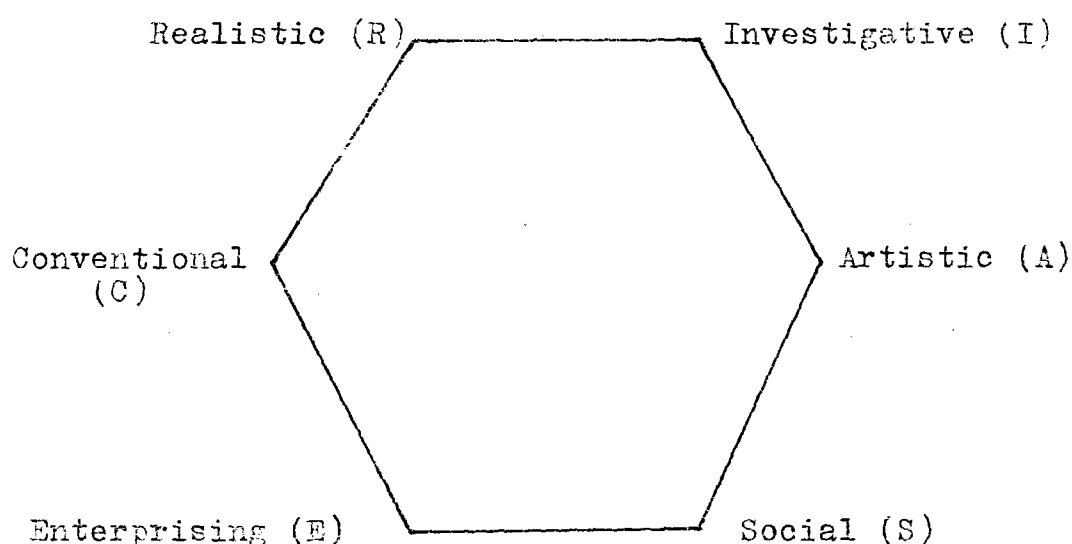
2. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์อยู่นั้น ก็แบ่งออกได้เป็น 6 ลักษณะ เช่นเดียวกับคือ
 - 2.1 ลักษณะสิ่งแวดล้อมของบุคคลที่สนใจงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง
(Realistic)
 - 2.2 ลักษณะสิ่งแวดล้อมของบุคคลที่สนใจงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค
(Investigative)
 - 2.3 ลักษณะสิ่งแวดล้อมของบุคคลที่สนใจงานศิลปะ คนครีและวรรณกรรม
(Artistic)

2.4 ลักษณะสิ่งแวดล้อมของบุคคลที่สนใจงานบริการการศึกษาและสังคม
(Social)

2.5 ลักษณะสิ่งแวดล้อมของบุคคลที่สนใจงานจัดการและค้าขาย
(Enterprising)

2.6 ลักษณะสิ่งแวดล้อมของบุคคลที่สนใจงานสำนักงานและเสมียน
(Conventional)

3. ถ้าเราสามารถนำเอาลักษณะเฉพาะของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของบุคคล มาสัมพันธ์กันได้จะช่วยให้เราสามารถทำนายและเข้าใจบุคคลนั้น ๆ มากขึ้น อาทิในด้าน การเลือกการประกอบอาชีพ การศึกษาความสัมพันธ์ ทักษะ ความสามารถส่วนตัว และพฤติกรรมทางสังคม เป็นต้น

ภาพประกอบ 1 ภาพหกเหลี่ยมแสดงการแทนลักษณะของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของบุคคล

ดังนั้น ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ได้ตั้งขึ้นโดยมีความคิดพื้นฐาน
4 ประการ (Holland. 1973 : 2 - 4)

1. บุคลิกภาพของบุคคลทั่วไป แบ่งออกได้เป็น 6 แบบ ตามลักษณะทางอาชีพต่าง ๆ และลักษณะของบุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ เหล่านั้น ซึ่งได้แก่งานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (Realistic) งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค (Investigative) งานบริการการศึกษาและสังคม (Social) งานสำนักงานและเสมียน (Conventional) งานจัดการและค้าขาย (Enterprising) งานศิลปะดนตรีและวรรณกรรม (Artistic)

ลักษณะของบุคลิกภาพแต่ละแบบเป็นผลจากการที่บุคคลได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขา เช่น บิดามารดา เพื่อนฝูง ครูอาจารย์ ชุมชน สถานภาพทางสังคมที่เขาอยู่ และวัฒนธรรมจากประสบการณ์ของชีวิตเหล่านี้ บุคคลเริ่มเรียนรู้ที่จะชอบหรือไม่ชอบกิจกรรมบางชนิด และต่อมาสิ่งที่เขาชอบก็กลายเป็นสิ่งที่เขาสนใจอย่างจริงจังเมื่อสนใจมาก ๆ เขาก็เริ่มลงกระทำและเมื่อกระทำบ่อย ๆ เขาก็กลายเป็นความชำนาญในกิจกรรมนั้น ๆ และในที่สุดบุคคลที่จะรับสิ่งเหล่านั้นเข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของตน ซึ่งเป็นผลให้บุคคลนั้นมีความคิดและความเชื่อที่ตลอดจนมีการกระทำและพฤติกรรมในรูปแบบหนึ่ง ๆ

2. สิ่งแวดล้อมในสังคม แบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ เช่นเกี่ยวข้องกับแบบฉบับของบุคลิกภาพของบุคคล ฮอลแลนด์ เชื่อว่าสิ่งแวดล้อมแต่ละแบบจะประกอบด้วยบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่เข้ากับสิ่งแวดล้อมชนิดนั้น ๆ หรืออาจกล่าวได้ว่าคนอยู่ในสิ่งแวดล้อมอย่างใดก็จะเหมือนกับกลุ่มคนในสิ่งแวดล้อมนั้น เช่น สิ่งแวดล้อมที่ประกอบด้วยวัตถุ เครื่องจักรก็จะต้องประกอบด้วยบุคคลที่ชอบทำงานกับวัตถุและเครื่องจักร จึงเป็นที่ประจักษ์ว่างานอาชีพแต่ละชนิด ต้องการบุคคลที่มีความสนใจทักษะ และความสามารถแตกต่างกัน

บุคลิกภาพแบบหนึ่ง ๆ อาจเป็นที่ต้องการของงานอาชีพหนึ่ง ๆ บุคคลจึงมีแนวโน้มที่จะหันเข้าหาบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน ดังนั้น บุคคลในกลุ่มเดียวกันจึงมักจะทำอะไรคล้าย ๆ กัน

3. โดยธรรมชาติของมนุษย์ บุคคลจะค้นหาสิ่งแวดลอมที่จะช่วยให้เขามีโอกาสในการแสดงออก ซึ่งมีอุปนิสัย ความสามารถ ทักษะ เจตคติและค่านิยมของเขา

4. พฤติกรรมของมนุษย์ เป็นผลของความสัมพันธ์กันระหว่างบุคลิกภาพกับลักษณะของสิ่งแวดลอมของเขา เช่น ถ้ารู้ว่าสภาพแวดลอมของบุคคลหนึ่งเป็นเช่นใด และรู้ด้วยว่าเขามีบุคลิกภาพแบบหนึ่งในหกแบบของ ฮอลแลนด์แล้ว เราอาจใช้ความรู้เหล่านี้ทำนายเขาถึงการเลือกอาชีพ การเปลี่ยนอาชีพ ความสำเร็จในอาชีพและพฤติกรรมทางสังคมของเขาได้ ดังนั้น แบบของบุคลิกภาพของบุคคลและสิ่งแวดลอมสามารถทำให้ทราบเกี่ยวกับลักษณะของสิ่งที่เหมาะสมกับเขาหรือธรรมชาติของสิ่งที่จะเข้ากันได้กับเขา

นอกจากความคิดพื้นฐาน 4 ประการข้างต้นแล้ว ฮอลแลนด์ยังมีแนวความคิดที่จะช่วยเสริมความเชื่อพื้นฐานให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นเพิ่มเติมอีก 4 ประการ (Holland, 1973 : 4 - 5) ดังนี้

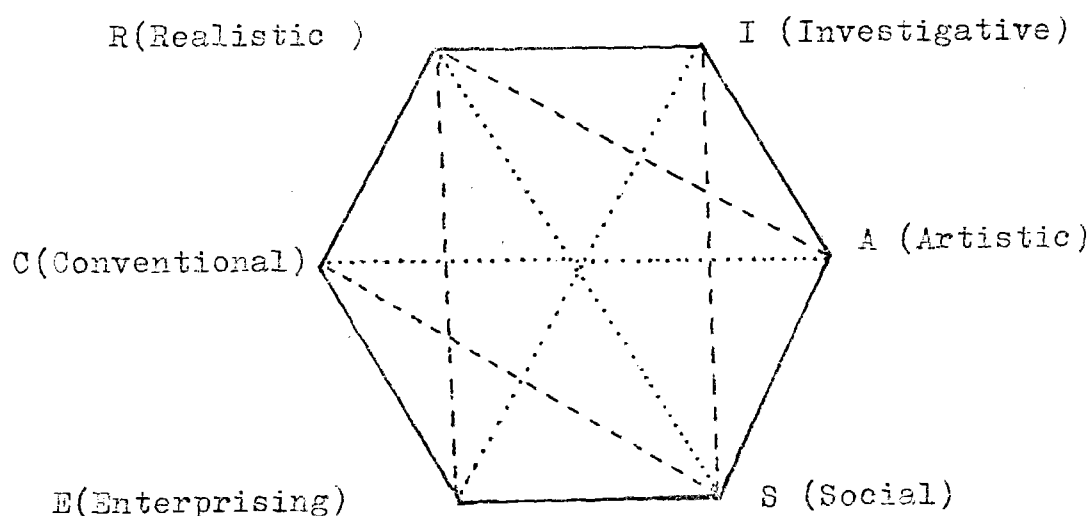
1. ความสอดคล้องต้องกัน (Consistency) ฮอลแลนด์ กล่าวว่า บุคคลจะมีรูปแบบของบุคลิกภาพเฉพาะที่เด่นชัดอยู่เนืองรูปแบบ และอาจมีลักษณะของรูปแบบอื่น ๆ ปะปนเข้าได้อีก 2 หรือ 3 รูปแบบ

ฮอลแลนด์ ได้ใช้รูปหกเหลี่ยมเป็นเครื่องหมายในการอธิบายทฤษฎีอาชีพโดยมุมแต่ละมุมของรูปหกเหลี่ยมใช้แทนแบบของบุคลิกภาพและลักษณะสิ่งแวดลอมแต่ละแบบ เรียงลำดับตัวอักษรจากขวาไปซ้าย โดยมีหลักดังนี้ อักษรที่อยู่ใกล้กันจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมากกว่าตัวอักษรที่อยู่ห่างกันออกไป บุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคนจะถูกแทนด้วยตัวอักษร 2 หรือ 3 ตัว เรียกว่าเป็นรหัสของบุคลิกของเขา

2. ความแตกต่าง (Differentiation) โดยปกติ บุคคลจะมีบุคลิกภาพเด่นชัดอยู่ลักษณะหนึ่ง แม้จะมีบุคลิกลักษณะอื่น ๆ ประปรายบ้าง แต่บางคนอาจจะมีบุคลิกภาพลักษณะต่าง ๆ อยู่ในระดับใกล้เคียงกันจนยากต่อการที่จะชี้ลงไปว่าบุคคลนั้นมีบุคลิกภาพลักษณะใด

3. ความเหมาะสมกัน (Congruence) บุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมต้องมีความเหมาะสมกัน ซอลแลนด์กล่าวว่า "บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ต่างแบบกันก็จะแสวงหาสิ่งแวดล้อมที่ตรงกับแบบบุคลิกภาพของเขา" เช่น ถ้าเขาชอบช่วยเหลือคนอื่น เขาอาจเลือกงานอาชีพครู พยาบาล เป็นต้น

4. การคาดคะเน (Calculus) โดยเหตุที่บุคลิกภาพแต่ละลักษณะและสิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างมิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด และต่างก็มีความสัมพันธ์ภายในกันอยู่ ดังนั้น เมื่อบุคคลมีบุคลิกภาพลักษณะหนึ่งก็ทำให้สามารถคาดคะเนถึงบุคลิกภาพลักษณะอื่นได้

- _____ กลุ่มที่อยู่ใกล้ชิดกัน มีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด
 กลุ่มที่อยู่ตรงข้ามกัน มีความคล้ายคลึงกันน้อยที่สุด
 --- กลุ่มซึ่งมีกลุ่มอื่นคั่นกลาง มีบางอย่างที่ไม่คล้ายคลึงกัน

ภาพประกอบ 2 ภาพนอกเหนือแสดงถึงความคล้ายคลึงกับรูปแบบทั้งหมด

การกำหนดลักษณะบุคลิกภาพ (Holland. 1973 : 13 - 18)

ฮอลแลนด์ ได้จำแนกลักษณะบุคลิกภาพตามความสนใจอาชีพต่าง ๆ หกประเภท โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

1. ชี้แนะประสบการณ์ที่จะนำไปสู่ลักษณะเฉพาะของบุคคล
2. อธิบายให้ทราบว่า ประสบการณ์นำไปสู่ลักษณะเฉพาะได้อย่างไร และลักษณะเฉพาะนำไปสู่พฤติกรรมได้อย่างไร
3. แยกแยะความเหมาะสมระหว่างบุคลิกภาพแต่ละลักษณะกับเหตุการณ์ทั้งเก่าและใหม่

★ ประเภทของบุคลิกภาพ

1. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานฝีมือและกลางแจ้ง (Realistic) บุคคลประเภทนี้จะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะจะต้องกระทำการใด ๆ อย่างมีทักษะ มีลักษณะ จັบต้องได้และเป็นวัตถุ บุคคลประเภทนี้จะหลีกเลี่ยงการทำงานที่มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการความสามารถทางด้านสังคม การแสดงออกทางศิลปะ หรือการใช้สติปัญญา และสิ่งที่เป็นอัตนัย ฮอลแลนด์อธิบายบุคคลประเภทนี้ว่า มีลักษณะเป็นผู้ชายไม่ชอบเข้าสังคม มีความมั่นคงทางอารมณ์และเกี่ยวข้องกับสิ่งที่มีตัวตน ในเรื่อง

อาชีพบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวจะชอบอาชีพประเภทวิศวกรรม อาชีพด้านเทคนิคและการเกษตร มักจะทำกิจกรรมที่ใช้ทักษะด้านกล้านเนื้อ เกี่ยวข้องกับสิ่งของต่าง ๆ และโครงสร้าง เช่น กีฬา ลูกเสือ ช่างและสลัก งานในโรงงาน เป็นต้น หลีกเลี่ยงบทบาทของการเป็นผู้นำ การนิเทศก์ การทำงานกับบุคคลอื่น นอกจากนี้ มักจะไม่ชอบสถานการณ์ที่ตนเองตกเป็นจุดสนใจในสังคม และการใช้ความคิด การพูด ก็ต้องใช้สติปัญญาและสิ่งที่เป็นนามธรรม มีความถนัดทางด้านคณิตศาสตร์มากกว่าการใช้ภาษา ชอบทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องยนต์ เพราะเพิ่มพูนความรู้ลึกถ้านมีชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีผลถึงในการทำงาน โดยปกติพ่อแม่ของเด็กที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้ มักจะเป็นคนจนและไม่ได้รับการศึกษานัก แนวโน้มของความรู้ลึกที่มีต่อตนเอง คือเกี่ยวข้องกับสถานภาพทางฐานะเศรษฐกิจที่ต่ำของครอบครัว

สรุปแล้ว บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม
2. ใช้ความสามารถที่มีกับปัญญาเกี่ยวกับการงานและเรื่องอื่น ๆ
3. มองตนเองในฐานะผู้มีความสามารถทางด้านเครื่องยนต์และกีฬา แต่ขาดความสามารถทางด้านการศึกษาสังคม
4. นิยมสิ่งที่เป็นรูปธรรม และนิยมลักษณะภายนอกของบุคคล เช่น เงิน อำนาจ สถานภาพ

โดยเหตุที่มีความสนใจ ความสามารถและค่านิยมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้ คือ ขี้อาย หัวอ่อน เปิดเผย จริงจัง แข็งแรง วัตถุนิยม เป็นธรรมชาติ เรียนรู้ หากเพียร เสมอต้นเสมอปลาย เก็บตัว มั่นคง มัธยัสถ์ ไม่ถือถือ ไม่หมกมุ่น

2. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Investigative) บุคคลประเภทนี้จะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่ต้องใช้ปัญญา มักจะปรับปรุงความคิด ถ้อยคำที่ใช้ และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในด้านอาชีพที่มีความสนใจอาชีพที่เกี่ยวข้องทางวิทยาศาสตร์ การงานที่มีกฎเกณฑ์การอ่าน การสะสมต่าง ๆ ที่ชัดเจน ภาษาต่างประเทศ และกิจกรรมทางด้านสร้างสรรค์ในเชิงดนตรี ศิลปะ และปฏิมากรรม บุคคลเหล่านี้จะหลีกเลี่ยง สถานการณ์ทางด้านสังคม และจะมองตนเองเป็นคนที่เข้าสังคมไม่เป็น มีความเป็นผู้ชาย อารมณ์รุนแรง เป็นนักวิชาการ และเป็นคนเก็บตัว มักจะประสบความสำเร็จเบื้องต้นในด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการต่าง ๆ ความมั่นคงทางอารมณ์และทำอะไรตามแบบแผนน้อยกว่าบุคคลที่จะอยู่ในบุคลิกภาพของผู้ที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างที่มีมือและกลางแจ้ง (Realistic)

สรุปแล้ว บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย

2. ใช้ความสามารถที่มีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการงานและเรื่องอื่น ๆ

3. มองตนเองในฐานะนักวิชาการ เชื่อมั่นในความคิดของตนเอง มีความสามารถทางด้านการคำนวณและวิทยาศาสตร์ แต่ขาดความสามารถทางการเป็นผู้นำ

4. มีค่านิยมทางด้านวิทยาศาสตร์

โดยเหตุที่มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตนเอง และค่านิยมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้ ชอบวิเคราะห์ รอบคอบ เป็นนักวิจารณ์ ใฝ่รู้ รักอิสระ ฉลาด เก็บตัว มีหลักการ อ่อนไหว เจ็บปวด มีเหตุผล ใจดี

3. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรีและวรรณกรรม (Artistic) บุคคลประเภทนี้จะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมโดยการสร้างผลงานทางด้าน

ศิลปะ มีความเชื่อในเรื่องของความประทับใจและจินตนาการ แสวงหาวิธีการแก้ปัญหา ชอบอาชีพทางด้านดนตรี วรรณคดี การละคร และศิลปะ และกิจกรรมที่เป็นการสร้างสรรค์ในธรรมชาติ บุคคลเหล่านี้จะไม่ชอบกิจกรรมและบทบาทของผู้ชาย เช่น การเล่นกีฬา บ่อมรยณต์ การมองตนเองจะรับรู้ว่าเป็นผู้ที่ไม่ชอบเข้าสังคม มีลักษณะของความเป็นหญิง มักจะมีความคิดริเริ่มมากกว่าบุคคลในกลุ่มอื่น ๆ และมีความถนัดทางด้านภาษามากกว่าคณิตศาสตร์

สรุปแล้ว บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานสำนักงานและเล็มือ

2. ใช้ความสามารถที่มีแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานและเรื่องอื่น ๆ

3. มองตนเองในฐานะผู้ชอบแสดงออก มีความคิดริเริ่ม มีพรสวรรค์ มีความเป็นหญิง ไม่ชอบเลียนแบบ รักอิสระ มีความสามารถทางด้านศิลปะและดนตรี การแสดง การเขียน การพูด แต่ขาดความสามารถทางด้านสารบรรณ

4. นิยมผู้มีความสามารถทางด้านการศึกษา

โดยเหตุที่มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตนเองและค่านิยมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้ คือ จุกจิก ไม่มีระเบียบ เจ้าอารมณ์ มีความเป็นหญิง มีอุดมคติ เพ้อฝัน ไม่จริงจัง ใจร้อน รักอิสระ ข้างคิด ไม่ชอบเลียนแบบ มีความคิดริเริ่ม

4. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (Social) บุคคลประเภทนี้จะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมโดยใช้ทักษะในการจัดการและติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ ลักษณะนี้ต่างจากบุคคลอื่น คือ มีทักษะทางสังคม และมีความต้องการที่จะปฏิสัมพันธ์กับสังคม บุคคลเหล่านี้ชอบทางการศึกษา ทางศาสนา และการรักษาบำบัด และจะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมในวัด การบริการชุมชน

การทำงานให้กับรัฐบาล อ่านหนังสือ การละคร เป็นต้น มองตนเองว่าเป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับสังคมได้ ชอบการพัฒนา อารมณ์แจ่มใส อนุรักษ์นิยม มีความรับผิดชอบ ประสบความสำเร็จและยอมรับตนเอง นอกจากนี้มีภาพพจน์ของตนเองในทางที่ดี และพิจารณาตนเองว่าเป็นคนที่สามารถเป็นผู้นำได้ มีความสามารถในการพูดได้เป็นอย่างดี มีลักษณะเด่นและสิ่งที่เกี่ยวข้องมากที่สุด คือ สวัสดิภาพของมนุษย์และการช่วยเหลือคนที่พึ่งตนเองไม่ได้

สรุปแล้ว บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม แต่ไม่ชอบประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง
2. ใช้ความสามารถที่มีแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานและเรื่องอื่น ๆ
3. มองตนเองในฐานะคนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีความสามารถทางด้านการสอน แต่ขาดความสามารถทางด้านเครื่องยนต์และวิทยาศาสตร์
4. คำนึงเกี่ยวกับปัญหาและกิจกรรมด้านสังคมและการกีฬา

โดยเหตุที่มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตนเอง และค่านิยมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้ คือ มีอำนาจ ให้ความร่วมมือ มีความเป็นหญิง มีไมตรีจิตกว้างขวาง ชอบบำเพ็ญประโยชน์ มีอุดมคติ มีความลึกซึ้ง เมตตากรุณา จูงใจคนเก่ง มีความรับผิดชอบ ชอบเข้าสังคม รู้จักกาลเทศะ มีความเข้าใจเพื่อนมนุษย์

5. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (Enterprising) บุคคลประเภทนี้จะเกี่ยวข้องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยการเลือกสถานการณ์ที่ทำให้ได้แสดงออกถึงสิ่งที่เป็นการผจญภัย ทำให้ตนเองเด่น แสดงการกระตือรือร้น และเป็นคนมีแรงกระตุ้นในการทำงาน ลักษณะนิสัยคือ ชักชวนเก่ง พูดเก่ง แสดงตน

ยอมรับตนเอง มีความเชื่อมั่น ล้าวก้าว และชอบแสดง มักจะชอบการเป็นพนักงานขายสินค้า เป็นนิเทศบุคคลอื่น ๆ มีความเป็นผู้นำ สำหรับกิจกรรมที่จะให้เกิดความพึงพอใจ คือการแสดงออกทางด้านการพูด การเป็นที่ยอมรับและแสดงความมีพลัง ดังนั้น ชอบเล่นกีฬา แสดงละคร การพูดในที่สาธารณะ การสัมภาษณ์ บุคคลเหล่านี้จะไม่ชอบการจำกัดขอบเขต การทำงานโดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมที่ไม่ละเว้นจากสังคม มองตนเองเป็นบุคคลที่เด่น เข้าสังคมได้ดี อารมณ์แจ่มใส ชอบผลงอก มีแรงกระตุ้น และอารมณ์มั่นคง วิธีการที่จะส่งเสริมตนเอง คือ การค้นคว้าเพื่อการมีอำนาจ หัดหาความสามารถทางด้านกีฬา แสวงหาความเป็นเจ้าของและหาผลประโยชน์จากบุคคลอื่น จะแตกต่างจากบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงาน สำนักงานและเสมือน (Conventional) ในด้านที่มีความสามารถในการเข้าสังคม ความก้าวร้าว มีลักษณะเด่น มีความฉริเริ่ม และการผลงอกมากกว่า แต่พวกนี้จะไม่มีความรับผิดชอบ การพึ่งพาอาศัยคนอื่นและอนุรักษนิยมน้อยกว่า

สรุปแล้ว บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรม ดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. ใช้ความสามารถที่มีแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานและเรื่องอื่น ๆ
3. มองตนเองในฐานะผู้กว้างขวาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง เข้าสังคมเก่ง มีความสามารถทางด้านการเป็นผู้นำ การพูด แต่ด้วยความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์
4. นิยมผู้มีความสามารถทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ

โดยเหตุผลที่มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตนเองและค่านิยมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ ชอบเสี่ยงภัย ทะเยอทะยาน กล้าได้กล้าเสีย น่าเชื่อถือ กระปรี้กระเปร่า เปิดเผย ใจร้อน มองโลกในแง่ดี สนุกสนาน เชื่อมั่นในตนเอง เข้าสังคมง่าย ข้างพูด

6. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและ (Conventional) บุคคลประเภทนี้จะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมโดยการเลือก จุฬงหมายและกิจกรรมที่จะทำให้ได้รับการยอมรับจากสังคม วิธีแก้ปัญหา มักจะเป็น แบบเดิมที่มีความถูกต้องแต่มีใช้การริเริ่มด้วยตนเอง มักจะสร้างความประทับใจ ให้กับบุคคลอื่น โดยการแสดงตนเป็นคนสุภาพ เข้าสังคมได้ดี และเป็นอนุรักษนิยม นอกจากนี้ยังชอบงานด้านเลขานุการ การคิดคำนวณ การเขียนแบบ นักธุรกิจ และมีความสนใจที่สูงเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ จะมองตนเองว่ามีความเป็นผู้ชาย มีความเฉียบแหลม มีลักษณะเด่น ความคุมตนเองได้ดี ไม่ค่อยยอมรับคนอื่นและมีความ มั่นคง ถ้าเปรียบเทียบกับเรื่องความถนัดทางด้านต่าง ๆ จะถนัดในด้านคณิตศาสตร์ มากกว่าภาษา เมื่อมีความไม่สบายใจ จะลบกภาวะเหล่านั้นโดยการทำตามแบบอย่าง ในสังคม และการทำให้เป็นที่พอใจของบุคคลอื่น ๆ มีความแตกต่างจากบุคลิกภาพ ของบุคคลที่มีความสนใจอาชีพประเภทบริการการศึกษาและสังคม (Social) ในแง่ที่ว่ามีการควบคุมตนเองได้ดีกว่า มีความสามารถแต่ขาดความนุ่มนวล และสิ่ง ที่น้อยกว่าก็คือ มีลักษณะเด่นน้อยกว่า และไม่ชอบการพัฒนา

สรุปแล้ว บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน แต่ไม่ชอบอาชีพประเภท งานศิลปะดนตรี และวรรณกรรม
2. ใช้ความสามารถที่มีแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานและเรื่องอื่น ๆ
3. มองตนเองในฐานะผู้ชอบเขียนแบบ ชอบจัดระเบียบ มีความสามารถ ทางด้านงานสารบรรณ และตัวเลข แต่ขาดความสามารถทางด้านศิลปะ
4. นิยมผู้ประสบความสำเร็จด้านงานธุรกิจและเศรษฐกิจ

โดยเหตุผลที่มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตนเอง และค่านิยมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้ คือ ชอบเขียนแบบ ยุติธรรม วางท่า

มีสมรรถภาพ ไม่ซีดห่อน มีนิริโอสัพพะ อ่อนนุ่ม เรียบร้อย หาก
เจ้าระเบียบ เชือกเขิน ไม่มีจินตนาการ

✓ 4. การวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพ เป็นเรื่องที่วัดได้ยากและซับซ้อน เมื่อเทียบกับการวัดใน
สิ่งอื่น ๆ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถ
ใช้วัดบุคลิกภาพตามลักษณะที่ต้องการจะวัดที่เป็นมาตรฐาน ถูกต้องแม่นยำ และเชื่อถือได้
วิธีการวัดบุคลิกภาพมีหลายวิธีด้วยกัน จิตริยา ไชยศรีพรหม (จิตริยา ไชยศรีพรหม
2527 : 10) กล่าวว่า วิธีการวัดบุคลิกภาพที่ใช้กันแพร่หลาย คือ การใช้แบบ
ทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งเป็นการรายงานตนเอง และ ทวี ท่อแก้ว (ทวี ท่อแก้ว
2517 : 121) กล่าวว่า ถ้าจะให้ให้ผลที่มีความเที่ยงตรงสูงก็ควรจะใช้หลาย ๆ วิธี
ประกอบกัน ซึ่งพอสรุปวิธีการวัดบุคลิกภาพทั่วไปได้มี 4 วิธี ดังนี้

1. วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนง
ตั้งแต่ประสบการณ์อันซับซ้อน อย่างเช่น พฤติกรรมของอนเป็นสิ่งที่จะสังเกตพิจารณา
ให้ได้เรื่องราวละเอียดถี่ถ้วนได้ยาก เราต้องเลือกสังเกตเพียงปฏิกริยาอันใดอันหนึ่ง
เป็นคราว ๆ ไป ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมและลักษณะทั่ว ๆ ไปที่บุคคลแสดงออกมีอยู่
2 แบบด้วยกัน คือ การสังเกตแบบควบคุมเป็นการสังเกตการแสดงพฤติกรรมของบุคคล
ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ที่จัดไว้โดยเฉพาะอีกแบบหนึ่งคือ การสังเกตทั่วไป
ในชีวิตประจำวันที่บุคคลแสดงออกทั้งสองแบบนี้ต้องมีการบันทึกผลตรงตามที่ได้เห็น โดยไม่
นำความรู้ลึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง และผู้สังเกตจะได้มีการฝึกฝนเป็นพิเศษจึงจะได้ผลดี

2. วิธีการทดสอบ เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก การทดสอบประกอบด้วยข้อความ
ต่าง ๆ หลายสิบข้อที่ผู้ทดสอบต้องขึ้น โดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐาน

หัวข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับผู้ทดสอบเอง หรือสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมที่ทำอยู่เสมอ ๆ เมื่อตกอยู่ในสภานั้น ๆ เช่น คำถามเกี่ยวกับ ความกลัว ความวิตกกังวล ความนิยมในลัทธิการเมืองหรือเศรษฐกิจ ความสนใจ ในสิ่งต่าง ๆ หรือปฏิกิริยาที่คนทำอยู่เสมอ เป็นต้น ผู้ทดสอบต้องร่วมมือร่วมใจกับ ผู้ทดสอบในการตอบคำถามต่าง ๆ เพื่อให้การสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์

3. วิธีการรายงานตนเองมี 2 แบบ คือ

3.1 การวิเคราะห์ตนเอง คือ การประมาณค่าตัวเอง แบบวิเคราะห์ ตัวเองจะเป็นคำถามแบบปรนัยจะมีประโยชน์ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ

3.2 การสัมภาษณ์ หมายถึง การสนทนาระหว่างบุคคลสองคนอย่าง มีจุดหมายโดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามมา และจดบันทึกประมาณค่า ผู้ถูกสัมภาษณ์จะ ไม่รู้ว่าถูกทดสอบบุคลิกภาพ การสัมภาษณ์นี้มีหลักการคล้าย ๆ กับการวิเคราะห์ตนเอง ต่างกันที่ผู้สัมภาษณ์มาตั้งคำถามให้เราคิดคำตอบเพื่อวิเคราะห์ตัวเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้ จดบันทึกและประมาณค่าบุคลิกภาพ

4. วิธีให้สร้างจินตนาการ (Projective Techniques) เป็นวิธี ที่ผู้วัดได้จัดสิ่งเร้าขึ้นมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนอง เช่น เล่าเรื่องจากรูปที่นำมา ให้ดูตัวอย่าง ได้แก่แบบทดสอบโรชาร์ท และรูปภาพที่เกิดจากหยดหมึก ให้สร้างความ สัมพันธ์ต่อเนื่องจากคำที่กำหนดให้เติมข้อความที่ไม่สมบูรณ์ ให้แสดงออกโดยการวาดรูป เป็นต้น แต่ต้องใช้ผู้ทดสอบที่ได้รับการฝึกมาอย่างดี

ตามที่โลกกล่าวมาจะเห็นได้ว่า การวัดบุคลิกภาพทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความ เหมาะสมเกี่ยวข้องกับผู้ที่ต้องการจะวัด และสิ่งที่วัดหรือศึกษาสำหรับการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวัดโดยวิธีการทดสอบ

5. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ วิธีการสำคัญ ๆ ที่ใช้กันมากในปัจจุบัน คือวิธีที่ได้จากการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validation) การใช้การตรวจตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (Criterion) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) การบังคับให้เลือกตอบ (Forces - Choice Technique) วิธีการเหล่านี้ไม่ใช่เทคนิคที่จะแทนกันได้อันหนึ่งไม่ใช่เทคนิคเฉพาะเลยทีเดียว ตามทฤษฎีแล้วทั้งหมดอาจจะนำมาผสมกันในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพได้ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพจำนวนมากได้ใช้วิธีการดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validation)
2. เกณฑ์ (Criterion, Empirical Keying)
3. การใช้สถิติวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis)
4. การบังคับให้เลือกตอบ (Forces - Choice Technique)

(Kleinmuntz. 1967 : 184 - 186)

1. แบบทดสอบที่สร้างตามความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validation)

วิธีหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบบุคลิกภาพ มีวิธีการเช่นเดียวกับแบบทดสอบทางจิตวิทยาทั่วไป คือ เมื่อต้องการวัดคุณลักษณะของบุคคลในด้านใด ๆ ที่สำคัญ ข้อทดสอบจำเป็นจะต้องเอาเนื้อหาหรือลักษณะเด่นที่ครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะด้านนั้นทั้งหมด ซึ่งครอนบาช (Cronbach. 1960 : 364) กล่าวว่า ผู้เขียนข้อทดสอบจะต้องระบุลักษณะทั้งหมดที่ต้องการวัด แล้วเลือกลักษณะที่สามารถเป็นตัวแทนของลักษณะทั้งหมดมาเป็นข้อคำถามในแบบทดสอบบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ยากที่จะระบุได้ว่าลักษณะใดเป็นลักษณะใหญ่และเป็นตัวแทนลักษณะของคน เพราะลักษณะของบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ เข้าใจได้ยากมากและมีความซับซ้อนหลายประการ คุณลักษณะของบุคลิกภาพ

ที่ศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้ลักษณะเกี่ยวกับแนวโน้มของปฏิกิริยาโต้ตอบ หัตสนคติ ลักษณะอาการ
 อย่างไรก็ตามข้อทดสอบสำหรับวัดบุคลิกภาพ ก็ย่อมจะต้องเลือกมาจากลักษณะต่าง ๆ
 ที่คงที่ของลักษณะพฤติกรรมของบุคคลซึ่งได้มาจากการสังเกตลักษณะอาการจากบุคคลโดยตรง
 หรืออาศัยจากตำราหลักวิชาการจิตเวช จากปัญหาการศึกษาทางด้านความเที่ยงตรงใน
 เนื้อหาของบุคลิกภาพ ในปัจจุบันจึงตกลงกันว่า เมื่อต้องการสร้างแบบทดสอบทาง
 บุคลิกภาพของบุคคล ก็ควรจะให้มีลักษณะเหมือน ๆ กับวิธีการดั้งเดิมซึ่งใช้หลักการศึกษา
 ทางจิตวิทยาคลินิก (Kleinmuntz. 1967 : 186) ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างตาม
 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ได้แก่

วูดเวิร์ท เพอร์สันแนล ดาต้า ชีท (Woodworth Personal Data Sheet)

เป็นเครื่องมือชุดแรกในการวัดบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่งเป็นการตรวจวัดอารมณ์โดยการ
 จำแนกความรู้สึกที่พร้อมที่จะต่อสู้ในสนามรบของทหารเกณฑ์ใหม่ วิธีดำเนินการสร้างแบบ
 ทดสอบตามข้อมูลส่วนตัวของวูดเวิร์ท (เชิดศักดิ์ โยवासันธุ์ 2520 : 85 - 87)

1. สร้างข้อคำถามประมาณ 200 ข้อ โดยวูดเวิร์ท ได้รวบรวมข้อความ
 เกี่ยวกับอาการโรคประสาท และอาการแรกเริ่มของโรคประสาทจากตำราต่าง ๆ ทาง
 จิตเวช ตลอดจนข้อเสนอนแนะจากคนอื่น ๆ

2. นำข้อคำถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเล็ก โดยวูดเวิร์ทนำไปทดสอบ
 กับนิสิต มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย

3. พิจารณาคำตอบที่กลุ่มตัวอย่างตอบ เพื่อคัดข้อคำถามที่ไม่ดีทิ้ง โดยตั้งเกณฑ์
 ไว้ว่า ถ้า 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามข้อนั้นไปในทางที่บอกลักษณะของ
 การเป็นโรคประสาทจะตัดทิ้ง ทั้งนี้ เพราะวูดเวิร์ทมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ข้อคำถามใดที่
 ผู้ตอบหรือกลุ่มตัวอย่างซึ่งถือได้ว่าเป็นคนปกติทั่วไป หรือส่วนใหญ่ให้คำตอบที่มีแนวโน้มไปใน
 ทางโรคประสาทแล้ว ไม่ควรจะนำมาพิจารณาเพื่อตัดสินอาการของคนที่เป็นโรคประสาท
 ซึ่งวูดเวิร์ทคัดเลือกแล้วคงเหลือข้อคำถาม 179 ข้อ

4. นำข้อคำถามที่ได้ไปทดสอบใหม่กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นปกติ จำนวน 1,000 คน และทดสอบกับทหารที่คาดว่ามีความผิดปกติอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อหาเกณฑ์และความเที่ยงตรงของข้อคำถาม

5. ปรับปรุงข้อคำถามในขั้นสุดท้ายเหลือคำถาม 116 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ว่าผู้มีอาการทางโรคจิตหรือโรคประสาท จะให้คำตอบที่เกี่ยวกับโรคจิต - ประสาท ประมาณ 30 - 40 คำตอบโดยเฉลี่ย ส่วนคนปกติธรรมดาจะให้คำตอบเกี่ยวกับโรคจิตประมาณ 10 คำตอบ

ในการคัดเลือกคำถามขั้นสุดท้าย วูดเวิร์ทได้ใช้สถิติในการตรวจสอบจะเห็นได้ว่าสิ่งที่เน้นขึ้นต้นในการสร้างและใช้แบบทดสอบนี้อยู่ที่ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ดังที่เห็นได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมาเขียนคำถาม การคัดเลือกและจัดหมวดหมู่ของข้อคำถาม

มูนี ทรอเบลม เชค-list (The Mooney Problem Checklist) เป็นเครื่องมือวัดบุคลิกภาพอีกชุดหนึ่งซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยพื้นฐานทางความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และถือได้ว่ามีความเที่ยงตรงมากกว่าของวูดเวิร์ท เนื่องจากข้อสอบของแบบทดสอบชุดนี้อาศัยหลักการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหากว้างกว่า และครอบคลุมปัญหาต่าง ๆ มากกว่า ข้อคำถามได้มาจากปัญหาจากการปรึกษาการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมประมาณ 4,000 คน แบบทดสอบชุดนี้นำมาใช้สำหรับนักเรียนมัธยมต้น มัธยมปลาย มหาวิทยาลัยและผู้ใหญ่ วิธีการทดสอบง่ายมากคือ ให้แต่ละคนเขียนรายการต่าง ๆ ที่ตนประสบปัญหาเหล่านั้น ปัญหาเหล่านั้นมีหลาย ๆ ด้าน เช่น ทางด้านศาสนาและศีลธรรม (Morals and Religion) การเงินและสภาพความเป็นอยู่ (Finance and living Condition) การปรับตัวในโรงเรียน (Adjustment to School Work) และในการทำงานรวมทั้งปัญหาทางด้านความสัมพันธ์ทางสังคม รายการที่สำรวจนี้ไม่เป็นการวัดบุคลิกภาพโดยตรง แต่เป็นการที่ผู้เชี่ยวชาญในด้านกาให้คำปรึกษาจะให้ผู้ที่ต้องการคำแนะนำรายงานปัญหาของผู้ทดสอบ ซึ่งความจริงแล้วผู้ที่ต้องการทดสอบจะบอกความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งตรงและแน่นอนตามข้อเท็จจริง เครื่องมือตรวจสอบชุดนี้

ไม่มีการให้คะแนน เป็นเพียงการเช็ควิธีต่าง ๆ ของผู้มารับคำแนะนำ (Kleinmuntz. 1967 : 187)

2. แบบทดสอบที่สร้างตามเกณฑ์ (Criterion, Empirical Keying)

ลักษณะต่อมาในการสร้างแบบทดสอบทางบุคลิกภาพ คือการใช้เกณฑ์(Criterion) เป็นสมมติฐานในการสร้างแบบทดสอบ โดยเริ่มจากคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพจำนวนมาก ๆ แล้วนำคำถามมาหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ภายนอก วิธีการเริ่มจากการเลือกคำถามมาจากลักษณะอาการจากผู้มีประสบการณ์ทางพฤติกรรม หรือตามหลักวิชาแล้ว นำมาหาความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของบุคคลค่านั้นจริง ๆ (Kleinmuntz. 1967 : 188) ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างตามเกณฑ์ ได้แก่

เดอะสตรอง ไวเคชันนอล อินเทอเรส แบลงค์ (The Strong Vocational interest Blank, SVIB) เป็นเครื่องมือชุดแรกที่ใช้เกณฑ์เป็นหลักในการสร้าง ซึ่ง เอ็ดเวิร์ด เค สตรอง (Edward K. Strong) และนักจิตวิทยาหลายคนได้สังเกตบุคคลที่มีอาชีพต่างกันพบว่า เขาสนใจหรือชอบ และไม่ชอบในสิ่งที่ต่างกันด้วย เอ็ดเวิร์ดจึงนำความแตกต่างของกลุ่มอาชีพมาใช้ในการพยากรณ์การเลือกประกอบอาชีพของบุคคล โดยเริ่มศึกษาคนอาชีพต่าง ๆ เปรียบเทียบการกระทำทั่วไปของบุคคลแต่ละอาชีพในการหาเกณฑ์สำหรับคนอาชีพต่าง ๆ คำถามใน SVIB จะครอบคลุมลักษณะของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในแต่ละกลุ่มอาชีพ เกณฑ์ของเครื่องมือชุดนี้จึงเป็นลักษณะที่ทำให้ผู้ประกอบอาชีพแต่ละอย่างแตกต่างจากบุคคลทั่ว ๆ ไป ตามลักษณะที่บุคคลคล้ายหรือมีแนวโน้มที่จะประกอบอาชีพนั้นได้ดี (Kleinmuntz. 1967 : 189)

เดอะมินเนโซตา มัลติเฟสสิค เพอร์ซันแนลลิตี้ อินเวนทอรี (The Minnesota Multiphasic Personality Inventory, MMPI) แบบทดสอบชุดนี้สร้างขึ้น โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาคำถามและใช้กันอย่างแพร่หลายในการรักษาผู้ป่วยโรคจิต ในระหว่างสงครามและหลังสงครามโลก แบบทดสอบประกอบด้วยคำถาม 550 ข้อ และ

มีคำตอบให้สามตัวเลือก คือ จริง ไม่จริง และไม่ทราบคำตอบจะนำมารวมกันและมีคำถามนำ 16 ข้อ เพื่อจะดูความเชื่อมั่นของการตอบคำถามจะครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกลักษณะ 11 ด้าน ได้แก่ สุขภาพทั่วไป(General Health) ศาสนา(Religion) อาการผิดปกติในระบบทางเดินอาหาร(Gastrointestinal) การเรียกร้อง(Compliants) ครอบครัวและทัศนคติต่อสถานภาพสมรส(Family and Marital Attitudes)อารมณ์(Mood) ความหลงผิด(Delusions) อารมณ์หลอน(Hallucinations) ความกลัวอย่างผิดปกติ(Phobias) ลักษณะความเป็นชาย - หญิง (Masculinity-Femininity) และความสนใจต่อสังคม (Social Interest)(Kleinmuntz. 1967 : 195 - 196)

3. แบบทดสอบสร้างโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ(Factor Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบ เป็นวิธีการที่นักจิตวิทยาใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือคุณลักษณะหลาย ๆ ตัว โดยการนำเอาคุณลักษณะต่าง ๆ แต่ละตัวมาหาค่าสหสัมพันธ์กันในทางสถิติ ผลจากการวิเคราะห์ตัวประกอบนี้จะได้ลักษณะรวมของคุณลักษณะต่าง ๆ ซึ่งนำไปใช้ในการสร้างเป็นคำถามของแบบทดสอบ วิธีการคือ นำคำถามที่วัดลักษณะต่าง ๆ ไปให้คนหลาย ๆ คนตอบแล้วนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของทุก ๆ คน ซึ่งอยู่ในรูปของตารางแมทริกซ์(Matrix) ในทางปฏิบัติ ข้อมูลที่ได้จะมีจำนวนมาก ซึ่งทำให้การแปลผลยุ่งยาก ดังนั้นเขาจึงพัฒนาวิธีการวิเคราะห์ตัวประกอบเป็นการหาตำแหน่งของตัวประกอบ (Locate Factor) ซึ่งใช้ค่าสหสัมพันธ์เช่นกัน แต่ค่าต่าง ๆ ในตารางนั้นได้จากการคำนวณค่าต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันและมีค่าระยะห่างจากแกนเท่า ๆ กัน ซึ่งวิธีนี้ยังมีปัญหาเกิดขึ้นอีก เช่น นักจิตวิทยาแต่ละคนไม่สามารถตัดสินใจว่าค่าระยะห่างจากแกนสมมติ (Reference Axes) เท่าใดจึงจะเป็นที่เหมาะสมในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับตัวแปรเหล่านั้น (Kleinmuntz. 1967 : 195 - 196)

ลักษณะแบบทดสอบทางบุคลิกภาพที่สร้างโดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบนี้ ผู้สร้างจะต้องเริ่มต้นจากการหาคำถามจำนวนมาก ๆ เกี่ยวกับลักษณะทางบุคลิกภาพ แล้วนำไปหาค่าสหสัมพันธ์กับคำตอบแต่ละข้อ จนกระทั่งได้คำถามที่มีลักษณะคล้ายกัน หรือมีค่าสหสัมพันธ์กันสูง ก็จัดเข้าเป็นกลุ่มเดียวกัน ซึ่งจัดว่าเป็นคำถามที่วัดบุคลิกภาพ ในด้านเดียวกัน แบบทดสอบที่สร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้แก่

กิลฟอร์ด - ซิมเมอร์แมน เทมเพอราเมนต์ เซอร์เวย์ (Guilford-Zimmerman Temperament Survey, GZTS) กิลฟอร์ดและเพื่อนร่วมงานของเขา ใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพโดยเริ่มจากการนำ คำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่มีอยู่เดิมและที่เขาสร้างขึ้นใหม่มาวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ กันแล้วรวบรวมคำถามที่ค่าสหสัมพันธ์กันสูงเข้าด้วยกัน ทำให้ได้แบบทดสอบสามฉบับ ซึ่งนำมารวมกันเป็นแบบทดสอบกิลฟอร์ด - ซิมเมอร์แมน เทมเพอราเมนต์ เซอร์เวย์

แบบทดสอบชุดนี้มี 300 คำถาม แยกเป็นลักษณะต่าง ๆ 10 ด้าน แต่ละด้าน ก็จะมีคำถาม 30 ข้อ วิธีการตอบให้ตอบรับและปฏิเสธ ลักษณะคำถามของแบบทดสอบ จะเป็นประโยคบอกเล่าและใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 ทั้งนี้เพราะเขาเชื่อว่าการใช้ สรรพนามบุรุษที่ 1 (I) จะทำให้ผู้ตอบมีความติดต่อด้าน แต่การใช้สรรพนาม บุรุษที่ 2 (You) จะให้ผู้ตอบตอบตรงความจริง การตรวจให้คะแนนจะใช้กระดาษ เฉลยสามฉบับ ซึ่งจะสามารถตรวจสอบความบิดเบือนและความสะเพร่าในการตอบ และได้มีการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการตรวจโดยใช้กระดาษคำตอบสามแบบคือไป เพื่อหาค่า ความผิดพลาดทั้งหมดซึ่งเกิดจากการหลีกเลี่ยงคำตอบทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา แบบทดสอบ GZYS ประกอบด้วยบุคลิกภาพ 10 ด้าน ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไป (G- General Activity) ผู้ใดคะแนนสูงในด้านนี้ จะเป็นบุคคลที่มีความว่องไว กระฉับกระเฉง รวดเร็ว ถ้าได้คะแนนต่ำแสดงว่า เป็นคนเฉื่อยชาหรือเป็นบุคคลที่มีปัญหาทางสุขภาพ

2. การเคร่งครัด (R - Restraint) ถ้าได้คะแนนสูง แสดงว่าเป็นคนที่ควบคุมตนเองได้ดี เคร่งเครียด เอาจริงเอาจัง ตรงกันข้ามถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นบุคคลที่ไม่มีความกังวล

3. การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (A - Ascendence) ถ้าได้คะแนนสูง แสดงว่ามีลักษณะที่ปกป้องตนเอง ผู้นำและเป็นคนเก่งซึ่งตรงกันข้ามกับคนที่ได้คะแนนต่ำ

4. การเข้าสมาคม (S - Sociability) ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นบุคคลที่ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย มีเพื่อนมาก ชอบการสมาคมสังสรรค์ ตรงกันข้ามถ้าได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นคนขี้อาย

5. ความมั่นคงทางอารมณ์ (E - Emotional Stability) ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้มีอารมณ์มั่นคง มองโลกในแง่ดี อารมณ์เย็น ตรงกันข้ามกับคนที่ได้คะแนนต่ำ ซึ่งจะเป็นคนที่เปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ มองโลกในแง่ร้าย สร้างวิมานในอากาศ คั่นเกินง่าย รู้ลึกลับ

6. ความเป็นปรนัย (O - Objectivity) คนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นคนไม่หวั่นไหวง่าย ตรงกันข้ามถ้าได้คะแนนต่ำแสดงว่ามีความไวต่อความรู้สึก

7. การมีไมตรี (F - Friendliness) คนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นคนที่อ่อนทนต่อปฏิกิริยาที่เป็นปรปักษ์ ตรงกันข้ามกับการทะเลาะวิวาท การมุ่งร้าย ความขุ่นเคือง ความต้องการข่มขู่ และการดูถูกผู้อื่น

8. การมีความคิด (T - Thoughtfulness) การใช้ความคิดใคร่ครวญ รู้จักสังเกตตนเองและผู้อื่น การรู้จักใช้สติปัญญาตรงกันข้ามกับความสนใจในกิจกรรมภายนอก และการมีความคิดยุ่งเหยิงไม่ปะติดปะต่อ

9. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (P - Personal Relations) ความอ่อนทนกับผู้อื่นความศรัทธาในสถาบันสังคม ตรงกันข้ามกับการจับผิด วิพากษ์วิจารณ์สถาบันข้างสงสัย และการส่งสารตัวเอง

10. ความเป็นชาย (M-Masculinity) ความสนใจในกิจกรรมของผู้ชายไม่รู้ลึกเบื่อง่าย ไม่โกรธง่าย รู้จักยับยั้ง การแสดงออกทางอารมณ์ สนใจเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับเรื่องเสื้อผ้าและแฟชั่น ตรงกันข้ามกับความสนใจในกิจกรรมและอาชีพของผู้หญิง เบื่อหน่ายเร็ว ขาดกลัว ชอบเคลิ้มฝันและชอบแสดงอารมณ์

ค่าความเชื่อมั่นของคำถามแต่ละคำถามได้โดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split Half) มีค่าตั้งแต่ .75 - .87 ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบชุดนี้ได้จากการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างงานทางด้านจิตวิทยากับคะแนนของคำถาม โดยทั่วไปแล้วแบบทดสอบนี้นำไปใช้ประโยชน์กับคนทั่วไปทั้งในวงการอุตสาหกรรมและในด้านการเรียนและใช้ได้ใน การหารูปแบบของเพศชายและหญิงอาชีพต่าง ๆ เช่น บรรณารักษ์ และครู นอกจากนี้ยังนำไปใช้ในการบำบัดทางโรคจิต ในการให้คำปรึกษาหารือด้วย (Kleinmuntz. 1967 : 196 - 199)

มอดสเลย์ เพอซันแนลลิตี้ อินเวนทอรี (Maudsley Personality Inventory, MPI) จากการคิดหาโดยการทดลองเกี่ยวกับบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งได้แยกลักษณะบุคลิกภาพออกเป็นสองแบบ คือ Neuroticism และ Extroversion-Introversion

Neuroticism (N) หมายถึง ลักษณะที่ไม่มั่นคงของอารมณ์และความผิดปกติของระบบประสาทเมื่อถูกกดดัน

Extroversion (E) หมายถึง ลักษณะที่ชอบแสดงตัว

Introversion (I) หมายถึง ลักษณะที่ชอบเก็บตัว

แบบทดสอบ MPT(Maudsley Personality Inventory) นี้มี

คำถาม 48 ข้อ แต่ละลักษณะของบุคลิกภาพ คือ N และ E มีคำถาม 24 ข้อ

ใช้เวลา 10 - 15 นาที ใช้สำหรับเด็กวัยรุ่นและผู้ใหญ่ ค่าความเชื่อมั่นของแบบ

ทดสอบแบ่งครึ่ง (Split half) มีค่า .75 - .90 แบบสอบซ้ำ(Test -retest)

มีค่า .70 - .90 ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบใช้ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) คือ ความลักษณะของ N และ E บุคลิกภาพทั้งสองแบบ มีความสัมพันธ์กันกับการรับรู้ การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ลักษณะแบบทดสอบนี้เป็นแบบที่ได้จากการทดลองเกี่ยวกับทฤษฎีบุคลิกภาพ แบบทดสอบชุดนี้ไม่ได้ใช้กันอย่างแพร่หลาย แต่ก็ใช้กันมากในทางจิตแพทย์ที่ต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลมากกว่า ผลคะแนนของบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ (Kleinmuntz. 1967 : 201 - 202)

4. แบบทดสอบที่สร้างตามลักษณะการบังคับให้เลือกตอบ (Forces-choice Technique)

การสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพโดยวิธีบังคับตอบนี้ มีจุดเริ่มต้นมาจากการสังเกตคำตอบของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพหลาย ๆ ชุด เช่นแบบทดสอบ MMPI (The Minnesota Multiphasic Personality Inventory) โดยศึกษาพบว่า แนวโน้มคำตอบของคนโดยทั่วไปมักจะแสดงออกในทางที่เหมาะสม เช่น คำถามว่า "ท่านมีลักษณะโกรธผู้อื่นง่าย ๆ " คำถามทางลักษณะทางสังคมเช่นนี้ ผู้ตอบมักจะเลือกสรรคำตอบในลักษณะของเนื้อหาของคำถามมากกว่าการตอบความจริง ซึ่งศาสตราจารย์ เอ็ดเวิร์ด (Allen L. Edwards) เรียกลักษณะแนวโน้มเช่นนี้ว่า ลักษณะที่สังคมปรารถนา เขาจึงใช้ข้อมูลในการตอบแบบทดสอบ MMPI นี้ศึกษาตัวแปรของคะแนนทดสอบบุคลิกภาพ โดยการรวบรวมคำตอบคล้าย ๆ กับที่คนส่วนใหญ่ตอบ นำมาสร้างคำถามที่สังคมปรารถนาได้ 39 ข้อ แล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่สังคมปรารถนา และคำถามด้านอื่น ๆ ของ MMPI ตัวอย่างแบบทดสอบที่ถามแบบบังคับให้เลือกตอบ ได้แก่

เอ็ดเวิร์ด เพรอเฟอเรนซ์ สเคดจูล (Edwards Personal Preference Schedule, EPPS) ในแบบทดสอบบุคลิกภาพของ EPPS คำถามแต่ละข้อจะมีคำตอบทางด้านลักษณะที่สังคมปรารถนาให้เลือกสองแบบ คำถามทั้งหมดมี

210 ข้อ คำตอบที่ให้เลือกจะมีความน่าสนใจและเป็นที่ยอมรับทางสังคม คำถามเป็นลักษณะความต้องการ (Needs) ของบุคคลตามทฤษฎีของ เมอร์เรย์ (Murray)

ลักษณะโครงสร้างของแบบทดสอบ EPPS มีลักษณะวัดบุคลิกภาพของความ ต้องการของแต่ละคน เช่น ความสำเร็จในการเรียน การปกป้องตนเอง ความ ก้าวร้าว แบบทดสอบชุดนี้จึงไม่ได้นำไปใช้ในการแพทย์เหมือนเช่นแบบทดสอบMMPI แต่มีจุดมุ่งหมายของ EPPS นี้ใช้ในการให้คำปรึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป หรือใช้ ในด้านงานวิจัยทางบุคลิกภาพ แบบทดสอบ EPPS นี้ได้นำไปหาเกณฑ์มาตรฐาน กับนักเรียนในระดับมหาวิทยาลัย เพศชาย 749 คน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น หาโดยแยกบุคลิกภาพแต่ละด้านซึ่งได้ค่าประมาณ .74 - .88 (โดยวิธีสอบซ้ำ) และ มีค่า .60 - .87 (โดยวิธีแบ่งครึ่ง) แต่ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบชุดนี้มิได้ ระบุไว้ทั้ง ๆ ที่แบบทดสอบนี้ได้มีผู้วิจัยหรือทำให้เกิดการวิจัยอื่น ๆ มากมาย แต่ก็ยังไม่มี ผู้ใดกล่าวถึงความเที่ยงตรงของ EPPS เลย แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้นิยมใช้แบบ ทดสอบชุดนี้กันอย่างแพร่หลาย (Kleinmuntz. 1967 : 203 - 205)

จากการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ 4 วิธีดังกล่าวข้างต้น ได้มีการนำวิธีการ หลาย ๆ อย่างไปใช้ในการสร้างแบบทดสอบวัดและประเมินทัศนคติของบุคคล แบบทดสอบนี้ มีชื่อว่า Study of Value ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบของแบบทดสอบมาใช้ในการสร้าง แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์

6. รูปแบบการสร้างแบบทดสอบของแอลพอร์ท

แอลพอร์ท (Gordon W. Allport) และ เวอร์นอน (Philip E. Vernon) ได้สร้างแบบทดสอบเพื่อศึกษาความสัมพันธของการประเมินคุณค่าหรือทัศนคติ ซึ่งมีชื่อว่า Study of Value โดยมีแนวความคิดว่า พฤติกรรมของมนุษย์จะถูก กำหนดโดยทัศนคติชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดประกอบกันจากทัศนคติทั้ง 6 แบบ คือ

ด้านทฤษฎี (Theoretical) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสุนทรียภาพ (Aesthetic) ด้านสังคม (Social) ด้านการเมือง (Political) และด้านศาสนา (Religions) ลักษณะของแบบทดสอบของแอลฮอร์ทมีดังนี้

ส่วนแรกประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ ซึ่งจะถามให้ผู้ตอบ ตอบ "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" เพื่อแสดงว่าผู้ตอบมีความเห็นสอดคล้องกับข้อความหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้หรือไม่ แล้วจะนำคำตอบของผู้นั้นมาพิจารณาว่าการที่ตอบเช่นนั้นเนื่องมาจากผู้ตอบมีความคิดเห็น หรือทัศนคติแบบใดเป็นตัวกำหนดให้ผู้ตอบแสดงออกเช่นนั้น

ส่วนที่สองจะมีลักษณะคล้ายกับแบบทดสอบแบบเลือกตอบทั่ว ๆ ไป กล่าวคือจะมีข้อความหรือตัวคำถามให้ก่อน แล้วจะมีตัวเลือกหรือตัวคำตอบมาให้ 4 ตัวเลือก ในแต่ละตัวเลือกนี้จะเห็นลักษณะของพฤติกรรมที่ถูกกำหนดโดยทัศนคติที่แตกต่างกัน โดยลักษณะของข้อสอบเช่นนี้ แอลฮอร์ท และเวอร์นอน จะกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ตอบ คำถามเรียงลำดับของตัวเลือกแต่ละตัวตามความชอบของผู้ตอบที่มีต่อตัวเลือกเหล่านั้น โดยถือว่าถ้าผู้ตอบชอบข้อใดมากที่สุด ก็ให้ใส่หมายเลข 4 หน้าข้อความนั้น และ หมายเลข 3, 2, 1 ตามลำดับความชอบของผู้ตอบ ตอนที่สองนี้มีจำนวน 15 ข้อ

แบบทดสอบวัดและประเมินทัศนคติของแอลฮอร์ทนี้ ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบแบ่งครึ่ง (Split half) อยู่ระหว่าง .73 ถึง .90 และแบบสอบซ้ำ (test - retest) อยู่ระหว่าง .05 ถึง .87 แอลฮอร์ท และเวอร์นอน พยายามที่จะเลือกหัวข้อต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะทางทัศนคติที่ชัดเจนไว้มากที่สุด และแบบทดสอบนี้วัดและประเมินทัศนคติได้กว้างกว่าที่สปรังเกอร์ (Edward Spranger) ได้เคยให้คำจำกัดความเอาไว้

7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

มาติน และเมนเคซอน (Mathin and Mendelsohn. 1965) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพและความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่อยู่ในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างมาจากนักเรียนเกรดห้า จำนวน 68 คน และใช้แบบทดสอบวัดสมรรถภาพทางสติปัญญาของ โอทิส (Otis Quick Scoring Mental Ability Test) วัดความสามารถทางสติปัญญา ใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ สแตนฟอร์ด (Stanford Achievement Test) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์และใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ (The California Test of Personality From A.A.) วัดบุคลิกภาพในแง่ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสังคม จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี จะมีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้ดี

แฟลเฮอร์ตี้ และ รุสเซล (Flaherty and Reutzell. 1965) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนสูง และนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนต่ำ โดยใช้แบบทดสอบ CPI (The California Psychological Inventory) วัดบุคลิกภาพต่าง ๆ และคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเรียนในชั้นปีหนึ่ง การศึกษาครั้งนี้ แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่นักเรียนมีผลการเรียนสูง 37 คน และกลุ่มที่นักเรียนมีผลการเรียนต่ำจำนวน 37 คน จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า

1. ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance) การยอมรับตนเอง (Self Acceptance) ความรับผิดชอบ (Responsibility) ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการกระทำของผู้อื่น (Achievement Via Conformity) และประสิทธิภาพทางสมอง (Intellectual Via Conformity) มากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01

2. ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Capacity of Status) การเข้าสังคม (Social-bility) ความอดทน (Toterance) ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากความเป็นตัวของตัวเอง (Acheivement Via Independent) ความเป็นหญิง (Famirinity) มากกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05

3. ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่นได้ (Flexibility) มากกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01

เพอร์คีย์ (Purkey. 1970 : 25) ได้ทำการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หรือนักเรียนที่ประสบความล้มเหลวทางการเรียนจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ เมอร์ริสัน และคนอื่น ๆ (Morrison and others. 1973 : 412 - 415) ที่พบว่ากลุ่มที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่านักเรียนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง ในขณะเดียวกัน ริคคิง (Ridding. 1967 : 397 - 398) พบว่า นักเรียนที่ชอบแสดงตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและลักษณะชอบเก็บตัวมีความสัมพันธ์กับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

* ไอนเซนค์ (Eysenck. 1968 : 117 - 131) เป็นผู้ที่ศึกษาอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางครอบครัวที่มีต่อบุคลิกภาพของเด็ก โดยศึกษาเด็กอายุ 11 ถึง 12 ปี โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น (Junior Eysenck Personality Inventory หรือ JEPI) ศึกษาบุคลิกภาพของเด็กแล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับอาชีพของพ่อแม่ ขนาดของครอบครัว ลำดับการเกิด และความสนใจของพ่อแม่ที่มีต่อเด็ก ผลการศึกษาพบว่า เกี่ยวกับอาชีพของพ่อแม่ เด็กที่พ่อแม่มีระดับอาชีพสูงจำนวนมากเป็นพ่อแม่ของเด็กที่แสดงตัวและอารมณ์มั่นคง

7.2 ผลงานวิจัยในประเทศ

วันเพ็ญ อายุการ (วันเพ็ญ อายุการ 2512 : 105) ได้ทำการวิจัยพบว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง และผู้ที่มีลักษณะแสดงตัวสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหญ่ ๆ ได้ง่าย และเป็นผู้นำที่ดี ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับของ มลวิภา สุวรรณาลัย (มลวิภา สุวรรณาลัย 2514 : 138 - 140) ที่พบว่า นักเรียนชายมีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงกว่านักเรียนหญิง และสอดคล้องกับ ธงชัย ชิวปรีชา (ธงชัย ชิวปรีชา 2515) และกาญจนา ทวีรสุมภา (กาญจนา ทวีรสุมภา 2516 : 98) ที่ว่า เด็กชายมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง ในขณะที่เดียวกัน ชูชีพ อ่อนโกลสูง (ชูชีพ อ่อนโกลสูง 2516 : 99) พบว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง และพบว่าเด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กหญิง นอกจากนี้ กุญชรী ศรีสุทธิสอาด (กุญชรী ศรีสุทธิสอาด 2514 : 146) ได้ศึกษาพบว่าความเกรงใจระหว่างเพศชายและหญิง ปรากฏว่านักเรียนหญิงมีความเกรงใจสูงกว่านักเรียนชาย ซึ่งสอดคล้องกับของ วีราพร เทพวีรพงศ์ (วีราพร เทพวีรพงศ์ 2514 : 123 - 125) และ ปราชฎาลปน กัลหาเนตร (ปราชฎาลปน กัลหาเนตร 2515 : 102 - 103)

ไสว สกลีโส (ไสว สกลีโส 2517 : 57 - 63) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพสันโดษ ความเกรงใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาปีที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งพบว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย และรับราชการ มีความสันโดษต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมและรับราชการมีความสันโดษพอ ๆ กัน ส่วนนักศึกษาที่ผู้ปกครองค้าขาย มีความสันโดษมากกว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมและรับราชการ นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลาง ต่ำ มีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความเกรงใจสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษา

ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง สำหรับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความเกรงใจพอ ๆ กัน

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (ซูซีฟ อ่อนโคกสูง 2516 : 97 - 98) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2514 กับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2515 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัฐบาลในภาคการศึกษา 11 จำนวน 300 คน พบว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัว แต่สัมพันธ์ในทางกลับกันกับความวิตกกังวล ส่วนความวิตกกังวลสัมพันธ์ในทางกลับกันกับบุคลิกภาพแสดงตัว และยังพบว่าเด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงกว่าเด็กหญิง และเด็กที่ผู้ปกครองรับราชการหรือค้าขายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น

จากงานวิจัยที่กล่าวถึงทั้งหมดจะเห็นว่าบุคลิกภาพ ของนักเรียนน่าจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพผู้ปกครอง ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ โดยใช้รูปแบบของแอลเทอร์ท โดยตั้งสมมติฐานสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ดังนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีบุคลิกภาพหกประเภทตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพหกประเภทตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพหกประเภทตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2530 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 8 กลุ่มโรงเรียน มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 97 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 22,987 คน มีทั้งหมด 602 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร เลือกมาโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ซึ่งมีกลุ่มโรงเรียนเป็นกลุ่ม (Cluster) จำนวนกลุ่มโรงเรียนที่สุ่มมา 6 กลุ่ม มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 19 โรงเรียน และมีนักเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) จำนวนนักเรียน 732 คน มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 ละประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ($\alpha = .05$) เมื่อเปรียบเทียบกับตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรเลือกจากประชากร ปรากฏว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 732 คน (ลวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 287 อ้างอิงมาจาก Mercado, 1977 : 54)

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มโรงเรียนจากประชากรมา 6 กลุ่มโรงเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มโรงเรียนในแต่ละกลุ่มโรงเรียนมา 20 เปอร์เซ็นต์ ได้โรงเรียน
ทั้งหมด 19 โรงเรียน

ขั้นที่ 4 สุ่มนักเรียนจากโรงเรียนที่ได้จากขั้นที่ 3 ออกมา 10 เปอร์เซ็นต์
ได้จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 732 คน โดยสุ่มแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพ จำนวน
โรงเรียน 6 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 234 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบครั้งนี้ จำนวนโรงเรียน 13
โรงเรียน จำนวนนักเรียน 498 คน ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน โรงเรียน จำนวนนักเรียนที่ใช้
ในการสร้างเครื่องมือและการศึกษาเปรียบเทียบ

โรงเรียน	จำนวนนักเรียนที่ใช้ในการสอบ					
	การสร้างเครื่องมือ			การศึกษาเปรียบเทียบ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
<u>กลุ่ม 1</u>						
โยธินบูรณะ	37	-	37	-	-	-
สตรีวิทยา	-	36	36	-	-	-
วัดสังเวช	-	-	-	14	23	37
ราชวินิตมัธยม	-	-	-	18	18	36
สามเสนวิทยาลัย	-	-	-	33	35	68
<u>กลุ่ม 2</u>						
มักกะสันพิทยา	4	7	21	-	-	-
เตรียมอุดมศึกษา	-	-	-	43	34	77
ยานนาเวศวิทยาคม	-	-	-	19	20	39
สันติราษฎร์วิทยาลัย	-	-	-	26	6	32
<u>กลุ่ม 3</u>						
หอวัง	17	21	38	-	-	-

ตาราง 1 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนนักเรียนที่ใช้ในการสอบ					
	การสร้างเครื่องมือ			การศึกษาเปรียบเทียบ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
<u>กลุ่ม 4</u>						
เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	28	46	74	-	-	-
พระโขนงพิทยาลัย	-	-	-	15	20	35
มัธยมวิฑฒาศูทอง	-	-	-	5	22	27
<u>กลุ่ม 6</u>						
มหาราชพาราม	15	13	28	-	-	-
วัดน้อยใน	-	-	-	9	16	25
วัดชิโนรส	-	-	-	28	8	36
มัธยมวัดกุฎีธาราม	-	-	-	7	18	25
<u>กลุ่ม 7</u>						
สิงห์ราชพิทยาคม	-	-	-	16	12	28
วัดอินทาราม	-	-	-	14	19	33
รวม	101	133	234	247	251	498

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปแบบของนอแลพอร์ท ประกอบด้วยแบบทดสอบซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม มีข้อความเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ เวลา 5 นาที

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของ ฮอลแลนด์ ประเภทต่าง ๆ 6 ประเภท คือ

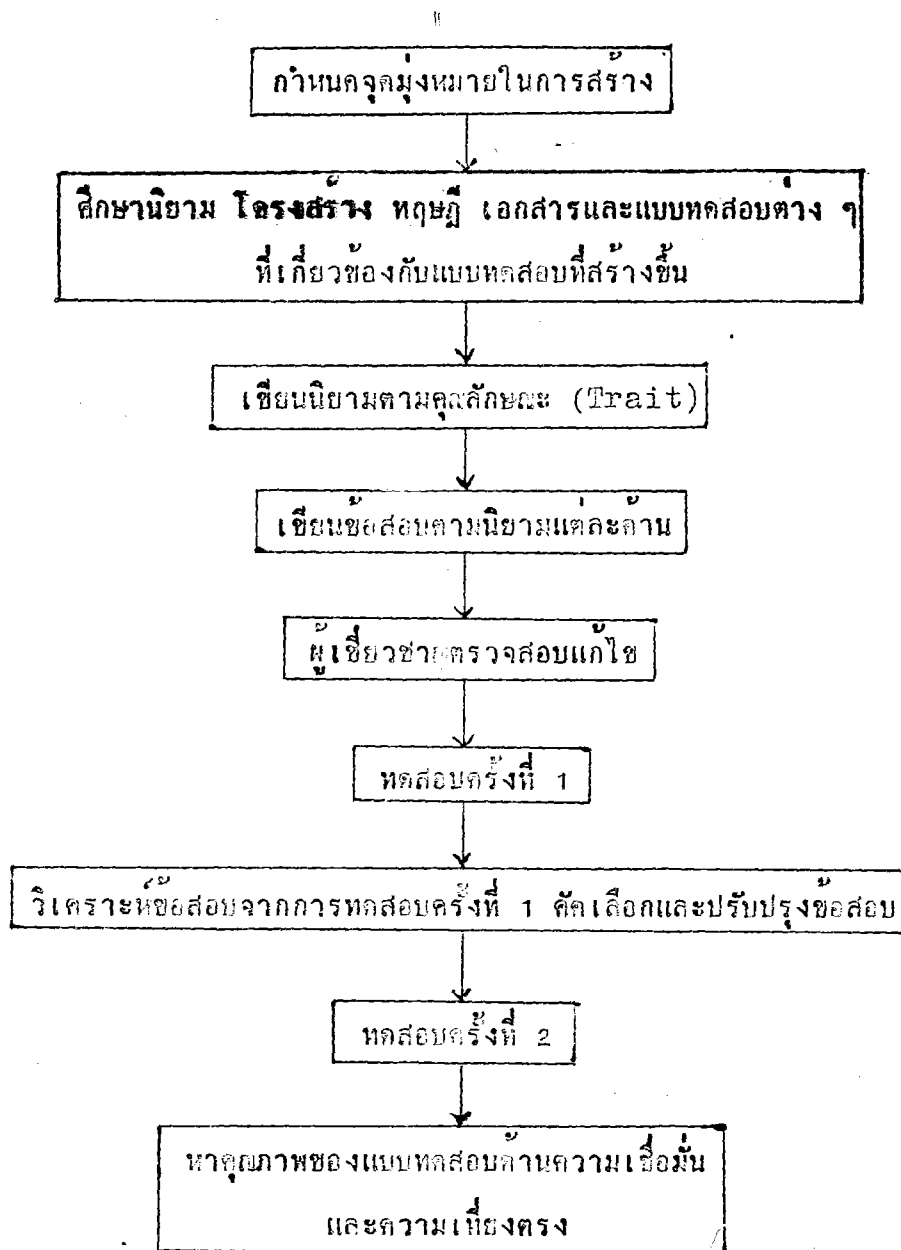
1. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทช่างฝีมือและกลางแจ้ง (Realistic) ใช้ตัวย่อว่า " R "
2. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Investigative) ใช้ตัวย่อว่า " I "
3. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรีและวรรณกรรม (Artistic) ใช้ตัวย่อว่า " A "
4. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (Social) ใช้ตัวย่อว่า " S "
5. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (Enterprising) ใช้ตัวย่อว่า " E "
6. บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (Conventional) ใช้ตัวย่อว่า " C "

แบบทดสอบประกอบด้วยคำถามที่เป็นข้อความหรือสถานการณ์ ซึ่งมีตัวเลือก 2 ตัว โดยให้ผู้สอบพิจารณาน้ำหนักตามความคิดเห็นของผู้สอบ เช่น ผู้สอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือชอบมากที่สุดกับตัวเลือกหนึ่ง และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งหรือไม่ชอบมากที่สุดกับอีกตัวเลือกหนึ่ง ผู้สอบให้น้ำหนักเป็น 3 และ 0 ตามลำดับ แต่ถ้าผู้สอบชอบตัวเลือกหนึ่งมากกว่าอีกตัวเลือกหนึ่ง ผู้สอบให้น้ำหนักเป็น 2 และ 1 ตามลำดับ มีจำนวน 33 ข้อ เวลา 20 นาที

ตอนที่ 3 เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ประเภทต่าง ๆ 6 ประเภท ดังเช่น ตอนที่ 2 และแบบทดสอบประกอบด้วยคำถามที่เป็นข้อความหรือสถานการณ์ ซึ่งมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก ผู้สอบต้องพิจารณาให้น้ำหนักตัวเลือกตามความคิดเห็นของผู้สอบ เช่น ความรู้สึกชอบมากที่สุดไปจนถึงชอบน้อยที่สุด แล้วให้น้ำหนักเป็น 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จำนวน 33 ข้อ เวลา 35 นาที

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ในรูปแบบของแอสทอร์ท มีขั้นตอนการสร้างดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงลำดับขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของออลแลนด์ ในรูปแบบของแอลฟอร์ท

จากภาพประกอบ 3 เป็นการแสดงลำดับขั้นตอนการ ำร่างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ในรูปแบบของแอสพอร์ท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ

1.1 เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ในรูปแบบของแอสพอร์ท เพื่อจะนำไปใช้ในการแนะแนวและจัด กิจกรรมต่าง ๆ สำหรับนักเรียนตามบุคลิกภาพของเขา

1.2 เพื่อนำคะแนนจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย มาหาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพทั้งหกประเภทกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

2. การวางแผนสร้างแบบทดสอบ

2.1 ศึกษานิยาม โครงสร้าง ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับทฤษฎีการ เลือกอาชีพของ ฮอลแลนด์

2.2 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบทดสอบของ ฮอลแลนด์ จาก Study of Value

2.3 สร้างนิยามปฏิบัติการ โดยการรวบรวมความหมายและพฤติกรรม ของนักเรียนที่แสดงออก รวมทั้งบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีของ ฮอลแลนด์ ดังรายละเอียด ในบทที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3. การเขียนข้อสอบ

3.1 เขียนข้อสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ ในลักษณะถามความคิดเห็น ความสนใจ หัตถ์คติ และความ รู้สึกของผู้ตอบ

3.2 นำแบบทดสอบทั้งฉบับ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของข้อสอบที่สร้างขึ้น

3.3 เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและแก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องแล้ว จึงจัดพิมพ์แบบทดสอบที่แบ่งออกเป็น 3 ตอน เรียงลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบข้อมูลส่วนตัว มี 3 ข้อ เวลา 5 นาที

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ในรูปแบบของแอลพอร์ท ชนิด 2 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ เวลา 30 นาที

ตอนที่ 3 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ในรูปแบบของแอลพอร์ท ชนิดมี 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ เวลา 45 นาที

เพื่อนำไปทดลองสอบกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 จำนวน 234 คน

4. การทดลองแบบทดสอบ

4.1 ทดลองแบบทดสอบครั้งที่ 1

4.1.1 นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ 1 จำนวน 234 คน ในขณะที่ทดสอบได้หาเวลาที่เหมาะสม ซึ่งนักเรียนส่วนมากทำแบบทดสอบแต่ละฉบับเสร็จ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดเวลาการทดสอบครั้งที่ 2

4.1.2 วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ โดยนำกระดาษคำตอบของนักเรียนแต่ละคนในแบบทดสอบแต่ละตอนมาตรวจให้คะแนน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) คำนวณจากการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อแต่ละลักษณะของประเภทบุคลิกภาพกับคะแนนรวมของแต่ละประเภทของบุคลิกภาพทั้งหมดประเภท แล้วแปลงค่าเป็น ฟิชเชอร์ซี (Fisher's Z) นำมา

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประเภทของบุคลิกภาพของข้อนั้น โดยใช้ Z-test เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่ดี คือข้อที่ค่า Z มีนัยสำคัญทางสถิติที่ α เท่ากับ .05 และ .01 และปรับปรุงแก้ไขข้อสอบที่มีจุดบกพร่อง เช่น การใช้ภาษาในข้อคำถาม หรือ การดำเนินการสอบ

4.1. เมื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อสอบแล้ว จึงจัดพิมพ์แบบทดสอบ เพื่อนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ 2 จำนวน 498 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือ ได้แก่ ความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง เป็นต้น

4.2 ทดสอบแบบทดสอบครั้งที่ 2

4.2.1 นำแบบทดสอบที่ได้จากการคัดเลือกตามเกณฑ์และปรับปรุงข้อสอบจากการทดลองสอบครั้งที่ 1 ได้แบบทดสอบที่มีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบถามข้อมูลส่วนตัว มี 3 ข้อ

เวลา 5 นาที

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ในรูปแบบของแอลพอร์ท ชนิด มี 2 ตัวเลือก จำนวน 33 ข้อ เวลา 20 นาที

ตอนที่ 3 เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ในรูปแบบของแอลพอร์ท ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 33 ข้อ เวลา 35 นาที

ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 498 คน ดังแสดงในตาราง 1 เพื่อตรวจสอบคุณภาพ

4.2.2 นำผลการสอบจากการทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ได้แก่ ความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

ลักษณะและตัวอย่างของแบบทดสอบ

แบบทดสอบที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบทดสอบดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

2. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 1

☐

ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

☐

อยู่ระหว่าง 2.00 ถึง 2.99

☐

ตั้งแต่ 1.99 ลงไป

3. อาชีพของผู้ปกครอง

☐

รับราชการ หมายถึง รับราชการ ลูกจ้างของรัฐบาล

☐

รับจ้าง หมายถึง ลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างเอกชน บริษัท และรับจ้างอื่น ๆ

☐

ค้าขาย หมายถึง ประกอบอาชีพการค้าเป็นของตนเอง หรือเป็นหุ้นส่วน

☐

อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนี้ถามความรู้สึก ความชอบ ความสนใจ และบุคลิกลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนในสถานการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ถามความรู้สึก ความสนใจ ความชอบ และบุคลิกลักษณะต่าง ๆ ของท่าน ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าท่านมีความคิด ความรู้สึก ความชอบ ความสนใจ บุคลิกลักษณะ ตลอดจนการกระทำตามข้อความนั้นอย่างไร คำตอบไม่ถูกต้องหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความคิด ความรู้สึก และการกระทำแตกต่างกัน ข้อสำคัญคือ ขอให้ท่านตอบตรงกับความเป็นจริงของตัวเองมากที่สุด

แบบสอบถามจะมีคำถาม จำนวน 33 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 2 ตัวเลือก ที่บ่งชี้ถึงความรู้สึก ความคิดเห็น ความชอบ ความสนใจ บุคลิกลักษณะและการกระทำของท่าน โดยให้ท่านเติมตัวเลขลงในช่องสี่เหลี่ยมของแต่ละข้อคำถามในกระดาษคำตอบ ตัวเลือกบางตัวที่ปรากฏอยู่อาจจะตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านก็ได้ หรืออาจใกล้เคียงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านก็ได้ ขอให้ท่านพยายามเลือกตัวเลือกที่ท่านยอมรับหรือเห็นด้วยมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นไปตามเงื่อนไขต่อไปนี้

กระดาษคำตอบ

1. ถ้าเห็นด้วยกับตัวเลือก ก แต่ไม่เห็นด้วยกับตัวเลือก
ข ให้เขียนเลข 3 ลงในช่อง ก และเลข 0
ลงในช่อง ข ดังเช่น

R	I	A	S	E	C
ก 3			ข 0		
	ก 0				ข 3
		ก 2		ข 1	
ก 1		ข 2			

2. ถ้าเห็นด้วยกับตัวเลือก ข แต่ไม่เห็นด้วยกับ
ตัวเลือก ก ให้เขียนเลข 3 ลงในช่อง ข และ
เลข 0 ลงในช่อง ก ดังเช่น

3. ถ้าเห็นด้วยกับตัวเลือก ก มากกว่าตัวเลือก ข
เพียงเล็กน้อย ให้เขียนตัวเลข 2 ในช่อง ก
และเลข 1 ในช่อง ข ดังเช่น

4. ถ้าเห็นด้วยกับตัวเลือก ข มากกว่าตัวเลือก ก
เพียงเล็กน้อย ให้เขียนตัวเลข 2 ลงในช่อง ข
และเลข 1 ลงในช่อง ก ดังเช่น

รวมคะแนน

ตัวอย่างคำถาม

กระดาษคำตอบ

	R	I	A	S	E	C
(๐) ถ้าท่านอยู่ในกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับท่าน ทางที่ดีที่สุด ท่านจะทำอย่างไร	(๐)					
ก. ไม่แสดงความคิดเห็นอะไร	ก ☐					
ข. เฝ้ามองที่จะอธิบายถึงความคิดเห็นของท่านให้ คนในกลุ่มทราบ					ข ☐	
.....						
(๐๐) ในสถานการณ์ปัจจุบันท่านเห็นด้วยกับข้อความใด	(๐๐)					
ก. เราไม่ควรคิดหวังอะไรมากนัก			ก ☐			
ข. เราต้องทำงานอย่างมีแบบแผนจึงจะสมหวัง						ข ☐
.....						
(๐๐๐) ในสถานการณ์ต่อไปนี้ ท่านเลือกที่จะกระทำตาม ข้อใด	(๐๐๐)					
ก. ถ้าฉันมีเงิน ฉันพอใจที่จะเลี้ยงอาหารแก่ เพื่อนเสมอ					ก ☐	
ข. ถ้ามีโอกาสฉันตั้งใจจะทำอะไรที่เป็นประโยชน์ ต่อเพื่อน			ข ☐			
.....						

กระถางคำตอบ

(0000) ถ้าท่านเห็นหัวข้อข่าวในหนังสือพิมพ์ ท่านสนใจที่จะเลือกอ่านหัวข้อข่าวใด

ก. ประกาศใช้กฎหมายบังคับเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน

ข. จิตคนสู่ตรทางคณิตศาสตร์และฟิสิกส์เพื่อแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ได้สำเร็จ

R	I	A	S	E	C
	(0000) ก ☐				
		ข ☐			

รวมคะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนี้ถามความรู้สึก ความชอบ ความสนใจ และบุคลิกลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนในสถานการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ถามความรู้สึก ความสนใจ ความชอบ และบุคลิกลักษณะต่าง ๆ ของท่าน เช่นเดียวกับตอนที่ 2 แบบสอบถามตอนที่ 3 นี้จะมีคำถามจำนวน 33 ข้อ แต่ละข้อคำตอบให้เลือก 4 ตัวเลือก ที่จะบ่งชี้ถึงความรู้สึก ความคิดเห็น ความชอบ ความสนใจ บุคลิกลักษณะและการกระทำของท่าน ตัวเลือกบางตัวปรากฏอยู่อาจจะตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านก็ได้ หรืออาจใกล้เคียงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านก็ได้ ขอให้ท่านพยายามเลือกตัวเลือกที่ท่านยอมรับมากที่สุดไปจนถึงตัวเลือกที่ท่านยอมรับน้อยที่สุด ซึ่งอาจเป็นไปตามเงื่อนไขต่อไปนี้

- เขียนเลข 4 ลงใน ☐ สำหรับข้อความที่เห็นด้วยมากที่สุด
- เขียนเลข 3 ลงใน ☐ สำหรับข้อความที่เห็นด้วยลำดับที่สอง
- เขียนเลข 2 ลงใน ☐ สำหรับข้อความที่เห็นด้วยลำดับที่สาม
- เขียนเลข 1 ลงใน ☐ สำหรับข้อความที่เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตัวอย่างคำถาม

กระดาษคำตอบ

	R	I	A	S	E	C
(0) ถ้าท่านมีเวลาว่างและเพียงพอ ท่านชอบที่จะทำอะไร	(0)					
ก. ออกกำลังกายด้วยการเล่นกีฬา	ก ☐					
ข. วาดรูปหรือเล่นดนตรี			ข ☐			
ค. ช่วยสอนหนังสือเด็กที่อยู่ในชุมชนแออัดหรือสลัม				ค ☐		
ง. ฝึกหัดใช้เครื่องคอมพิวเตอร์		ง ☐				
.....						
(00) ท่านเลือกที่จะคบเพื่อนที่มีลักษณะตรงกับข้อใด.	(00)					
ก. มีความคิดริเริ่ม			ก ☐			
ข. มีความเป็นระเบียบแบบแผน						ข ☐
ค. มีนิสัยชอบเลื่องลือ					ค ☐	
ง. มีไมตรีจิต				ง ☐		
.....						
(000) ถ้าท่านต้องแต่งตัวไปร่วมสังสรรค์สังเวยเก่า ท่านจะแต่งกายลักษณะใด	(000)					
ก. แต่งกายตามสบาย	ก ☐					
ข. แต่งกายให้ประณีตเรียบร้อย						ข ☐
ค. แต่งกายให้แหวกแนวไม่เหมือนใคร			ค ☐			
ง. แต่งกายตามแฟชั่น					ง ☐	
รวมคะแนน						

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้ติดต่อกับบุคคลหลายฝ่าย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ติดต่อกรมสามัญศึกษา เพื่อขอให้ออกใบอนุญาตให้นักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ติดต่อโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียน ให้นักหมายวัน เวลา ที่จะนำแบบทดสอบไปสอบ
3. เตรียมข้อสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้ง วางแผน ดำเนินการสอบและผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง
4. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เข้าใจในวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ ที่ได้รับจากการทำแบบทดสอบ
5. อธิบายให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจวิธีการทำแบบทดสอบวัตถุประสงค์ตามแนว ทฤษฎี การเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ในรูปแบบของแอลพอร์ท และวิธีการตอบ เสียก่อนที่จะให้ทุกคนเริ่มทำ
6. นำผลการสอบมาตรวจให้คะแนน วิเคราะห์รายชื่อและหั่งฉบับโดยวิธี ทางสถิติ
7. นำแบบทดสอบวัตถุประสงค์สภาพ ตามแนวทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ในรูปแบบของแอลพอร์ท ซึ่งหาตัวอำนาจจำแนกและมีคุณภาพแล้ว ไปทดสอบกับกลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 498 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบ สมมติฐานที่ตั้งไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด โดยใช้สูตร (อนันต์ ศรีโสภณ 2520 : 133)

$$SE_{meas} = S_X \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ SE_{meas} แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
 S_X แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบ
 r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

1.2 วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีของ ฮอลแลนด์ โดยใช้รูปแบบของ แอลพอร์ท คำนวณจากการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อของแต่ละคุณลักษณะของประเภทบุคลิกภาพกับคะแนนรวมของแต่ละประเภทของบุคลิกภาพทุกประเภท โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (ถ้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2522 : 168)

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{N \sum X^2 - (\sum X)^2} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}$$

เมื่อ N เป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมด
 $\sum X$ เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนรายข้อของแต่ละลักษณะของประเภทบุคลิกภาพ
 $\sum Y$ เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนรวมของแต่ละประเภทของบุคลิกภาพ

ΣX^2 เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนรายข้อของแต่ละลักษณะของประเภท
บุคลิกภาพแต่ละจำนวนยกกำลังสอง

ΣY^2 เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนรวมของแต่ละประเภทของบุคลิกภาพ
แต่ละค่ายกกำลังสอง

ΣXY เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนรายข้อของแต่ละลักษณะของประเภท
บุคลิกภาพและคะแนนรวมของแต่ละประเภทของบุคลิกภาพคูณกันแต่ละคู่

แล้วแปลงค่าเป็น ฟิชเชอร์ซี (Fisher's Z) นำมาเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างประเภทของบุคลิกภาพ โดยใช้ Z-test เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่ดี คือ
ข้อที่มีค่า $\bar{Z}$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ α เท่ากับ .05 และ .01

การหาฟิชเชอร์ซีเฉลี่ย (Fisher's Z เฉลี่ย) (ล้วน สายยศ
และ อังคณา สายยศ 2522 : 228) โดยใช้สูตร

$$\bar{Z} = \frac{\Sigma(n_i - 3)Z_i}{\Sigma(n_i - 3)}$$

เมื่อ $\bar{Z}$ เป็นคะแนนมาตรฐาน (Fisher's Z เฉลี่ย)

Z_i เป็นคะแนนมาตรฐาน (Fisher's Z ของกลุ่มที่ i

n_i เป็นจำนวนคนของกลุ่มที่ i

เมื่อเปลี่ยนค่า r เป็น Fisher's Z แล้ว ใช้สูตรสำหรับทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ
(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2522 : 227)

$$Z = \frac{Z_{r1} - Z_{r2}}{\sqrt{\frac{1}{n_1 - 3} + \frac{1}{n_2 - 3}}}$$

เมื่อ Z เป็นคะแนนมาตรฐานของโค้งปกติ

Z_{r1} เป็นคะแนนมาตรฐานแบบพิชเชอร์ซีแปลงมาจาก $r1$

Z_{r2} เป็นคะแนนมาตรฐานแบบพิชเชอร์ซีแปลงมาจาก $r2$

n_1 เป็นจำนวนคนกลุ่มที่ 1

n_2 เป็นจำนวนคนกลุ่มที่ 2

1.3 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยแยกเป็นแต่ละประเภทของ
บุคลิกภาพทั้งหกประเภท คำนวณโดยวิธีของ ครอนบาช เรียกว่า สัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) (อนันต์ ศรีโสภณ 2520 : 55 - 56)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left[1 - \frac{S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยแยกเป็นแต่ละประเภทของ
บุคลิกภาพ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบในแต่ละประเภทของบุคลิกภาพ

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

1.4 หาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่นักเรียนสอบได้จากแบบทดสอบวัตถุลักษณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กับคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ เอส ดี เอส (Self Directed Search) ของฮอลแลนด์ ที่ คร. นวลศิริ เปาโรหิตย์ ได้ดัดแปลงมาจากต้นฉบับของศาสตราจารย์ คร.ฮอลแลนด์ โดยตรง และจัดพิมพ์โดยสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งจะต้องมีความเที่ยงตรงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (อนันต์ ศรีโสภณ 2520 : 38)

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศชายและหญิงกับวัตถุลักษณะหกประเภทตามแนวทางของฮอลแลนด์ โดยใช้ t - test

2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ กับวัตถุลักษณะหกประเภท ตามแนวทางของฮอลแลนด์ โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-way ANOVA) แล้วทดสอบความแตกต่างโดยใช้ F - test และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของ นิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls)

2.3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองคือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย กับวัตถุลักษณะหกประเภทตามแนวทางของฮอลแลนด์ โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-way ANOVA) แล้วทดสอบความแตกต่างโดยใช้ F - test และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของ นิวแมน - คูลส์ (Newman Keuls)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนข้อในแบบทดสอบแต่ละประเภทของบุคลิกภาพ
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
r_{xy}	แทน	ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ
r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
SE_{meas}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
$\bar{z}$	แทน	คะแนนมาตรฐานของพิชเชอร์ซีที่แปลงมาจาก r
Z	แทน	คะแนนมาตรฐานของโค้งปกติ
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณภาพของแบบทดสอบ

1.1 อำนาจจำแนกรายข้อ

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability)

1.3 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (Validity)

1.3.1 ความเที่ยงตรงเชิงพื้นผิว (Face validity)

1.3.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

ตอนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบตามสมมุติฐาน

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามนักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกภาพแต่ละประเภททั้งหกประเภทของบุคลิกภาพ

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ กับแต่ละประเภททั้งหกประเภทของบุคลิกภาพ และเปรียบเทียบความแตกต่างเฉลี่ยรายคู่

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย กับบุคลิกภาพแต่ละประเภท และเปรียบเทียบความแตกต่างเฉลี่ยรายคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 คุณภาพของแบบทดสอบ

1.1 อำนาจจำแนกรายข้อ

ผู้วิจัยได้นำผลการทดสอบครั้งที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่า

อำนาจจำแนกรายข้อ โดยคำนวณจากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อของแต่ละลักษณะกับคะแนนรวมของแต่ละประเภทของบุคลิกภาพ แล้วแปลงค่าเป็นฟิชเชอร์ซี (Fisher's Z) นำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประเภทของบุคลิกภาพนั้น โดยใช้ Z - test ดังตาราง 24 ในภาคผนวก

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพทั้งหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ มีทั้งหมด 120 ข้อ มีค่า $\bar{Z}$ ตั้งแต่ 0.007 ถึง 13.838 ซึ่งทดสอบความแตกต่างมาตรฐานของโค้งปกติแล้ว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 จำนวน 66 ข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 54 ข้อ ดังนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 มีค่า $\bar{Z}$ ตั้งแต่ 1.390 ถึง 13.838 ไว้ศึกษาในครั้งนี้

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability)

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดของแบบทดสอบแต่ละประเภทของบุคลิกภาพทั้งหกประเภทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ผู้วิจัยได้นำผลคะแนนการสอบจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีของครอนบาช (Cronbach) เรียกว่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดได้ค่าดังในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าความเชื่อมั่นและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด
ของแบบทดสอบแยกแยะประเภทของบุคลิกภาพทั้งหกประเภทอย่างละ 33 ข้อ

ประเภทของบุคลิกภาพ	N	n	r_{tt}	SE_{meas}
R	498	33	0.7765**	± 7.4797
I	498	33	0.7758**	± 7.3027
A	498	33	0.8625**	± 7.5700
S	498	33	0.7077**	± 7.4470
E	498	33	0.6941**	± 7.5600
C	498	33	0.7700**	± 7.1626

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
ในแต่ละประเภทของบุคลิกภาพมีค่าตั้งแต่ 0.6941 ถึง 0.8625 มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงาน
ศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุด และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
ของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย มีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุด และ
พบว่าค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดของแบบทดสอบมีค่าอยู่ระหว่าง
 ± 7.1626 ถึง ± 7.5700

1.3 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (Validity)

1.3.1 ความเที่ยงตรงเชิงพื้นผิว (Face Validity)

ในการประเมินคุณภาพขั้นต้น ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของ ฮอลแลนด์ ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลเป็นอิสระจำนวน 9 ท่าน เป็นผู้พิจารณาข้อสอบเป็นรายข้อ แบบทดสอบที่ตรวจสอบในเบื้องต้นแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบมีตัวเลือก 2 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ แบ่งออกเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแต่ละประเภทจำนวนอย่างละ 20 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ แบ่งออกเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแต่ละประเภทจำนวนอย่างละ 40 ข้อ

รวมทั้งสองตอนมีจำนวนทั้งหมด 120 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแต่ละประเภทจำนวนอย่างละ 60 ข้อ ผลการพิจารณาแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่ามีความเห็นสอดคล้องกันเป็นรายข้อ ตั้งแต่ 60 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ได้ข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์พิจารณาขั้นต้น จำนวน 120 ข้อ ไปทดลองสอบครั้งที่ 1

1.3.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

จากการทดสอบครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้นำผลคะแนนจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับคะแนนที่นักเรียนสอบได้จากแบบสำรวจความสนใจอาชีพของฮอลแลนด์ ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย ที่ ดร. นวลศิริ เปาโรหิตย์ ได้ดัดแปลงมาจากต้นฉบับของศาสตราจารย์ ดร.ฮอลแลนด์ โดยตรง ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการหาความสัมพันธ์ระหว่าง
แบบทดสอบประเภทบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นเองกับแบบมาตรฐานของ ซอลแลนค์

แบบทดสอบ	N	r_{xy}
I	33	0.6233 **
I	33	0.6352 **
A	33	0.5848 **
S	33	0.4058 **
E	33	0.4410 **
C	33	0.4671 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพทั้งหก
ประเภท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามแนวทฤษฎีของซอลแลนค์ กับแบบ
สำรวจความสนใจอาชีพของซอลแลนค์ แต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กันในทางบวก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และมีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ตั้งแต่ 0.4058 ถึง 0.6352

ตอนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบ

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามนักเรียนชายและหญิง กับแต่ละประเภทของบุคลิกภาพทั้งหกประเภทตามแนวทฤษฎีของ ฮอลแลนด์ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

2.1.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามนักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R) ดังตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามนักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R)

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	241	72.9959	95.1292	8.0140 **
หญิง	257	66.3346	76.1143	

$$t_{.01(481)} = 2.576$$

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนชายมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R) แตกต่างจากนักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
ที่จำแนกตามนักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์
และเทคนิค (I) ดังตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตาม
นักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์
และเทคนิค (I)

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	241	70.5187	117.9425	5.0427 **
หญิง	257	68.8755	92.1172	

$$t_{.01(479)} = 2.576$$

จากตาราง 5 แสดงว่านักเรียนชายมีบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท
งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค (I) แตกต่างจากนักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

2.1.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
ที่จำแนกตามนักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ
ดนตรี และวรรณกรรม (A) ดังตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตาม
นักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี
และวรรณกรรม (A)

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	241	77.8963	142.4017	2.1275 *
หญิง	257	80.2296	157.2714	

$$t_{.05(496)} = 1.96$$

จากตาราง 6 แสดงว่านักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลประเภทงานศิลปะ
ดนตรี และวรรณกรรม (A) แตกต่างจากนักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

2.1.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามนักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (S) ดังตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามนักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกลักษณะของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (S)

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	241	72.9295	70.5239	7.6277 **
หญิง	257	78.9144	83.0161	

$$t_{.01(496)} = 2.576$$

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนหญิงมีบุคลิกลักษณะของบุคคลประเภทงานของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (S) แตกต่างจากนักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1.5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
ที่จำแนกตามนักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการ
และค้าขาย (E) ดังตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตาม
นักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและ
ค้าขาย (E)

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	241	71.5145	110.8841	0.6447
หญิง	257	70.9689	65.8507	

$$t_{.05(451)} = 1.96$$

จากตาราง 8 แสดงว่านักเรียนชายและหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ
ประเภทงานจัดการและค้าขาย (E) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05

2.1.6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
ที่จำแนกตามนักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงาน
และเสมียน (C) ดังตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตาม
นักเรียนชายและหญิงกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและ
เสมียน (C)

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	241	62.7510	86.6625	2.8774 **
หญิง	257	65.3852	122.9723	

$$t_{.01(490)} = 2.576$$

จากตาราง 9 แสดงว่านักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท
งานสำนักงานและเสมียน (C) แตกต่างจากนักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ กับแต่ละประเภทของบุคลิกภาพทั้งหกประเภท ตามแนวทฤษฎีของชอลแลนซ์ เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2

2.2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ กับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R)

2.2.1.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ดังตาราง 10

ตาราง 10 วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	491.0000	2	245.5000	2.5668
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	47343.7500	495	95.6439	
รวมทั้งหมด	47834.7500	497		

$$F_{.05(2,495)} = 4.66$$

จากตาราง 10 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ กับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (I.)

2.2.2.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (I.) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ดังตาราง 11

ตาราง 11 วิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (I.) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2279.0000	2	1139.5000	10.7869 **
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	52290.5000	495	105.6377	
รวมทั้งรวม	54569.5000	497		

$F_{.01(2,495)} = 4.62$

จากตาราง 11 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (I.) แตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพื่อที่จะทราบว่า

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคล
ที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค กลุ่มที่แตกต่างกันจึงทดสอบรายคู่ด้วย
Student's t - statistic แบบนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls)
ดังตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของ
บุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค (I) กับผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ต่ำ	66.2516	-	1.4812	6.1506 **
ปานกลาง	67.7328		-	4.6694 **
สูง	72.4022			-
r			2	3
q (0.5, 2,495)			2.77	3.31
q (.01, 2,495)			3.64	4.12
$W_r(.05, 2,495)$			2.3937	2.8604
$W_r(.01, 2,495)$			3.1455	3.5603

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ กับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A)

2.2.3.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ดังตาราง 13

ตาราง 13 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1043.7500	2	521.8750	3.4876
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	74071.2500	495	149.6389	
รวมทั้งหมด	75115.0000	497		

$$F_{.05} (2,495) = 4.66$$

จากตาราง 13 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ คนตรี และวรรณกรรม (A) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ กับบุคลิกภาพของบุคคล ที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (S)

2.2.4.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มี บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทบริการการศึกษาและสังคม (S) กับผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ดังตาราง 14

ตาราง 14 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ ประเภทบริการการศึกษาและสังคม (S) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	55.5000	2	27.7500	0.3226
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	42577.2500	495	86.0146	
รวมทั้งหมด	42632.7500	497		

$$F_{.05} (2,495) = 4.66$$

จากตาราง 14 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (S) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ กับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (E)

2.2.5.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (E) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ดังตาราง 15

ตาราง 15 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (E) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	26.7500	2	13.3750	0.1523
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	43480.0000	495	87.8384	
รวมทั้งหมด	43506.7500	497		

$$F_{.05 (2,495)} = 4.66$$

จากตาราง 15 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (E) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ กับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (C)

2.2.6.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (C) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ดังตาราง 16

ตาราง 16 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (C) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	7.5000	2	3.7500	0.0349
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	53135.5000	495	107.3444	
รวมทั้งหมด	53143.0000	497		

$$F_{.05(2,495)} = 4.66$$

จากตาราง 16 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (C) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย กับแต่ละประเภทของบุคลิกภาพหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 3

2.3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย กับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R)

2.3.1.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R) กับอาชีพของผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย ดังตาราง 17

ตาราง 17 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R) กับอาชีพของผู้ปกครองคือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	265.7500	2	132.8750	1.3827
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	47569.0000	495	96.0990	
รวมทั้งหมด	47834.7500	497		

$$F_{.05 (2,495)} = 4.66$$

จากตาราง 17 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (R) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (I) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

2.3.2.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (I) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย ดังตาราง 18

ตาราง 18 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (I) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1824.0000	2	912.0000	8.5588**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	52475.5000	495	106.5566	
รวมทั้งหมด	54569.5000	497		

$$F_{.01 (2,495)} = 4.62$$

จากตาราง 18 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค แตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพื่อที่จะทราบ ว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพของ บุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค คู่ใดแตกต่างกัน จึงทดสอบ รายคู่ด้วย Studentized q - statistic แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls) ดังตาราง 19

ตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพ ของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค (I) กับอาชีพ ผู้ปกครองคือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

อาชีพผู้ปกครอง	$\bar{X}$	รับราชการ	รับจ้าง	ค้าขาย
รับราชการ	65.2273	-	2.1405	4.7641*
รับจ้าง	67.3677		-	2.6237
ค้าขาย	69.9914			-
r			2	3
$q_{.05(2,495)}$			2.77	3.31
$q_{.01(2,495)}$			3.64	4.12
$W_{r.05(2,495)}$			2.3250	2.7782
$W_{r.01(2,495)}$			3.0552	3.4581

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

2.3.3.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย ดังตาราง 20

ตาราง 20 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	302.7500	2	151.3750	1.0016
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	74812.2500	495	151.1359	
รวมทั้งหมด	75115.0000	497		

$$F_{0.5 (2,495)} = 4.66$$

จากตาราง 20 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ คณิต และวรรณกรรม (A) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (S) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

2.3.4.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (S) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย ดังตาราง 21

ตาราง 21 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (S) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	475.0000	2	237.5000	2.7886
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	42157.7500	495	85.1672	
รวมทั้งหมด	42632.7500	497		

$$F_{.05 (2,495)} = 4.66$$

จากตาราง 21 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (S) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (E) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

2.3.5.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (E) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย ดังตาราง 22

ตาราง 22 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (E) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	40.7500	2	20.3750	0.2320
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	43466.0000	495	87.8101	
รวมทั้งหมด	43506.7500	495		

$$F_{.05} (2, 495) = 4.66$$

จากตาราง 22 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (C) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

2.3.6.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (C) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย ดังตาราง 23

ตาราง 23 วิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (C) กับอาชีพผู้ปกครอง คือ รับราชการ รับจ้าง และค้าขาย

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	62.2500	2	31.1250	0.2903
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	53080.7500	495	107.2338	
รวมทั้งหมด	53143.0000	497		

$$F_{.05 (2,495)} = 4.66$$

จากตาราง 23 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ
3. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย
4. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ โดยใช้รูปแบบของแอลพอร์ต

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 732 คน ใช้ทดลองเครื่องมือครั้งที่ 1 จำนวน 234 คน และใช้ในการทดลองครั้งที่ 2 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบและเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบ จำนวน 498 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และมีนักเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพหกประเภท ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ โดยใช้รูปแบบของแอลเทอร์ เพื่อวัดพฤติกรรมที่แสดงออก เมื่อประสบกับสถานการณ์ มีทั้งหมด 66 ข้อ แยกเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ แต่ละประเภทอย่างละ 33 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อผู้บริหารโรงเรียนที่เลือกใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตนำแบบทดสอบไปสอบ และนัดหมายเวลาที่จะทำการสอบ
2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้ง วางแผนในการดำเนินการสอบ และผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง
3. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวัตถุประสงค์ และผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบทดสอบ
4. อธิบายให้นักเรียนที่เข้าสอบทุกคนเข้าใจวิธีทำแบบทดสอบและวิธีตอบแบบทดสอบก่อนลงมือทำ
5. นำผลการสอบมาวิเคราะห์เป็นรายชื่อ และแยกแต่ละประเภทของบุคลิกภาพดังนี้
 - 5.1 การทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ ในด้านอำนาจจำแนกรายชื่อ เพื่อคัดเลือกข้อสอบและปรับปรุง
 - 5.2 การทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ ในด้านความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

6. นำผลจากการทดสอบครั้งที่ 2 มาทำการวิเคราะห์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ
ดังนี้

6.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม
โดยใช้ t - test

6.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า
2 กลุ่ม โดยใช้ One - way Analysis of Variance แล้วทดสอบ
ความแตกต่างโดยใช้ F - test และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่
โดยวิธี Studentized q - statistic แบบนิวแมนคูลส์ (Newman
Keuls)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของซอลแลนค์ โดยใช้รูปแบบของแอลพอร์ท ที่ใช้ในการศึกษา
เปรียบเทียบครั้งนี้ มีจำนวน 66 ข้อ แยกเป็นชนิดมีคำตอบ 2 ตัวเลือก และชนิด
มีคำตอบ 4 ตัวเลือก อย่างละ 33 ข้อ วัดบุคลิกภาพทั้งหกประเภทประเภทละ
33 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Z) ตั้งแต่ 1.390 ถึง 13.838 มีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของซอลแลนค์ โดยใช้รูปแบบของแอลพอร์ท ซึ่งแยกเป็นค่า
ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแต่ละประเภทดังนี้ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
ของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง มีค่าเท่ากับ 0.7765

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค มีค่าเท่ากับ 0.7758 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงาน ศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม มีค่าเท่ากับ .8625 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม มีค่าเท่ากับ 0.7077 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย มีค่า เท่ากับ .6941 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงาน และเสมียน มีค่าเท่ากับ 0.7700 ซึ่งแต่ละประเภทมีค่าความเชื่อมั่นได้อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนที่นักเรียนสอบได้จากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับคะแนน ที่ได้จากแบบสำรวจความสนใจอาชีพของฮอลแลนด์ ซึ่งดร. นวลศิริ เปาโรหิตย์ ได้ดัดแปลงมาจากฉบับของศาสตราจารย์ ดร.ฮอลแลนด์ พิมพ์โดยสมาคมแนะแนว แห่งประเทศไทยโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยแยกแต่ละประเภท ของบุคลิกภาพ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .4058 ถึง .6352 มีค่าความ เที่ยงตรงในการวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกประเภทของแบบทดสอบ

4. ผลการศึกษาเปรียบเทียบ

4.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ ประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์ และเทคนิค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายและ นักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมี

บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ คณิต และวรรณกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพงานประเภทวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพงานประเภทวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงเพื่อสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาเปรียบเทียบ ตามประเภทบุคลิกภาพได้จำนวนข้อสอบประเภทละ

33 ข้อ ปรากฏว่าค่าอำนาจจำแนก (Z) มีค่าตั้งแต่ 1.390 ถึง 13.838 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ทุกข้อ แสดงว่าข้อคำถามทุกข้อมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งค่าอำนาจจำแนกที่ได้มีค่าใกล้เคียงกับแบบสำรวจความสนใจอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ ซึ่งสร้างโดย วิษุคุตา ถาวรพัฒน์พงศ์ ปี พ.ศ. 2527 ที่พบว่าค่าอำนาจจำแนกของแบบสำรวจมีค่าตั้งแต่ 1.83 ถึง 14.82 (วิษุคุตา ถาวรพัฒน์พงศ์ 2527 : 158) กล่าวไว้ว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ที่สร้างขึ้นมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่ใช้ได้และสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ปรากฏว่ามีความเชื่อมั่นในแต่ละประเภทของบุคลิกภาพ ตั้งแต่ .6941 ถึง .8625 กล่าวได้ว่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับแบบสำรวจความสนใจอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ ซึ่งสร้างโดย วิษุคุตา ถาวรพัฒน์พงศ์ ปี พ.ศ. 2526 ที่พบว่ามีความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .6360 ถึง .7943 (วิษุคุตา ถาวรพัฒน์พงศ์ 2527 : 159) และมีความเชื่อมั่นที่คำนวณได้ใกล้เคียงกับแบบทดสอบมาตรฐานทางความสนใจในอาชีพ เอส ดี เอส ของฮอลแลนด์ มีค่าความเชื่อมั่นแบบวิธีสอบซ้ำและแบบ KR - 20 อยู่ระหว่าง .31 ถึง .87 และ .53 ถึง .88 ตามลำดับ (Holland. 1979 : 46 - 47) ดังนั้นเมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นจากแบบทดสอบมาตรฐานของต่างประเทศที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นที่เชื่อถือได้

3. ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

จากการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบซึ่งผู้วิจัยให้หาความสัมพันธ์กับแบบสำรวจความสนใจอาชีพที่มีคุณภาพแล้ว ได้ค่าความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง .4058 ถึง .6352 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่าจะเห็นว่ามีความสัมพันธ์กันสูงได้ผลสอดคล้องกับค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ซึ่งสร้างโดย เบญจรัตน์ จารุรัตน์จามร ที่ได้ค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 2.33 ถึง 9.44 (เบญจรัตน์ จารุรัตน์จามร 2527 : 118) จึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสัมพันธ์กันสูง มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างเชื่อถือได้

4. การศึกษาความแตกต่างระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพหกประเภท ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า

4.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน และสอดคล้องกับการวิจัยของสตรอง (Strong, 1954 : 216 - 228) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจอาชีพของเพศชายและเพศหญิงพบว่าหญิงและชายจะมีความสนใจแตกต่างกัน และจะคงอยู่ในสภาพนี้ตั้งแต่อายุ 14 - 38 ปี กล่าวคือ ชายสนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ และอาชีพที่มีลักษณะโลดโผนตื่นเต้น ส่วนเพศหญิงจะสนใจเกี่ยวกับงานศิลปะ คณิตศาสตร์ กิจกรรมทางวรรณคดี ประจวบ ประภาวงค์ (ประจวบ ประภาวงค์ 2516 : 74) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัดเชียงใหม่ สนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์ คำนวณและวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนหญิงในโรงเรียน

เดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับหวัน ประพาน (หวัน ประพาน 2516 : 69) ศึกษาพบว่า นักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัด สงขลา สนใจอาชีพประเภทงานเครื่องยนต์กลไก และคำนวณมากกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ความสนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องจักรกล เครื่องยนต์ กลไก การเกษตร การคำนวณของนักเรียนชายและหญิงแตกต่างกัน จึงจัดเป็น อาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง ความสนใจอาชีพแสดงออกถึงบุคลิกภาพ ของบุคคลตามแนวความคิดของฮอลแลนด์ จึงสรุปได้ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้งแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ ประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน จากความเชื่อของฮอลแลนด์ที่ว่า "บุคลิกภาพแต่ละลักษณะ ต่างก็มีความสัมพันธ์ภายในกันอยู่ และกลุ่มบุคลิกภาพซึ่งอยู่ใกล้ชิดกันมีความคล้ายคลึง กันมากที่สุด" (Holland. 1973 : 4 - 5) ดังนั้น บุคลิกภาพของบุคคล ที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงคล้ายคลึงกับบุคลิกภาพของบุคคล ที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้งมากที่สุด นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ที่มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ พรรณราย นิ่มขุนทด (พรรณราย นิ่มขุนทด 2512 : 30) ศึกษาพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจในการเลือก อาชีพแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนชายสนใจอาชีพเกี่ยวกับเทคนิควิทยา ใต้น้ำ วิศวกร ช่างเทคนิควิทยาและช่างอุตสาหกรรมต่าง ๆ มากที่สุด นักเรียนชายและ นักเรียนหญิงแต่ละกลุ่มมีความสนใจในการเลือกอาชีพประเภทเดียวกัน ก็มีบุคลิกภาพ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ประจวบ ประภาวงศ์ (ประจวบ ประภาวงศ์ 2516 : 74) ศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงสนใจอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมและเสมียนมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับหวัน ประพาน (2516) พรรณราย นิมขุนทด (2512) พบว่านักเรียนหญิงสนใจอาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล และพนักงานบริการต่าง ๆ มากที่สุด และสนใจอาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป ได้แก่ ครู นอกจากนี้ลักษณะความรู้ลึกซึ้งรับผิดชอบ เป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทบริการการศึกษาและสังคม กาญจนนา ควรรู้ภา (กาญจนนา ควรรู้ภา 2516 : 98) พบว่าเด็กชายและเด็กหญิงมีความรู้ลึกซึ้งซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กชายที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ดังนั้นสรุปได้ว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.4 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับประจวบ ประภาวงศ์ (ประจวบ ประภาวงศ์ 2516 : 74) พบว่า นักเรียนหญิงสนใจอาชีพประเภทเกี่ยวกับบริการสังคมและเสมียนมากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ

สอดคล้องกับเสถียร ศรีรัตน์ (เสถียร ศรีรัตน์ 2522 : 79) พบว่า นักเรียนชาย และหญิงมีความสนใจอาชีพเกี่ยวกับงานสำนักงาน เครื่องกลไก คำนวณ วิทยาศาสตร์ ภาษา และวรรณคดี บริการสังคม และเสมียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ ประเภทงานสำนักงานและเสมียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.5 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ ประเภทศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐาน ผลการวิจัยสอดคล้องกับหวั่น ประทาน (หวั่น ประทาน 2516 : 19) ศึกษาพบว่านักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมสายสามัญในจังหวัดสงขลา สนใจงานสำนักงาน เครื่องกลไก คำนวณ และศิลปะมากกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เสถียร ศรีรัตน์ (เสถียร ศรีรัตน์ 2522 : 79) พบว่านักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความสนใจอาชีพเกี่ยวกับงานสำนักงาน เครื่องกลไก คำนวณ วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี บริการสังคม และเสมียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของ บุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.6 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ ประเภทงานจัดการและค้าขายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน โดยแท้จริงแล้วจากการศึกษารังนี้ได้ผลไม่สอดคล้องกับ สมมุติฐานอาจเป็นเพราะว่าลักษณะบางอย่างของบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภท งานจัดการและค้าขายของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกัน ได้แก่การแสดงออก ความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง ดังผลการวิจัยของ นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม

(นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม 2519 : 53) ได้ศึกษาพบว่า คะแนนบุคลิกภาพการแสดงตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าในสังคมไทย ปัจจุบันหญิงได้รับการยอมรับจากสังคมให้มีโอกาสเท่าเทียมชายทุกอย่าง ดังนั้นการแสดงออกทั้งทางด้านความคิดและการกระทำในเพศชายและเพศหญิงจึงไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ชายและหญิงมีความกล้าหาญและเป็นผู้นำได้พอ ๆ กัน ถึงผลการวิจัยของ วินิต เกตุขำ (2515) จุมพล หลกัทวีวิน (2514) ซึ่งพบว่าชายและหญิงมีความกล้าหาญและความเป็นผู้นำได้พอ ๆ กัน ตลอดจนลักษณะความเชื่อมั่นในตนเอง นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม (นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม 2519 : 53) ยังพบอีกว่านักเรียนชายมีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างจากนักเรียนหญิง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันทั้งเด็กชายและเด็กหญิงต่างได้รับการอบรมเลี้ยงดูเหมือน ๆ กัน แบบประชาธิปไตย มีสิทธิ์เท่าเทียมกัน และความเสมอภาคกัน ด้วยลักษณะดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับอีเซลล์และเทต (Ezell and Tate. 1955 : 217 - 222) ศึกษาพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงส่วนมากสนใจวิชาชีพชั้นสูง เช่น การค้า เช่นเดียวกัน

5. การศึกษาความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน อาจเป็นเพราะว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้ต่างมีความสามารถทางด้านอารมณ์ วิทยาศาสตร์ และวิชาการต่าง ๆ บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้จะเกี่ยวข้องกับ สิ่งแวดล้อมที่ต้องใช้ปัญญา การคิดหาเหตุผลและวิชาการสูงกว่าบุคลิกภาพประเภทอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแฟลเฮอร์ตี้และรูตเซล (Flaherty and Reutzel. 1968 : 129) พบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความมี อำนาจเหนือผู้อื่น การยอมรับตนเอง ความรับผิดชอบ ประสิทธิภาพทางสมองสูงกว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานการณ์การเข้าสังคม ความอดทน มากกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จึงสรุปได้ว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพ ของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับบุคลิกภาพอีกห้าประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ นักเรียนที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพทั้งห้าประเภทไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่เสนอขึ้นนี้อาจเป็น เพราะว่าการศึกษารังนี้ ผู้วิจัยนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นผลการเรียนเฉลี่ย (G.P.A.) รวมของทุกรายวิชามาเป็นตัวแปรในการศึกษา แทนการนำผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเฉพาะรายวิชาที่สอดคล้องกับความสนใจอาชีพของบุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท ต่าง ๆ มาเป็นตัวแปรในการศึกษา ฮอลแลนด์ (Holland. 1973 : 2 - 4)

มีความเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมแต่ละชนิดต้องการบุคคลที่มีความสนใจ ทักษะ และความสามารถที่แตกต่างกัน บุคคลจึงมีแนวโน้มที่จะหันเข้าหาสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน เช่น ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่มีความสนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม เป็นบุคคลที่มีความสามารถทางด้านศิลปะ ดนตรี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนศิลปะ ควรจะเป็นตัวแปรในการศึกษา ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย เป็นบุคคลที่มีความสามารถทางด้านการค้าขาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพพาณิชย์กรรมควรเป็นตัวแปรในการศึกษา เป็นต้น สอดคล้องกับวิบูลย์ วิชาลาภรณ์ (วิบูลย์ วิชาลาภรณ์ 2522 : 64) พบว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการแยกวิเคราะห์ตามวิชาเอกสูงกว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่แยกวิเคราะห์ โดยส่วนรวม เคิร์ททาส (Kurthass. 1963 : 389) พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไม่ใช่ว่าเพราะมีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่แตกต่างจากคนอื่น หากแต่มีความสามารถและสติปัญญาสูงกว่าคนอื่นเท่านั้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การศึกษาความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพทั้งหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ จากการศึกษครั้งนี้พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้างและค้าขายมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับเพ็ญใจ พึ่งพระเกียรติ (เพ็ญใจ พึ่งพระเกียรติ 2520 : 57 - 58) ซึ่งทำการสำรวจความสนใจอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าความคิดเห็นและความสนใจอาชีพใดอาชีพหนึ่งของนิสิตสามารถมีอิทธิพลมากพอที่จะโน้มน้าวความสนใจของเด็กให้เห็นความสำคัญและเกิดความสนใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อประกอบอาชีพได้ แต่ยุพรรณี สุขสมิติ (ยุพรรณี สุขสมิติ 2510 : 68) ศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์เพียงบางข้อระหว่างระดับอาชีพของนิสิตมารลา กับค่านิยมทางอาชีพของนักเรียน ซึ่งในประเทศไทยค่านิยมทางอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้แก่ วิศวกร แพทย์ สัตวแพทย์ เป็นต้น ซึ่งจากการสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพ็ญใจ พึ่งพระเกียรติ (เพ็ญใจ พึ่งพระเกียรติ 2500 : 57 - 58) พบว่านักเรียนทั้งชายและหญิงสนใจอาชีพแพทย์มากที่สุด จากการศึกษารังนี้จึงสรุปได้ว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและรับจ้าง มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการรับจ้างและค้าขาย มีบุคลิกภาพอีกห้าประเภทตามแนวทฤษฎีของธอลแลนด์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน แต่การศึกษาครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานอาจเป็น เพราะว่ปัจจุบันการศึกษาได้พัฒนาและขยายตัวอย่างกว้างขวาง บิดามารดาของ นักเรียนก็ยอมรับถึงความแตกต่างของบุคคลและเข้าใจถึงองค์ประกอบที่จะช่วยให้ บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน เช่น บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เป็นต้น ฉะนั้น บิดามารดาจึงให้อิสระและไว้วางใจให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อหรือ เลือกอาชีพด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับเอคคีย์ (Eaddy. 1969 : 2559) ได้ศึกษาพบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรม ส่วนหนึ่งของการศึกษาพบว่า การเลือกอาชีพของเด็กขึ้นอยู่กับความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจ ความสามารถและคำตอบแทน ฉะนั้นจะเห็นได้ว่านักเรียนมีความสนใจ ในอาชีพหรือตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยคำนึงถึงความต้องการของตัวเองเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับสมจิต อภิชนาพงศ์ (สมจิต อภิชนาพงศ์ 2523 : 46) พบว่า อาชีพของบิดามารดา ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพของนักเรียน และ สอดคล้องกับกาญจนา ควรสุภา (2516) ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2516) ที่ว่า อาชีพที่แตกต่างกันของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็ก จึงสรุปได้ว่านักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพ ประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ คนตรี และวรรณกรรม บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษา และสังคม บุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย บุคลิกภาพ ของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดที่เสนอแนะไว้ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ประชากรเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ในการนำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่น และท้องถิ่นอื่น ควรระวังในการแปลผลคะแนนที่ได้มา

2. ควรจะได้อีกถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของนักเรียนตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ กับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉพาะวิชา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ประกอบของโรงเรียน เช่น โรงเรียนเอกชน โรงเรียนรัฐบาล ศาสนาที่นับถือ เป็นต้น

3. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้พยายามที่จะชี้ให้เห็นว่าบุคคลจะมีรูปแบบของบุคลิกภาพของคนที่เขาจัดอยู่รูปแบบหนึ่งตามความสนใจอาชีพ แต่อาจมีลักษณะรูปแบบของบุคลิกภาพประเภทอื่น ๆ ปะปนเข้าได้อีก 2 หรือ 3 รูปแบบ ทั้งนี้โดยสังเกตคะแนนที่ได้ซึ่งใกล้เคียงกับการใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพฉบับนี้ ดังนั้น บิการมาลด ผู้ปกครอง ครูแนะแนว ควรได้คำนึงถึงด้วยเพื่อประกอบในการพิจารณาบุคลิกภาพของนักเรียนว่ามีบุคลิกภาพประเภทใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา ควรสุภา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว ความรู้สึก
รับผิดชอบ และคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดี ปรินฎานินท์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 98 หน้า อักสำเนา
- กุญชร ศรีสุทธิสอาด การศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความเกรงใจ การ
รักษาหน้าและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทยกับนักเรียนไทย
เชื้อสายจีน ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดภาคใต้ ปรินฎานินท์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2517, 161 หน้า อักสำเนา
- จุฬพล พุทธิธรชีวิน มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และลักษณะ
ความเป็นผู้นำของนักเรียนที่เป็นผู้นำและนักเรียนที่เป็นผู้ตาม ในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ปรินฎานินท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514,
112 หน้า อักสำเนา
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความ
เชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปรินฎานินท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2516, 104 หน้า อักสำเนา
- เชิดศักดิ์ โฉวสินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2516, 104 หน้า อักสำเนา
- ตุ้ย ชุ่มสาย ม.ล., จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน ไทยวัฒนาพานิช 2508, 466 หน้า
- ทวี พ้อแก้ว และอบรม สันภิบาล จิตวิทยาการศึกษา โอเคชั่นสโตร์ 2517,
172 หน้า
- นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม การศึกษาบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความ
ภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานครและจังหวัด
อุตรดิตถ์ ปรินฎานินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2519, 60 หน้า อักสำเนา

บังอร ภูวภิรมย์ชัย บุคลิกภาพแห่งบุคล วิจัย 81 1(1) : 41 - 53 พฤษภาคม

2524

_____ การวัดบุคลิกภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526,
288 หน้า

เบญจรัตน์ จารุรัตน์จามร การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานเรื่องการทำตนเอง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพิษณุโลก ปริญญาพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 174 หน้า อัดสำเนา

✓ ประจวบ ประภาวงศ์ การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความ
ต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบ
ประสมกับโรงเรียนมัธยมสายสามัญ จังหวัดเชียงใหม่ ปริญญาพนธ์ กศ.ม.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 107 หน้า อัดสำเนา

ประนอม สโรชมาน เอกสารประกอบการบรรยายวิชา จ 211 จิตวิทยาทั่วไป

ฉบับที่ 2 พิมพ์ครั้งที่ 2 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2520,

126 หน้า

ปราชญ์อุลปน กัดมเนตร ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล

ความเกรงใจ การปรับตัว ปริญญาพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ประสานมิตร 2515, 175 หน้า อัดสำเนา

✓ พรรณราย นิมขุนทด ความมีนัยสำคัญของบุคลิกภาพในการเลือกอาชีพของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดราชบุรี วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 76 หน้า อัดสำเนา

✓ เพียงใจ หึงพระเกียรติ การสำรวจความสนใจของนักเรียนในชั้นมัธยมปลาย

วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2500,

63 หน้า อัดสำเนา

มลิกา สุวรรณาลัย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเก็บตัว และแบบแสดงตัวกับ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514,
150 หน้า อัดสำเนา

ยุทธสี ศุขสมบัติ ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2510, 71 หน้า อัดสำเนา

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ สถิติวิทยาการศึกษา สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
2522, 276 หน้า

หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 ทวีกิจการพิมพ์ 2524,
287 หน้า

วิบูลา วิศาลาภรณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยุโลก ปรียานุพนธ์ คศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 93 หน้า อัดสำเนา

วันเพ็ญ อายุกาญ การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึง
บุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัว กับการยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดธนบุรี ปรียานุพนธ์ คศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 105 หน้า อัดสำเนา

วินิต เกตุขำ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับความคิด
สร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวล ของนักเรียนชั้น ม.ศ.3
ในจังหวัดสุโขทัย ปรียานุพนธ์ คศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2515, 106 หน้า อัดสำเนา

วิษชุดา ถาวรพัฒน์พงศ์ การสร้างแบบสำรวจความสนใจอาชีพตามทัศนคติของออแลนด
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครราชสีมา กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 199 หน้า อัดสำเนา

วีราพร เทพวีรพงศ์ ความเกรงใจกับพฤติกรรมการแก้ปัญหากลุ่ม ปริทัศน์พนธ์

กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 145 หน้า อัดสำเนา

✓ สมจิต อภิชนาพงศ์ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัวกับความสนใจ

ในอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 ปีการศึกษา 2523 จังหวัดชุมพร ปริทัศน์พนธ์

กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 89 หน้า อัดสำเนา

สมบูรณ์ อิตพงษ์ และสำเริง บุญเรืองรัตน์ การวัดความถนัด พิมพ์ครั้งที่ 3

ไทยวัฒนาพานิช 2524, 106 หน้า

สุรางค์ ไคว่ตระกูล และคณะ จิตวิทยา พิมพ์ครั้งที่ 2 สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย

(วิชาชุดक्रमัชฌม ของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย) 2509, 74 หน้า

✓ เสถียร ศรีรัตน์ ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียน

ชั้น ม.ศ.3 ในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรกว้างในจังหวัดสงขลา ปริทัศน์พนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 143 หน้า อัดสำเนา

ไสว สลโส การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสันโดษ ความเกรงใจ และ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปริทัศน์พนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2517, 69 หน้า อัดสำเนา

✓ หวัน ประพาน การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ

ในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับ

โรงเรียนมัธยมสาขาสามัญ จังหวัดสงขลา ปริทัศน์พนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ศึกษา ประสานมิตร 2516, 94 หน้า อัดสำเนา

อนันต์ ศรีโสภะ การวัดและการประเมินผลการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2520,

249 หน้า

✓ อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง การพัฒนาบุคคลกลุ่มและชุมชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2525, 188 หน้า

Allport, G.W. Pattern and Growth in Personality. New York, Holt, Rinehart & Winner, 1961. 294 p.

Charles, F. Elton and Harritte A. Rose, "Significance of Personality in the Vocational Choice of College Woman", Journal of Counseling Psychology. Vol. 14, No. 4 July 1967. pp. 293 - 300.

Cronbach, Lee Joseph, Educational Psychology. New York, Harcourt, Brace, 1960. 628 p.

Eaddy, Vanik Silas. "The Influence of Selected Factors on the Vocational Choice of Vocational Agriculture Student in Louisiane", Dissertation Abstracts. 29 : 2958 - 2959, March, 1969.

Edward, A.L., Statistical Methods for the Behavioral Science. Rinehart, New York, 1954. 542 p.

Eysenck H.J., The Structure of Human Personality. Methuen & Co., Ltd., London, 1970. 476 p.

Ezell, Lonnie B. and Henry H. Tate. "High School Students Look to Future", The Journal of Educational Research. 49 : 217 - 222, November, 1955.

Flaherty, Rita M. and Reutzell, Sileen, "Personality traits of High and Low Achievers in College. The Journal of Educational Research. Vol. 58, May - June, 1965.

Good, G.V. Dictionary of Education. McGraw - Hill, New York, 1973. 681 p.

Gordon, Josse E., Personality and Behaviors. McMillian Co., New York, 1963. 597 p.

Hall and Lindzey G., The Theories of Personality. New York, John Willy and Sons, Inc., 1957. 572 p.

Hillgard R. Ernest and Atkinson C. Richard, Introduction to Psychology. 4 th 2d., New York, Harcourt, Brace and World, Inc., 1967. 462 p.

Holland, John L., "Making Vocational Choice", A Theory of Careers. New York, Prentice - Hall, 1973. 120 p.

_____, Manual of Self Directed Search. California, Counseling, 1979. 96 p.

Holland, John L., The Psychology of Vocational Choice.
New York, Blaisdell Publishing Company, 1966. 438 p.

Kleinnuntz Benjamin, Personality Measurement. Introduction
Illinois, Dorsey Press, Housewood, 1967. 463 p.

Kurthaas, "Personality Needs of Academically Superior
Student and Their Parents" The Journal of Educational
Research. 56 : 389 - 390, March, 1963.

Hathin, Arnold H., and Mendelsohn, Frances A., "The
Relationship Between Personality and Achievement Variables
in the Elementary School", Journal of Educational Research.
Vol. 58, July - August, 1965.

* Morris, Larry Wayne, Extroversion and Introversion: An
Interactional perspective. Washington, Hemisphere, 1979.
217 p.

Purkey, William W., Self Concept and Social Achievement.
Prentice - Hall, Englewood Cliffs, New Jersey, 1970. 86 p.

Ridding, L.H., "An investigative of Personality Measures
Associated with Over and Under Achievement in English
and Arithmetics," The British Journal of Educational
Psychology. 37 : November, 1967. 87 - 98.

Strong, Edward K., Vocational Interest of Men and Women.
Standford, Standford University Press, 1954. 746 p.

Winner, B.J., Statistical Principal in Experinental Design.
McGraw - Hill Book Company, Inc., New York, 1962.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

ตาราง 24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าคะแนนมาตรฐาน (Fisher's Z เดี่ยว)
และทดสอบความแตกต่างของคะแนนมาตรฐานของโค้งปกติ ($df = 465$)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z - test	หมายเหตุ
1	A	0.1081	0.2499	} ^{**} 3.893	คัดเลือกไว้
	C	0.2597	0.6121		
2	R	0.1073	0.2479	} 0.269	คัดออก
	E	0.1180	0.2729		
3	I	0.18228	0.4257	} 0.450	คัดออก
	S	2003	0.4676		
4	R	0.1002	0.2315	} 1.247	คัดออก
	S	0.1298	0.3476		
5	A	0.1327	0.3074	} 0.367	คัดออก
	E	0.1181	0.2732		
6	I	0.3340	0.7998	} 0.227	คัดออก
	E	0.3421	0.8209		
7	S	-0.0224	-0.0516	} ^{**} 5.930	คัดเลือกไว้
	C	0.2139	0.5002		
8	I	0.1836	0.4276	} [*] 1.841	คัดเลือกไว้
	C	0.1108	0.2562		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกลักษณะ	r	Z	Z - test	หมายเหตุ
9	R	0.2277	0.5336	} 0.726	คัดออก
	E	0.2553	0.6012		
10	I	0.2816	0.6664	} 1.287	คัดเลือกไว้
	A	0.3288	0.7862		
11	R	0.2415	0.5673	} 1.596	คัดเลือกไว้
	S	0.3012	0.7158		
12	E	0.1414	0.3278	} 5.590	คัดเลือกไว้
	C	0.3524	0.8479		
13	I	0.1776	0.4134	} 0.745	คัดออก
	A	0.1483	0.3441		
14	S	0.1109	0.2564	} 5.004	คัดเลือกไว้
	E	0.3037	0.7220		
15	E	0.1976	0.4611	} 4.556	คัดเลือกไว้
	C	0.0162	0.0373		
16	R	0.2020	0.4717	} 2.450	คัดเลือกไว้
	E	0.1054	0.2437		
17	A	0.1883	0.4388	} 0.259	คัดออก
	S	0.1984	0.4629		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z - test	หมายเหตุ
18	I	0.2743	0.6482	} 5.659 ^{***}	คัดเลือกไว้
	A	0.4701	1.1748		
19	R	-0.0450	-0.1037	} 1.705	คัดออก
	I	0.0239	0.0550		
20	S	0.1769	0.4116	} 2.467	คัดเลือกไว้
	E	0.2715	0.6411		
21	I	0.2520	0.5931	} 1.858	คัดเลือกไว้
	C	0.1805	0.4202		
22	A	0.2689	0.63448	} 3.651 ^{***}	คัดเลือกไว้
	S	0.1275	0.2951		
23	I	0.0986	0.3377	} 0.608	คัดออก
	E	0.1228	0.2843		
24	R	-0.0036	-0.0849	} 4.943 ^{***}	คัดเลือกไว้
	I	0.1615	0.3751		
25	R	0.0442	0.1018	} 6.309 ^{***}	คัดเลือกไว้
	C	0.2905	0.6888		
26	A	0.3728	0.9018	} 2.007 [*]	คัดเลือกไว้
	E	0.3009	0.7150		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกลักษณะ	r	Z	Z - test	หมายเหตุ
27	A	0.2277	0.5335	} 4.225 ^{***}	คัดเลือกไว้
	E	0.3820	0.9267		
28	A	0.3910	0.9509	} 8.068 ^{***}	คัดเลือกไว้
	E	0.0868	0.2003		
29	A	0.2588	0.6097	} 0.0950	คัดออก
	S	0.2942	0.6981		
30	R	0.0799	0.1844	} 1.052	คัดออก
	C	0.0375	0.0865		
31	R	-0.0393	-0.0906	} 8.686 ^{**}	คัดเลือกไว้
	C	0.3019	0.7176		
32	A	0.4325	1.0661	} 2.056 [*]	คัดเลือกไว้
	C	0.3626	0.8748		
33	S	0.2846	0.6740	} 4.800 ^{**}	คัดเลือกไว้
	C	0.0984	0.2274		
34	R	0.7720	0.8997	} 2.240 [*]	คัดเลือกไว้
	S	0.2915	0.6913		
35	I	0.1227	0.2840	} 5.235 ^{***}	คัดเลือกไว้
	C	0.3229	0.7711		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
36	I	0.2798	0.6618	} 0.593	คัดออก
	A	0.2575	0.6066		
37	R	0.4645	1.1583	} 5.873	คัดเลือกไว้
	S	0.2596	0.6118		
38	I	-0.0070	-0.0161	} 2.558 ***	คัดเลือกไว้
	A	0.0961	0.2219		
39	R	0.3254	0.7775	} 1.411 *	คัดเลือกไว้
	E	0.3754	0.9080		
40	A	0.2733	0.6457	} 1.612	คัดเลือกไว้
	C	0.3324	0.7957		
41	I	0.0274	0.0631	} 0.364	คัดออก
	S	0.0127	0.0293		
42	R	0.1177	0.2723	} 2.541 ***	คัดเลือกไว้
	E	0.2174	0.5087		
43	S	0.1332	0.3085	} 7.098 **	คัดเลือกไว้
	E	-0.1517	-0.3519		
44	R	0.0210	0.0484	} 1.445	คัดออก
	S	0.0793	0.1829		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z - test	หมายเหตุ
45	I	0.3672	0.8868	} 1.783 [*]	คัดเลือกไว้
	S	0.3032	0.7209		
46	R	0.4838	1.2156	} 4.874 ^{**}	คัดเลือกไว้
	A	0.3194	0.7620		
47	I	0.2314	0.5426	} 2.749 ^{***}	คัดเลือกไว้
	C	0.3335	0.7983		
48	R	0.3532	0.8498	} 1.586 [*]	คัดเลือกไว้
	E	0.2958	0.7022		
49	R	0.1885	0.4392	} 3.231 ^{**}	คัดเลือกไว้
	C	0.0601	0.1386		
50	I	0.2740	0.6475	} 2.248 [*]	คัดเลือกไว้
	C	0.1881	0.4384		
51	A	0.2265	0.5303	} 0.386	คัดออก
	S	0.2116	0.4548		
52	I	0.1009	0.2331	} 2.448 ^{**}	คัดเลือกไว้
	A	0.1976	0.4610		
53	R	0.1562	0.3627	} 2.311 ^{***}	คัดเลือกไว้
	E	0.2458	0.5777		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z - test	หมายเหตุ
54	A	0.3638	0.8779	} 4.711 ^{**}	คัดเลือกไว้
	C	0.1886	0.4395		
55	S	0.2080	0.4861	} 1.364	คัดออก
	C	0.2601	0.6130		
56	R	0.2288	0.5364	} 0.459	คัดออก
	E	0.2112	0.4937		
57	I	0.3226	0.7703	} 1.316	คัดออก
	S	0.2741	0.6478		
58	I	0.2783	0.6582	} 2.766 ^{**}	คัดเลือกไว้
	A	0.1724	0.4009		
59	E	0.2877	0.6817	} 0.467	คัดออก
	C	0.2703	0.6383		
60	S	0.1510	0.3504	} 2.211 [*]	คัดเลือกไว้
	C	0.2369	0.5561		
61	R	0.0013	0.0031	} 4.535 ^{**}	คัดออก
	A	0.1825	0.4251		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z - test	หมายเหตุ
61(ต่อ)	R	0.0013	0.0031	} 3.691 **	
	E	0.1494	0.3465		
	R	0.0013	0.0031	} 4.529 ***	
	C	0.1823	0.4245		
	A	0.1825	0.4251	} 0.844	
	E	0.1494	0.3465		
	A	0.1825	0.4251	} 0.007	
	C	0.1823	0.4245		
	E	0.1494	0.3465	} 0.837	
	C	0.1823	0.4245		
62	I	0.3320	0.7945	} 4.648 **	คัดเลือกไว้
	A	0.4876	0.2270		
	I	0.3320	0.7945	} 1.070	
	S	0.3699	0.8940		
	I	0.3320	0.7945	} 1.757 *	
	C	0.2674	0.6310		
	A	0.4876	1.2270	} 3.578 **	
	S	0.3699	0.8940		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z - test	หมายเหตุ
62(ต่อ)	A	0.4876	1.2270	} 6.405 ^{***}	ตัดออก
	C	0.2674	0.6310		
	S	0.3699	0.8940	} 2.827 ^{**}	
	C	2.2674	0.6310		
63	R	0.3134	0.7492	} 0.817	
	I	0.2843	0.6731		
	R	0.3143	0.7492	} 2.232 [*]	
	S	0.2309	0.5415		
	R	0.3143	0.7492	} 1.371	
	C	0.3634	0.8768		
	I	0.2843	0.6731	} 1.414	
	S	0.2309	0.5415		
	I	0.2843	0.6731	} 2.189 [*]	
	C	0.3634	0.8768		
	S	0.2309	0.5415	} 3.603 ^{**}	
	C	0.3634	0.8768		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z - test	หมายเหตุ
64	R	0.3907	0.9501	} 0.764	ตัดออก
	A	0.3642	0.8790		
	R	0.3907	0.9501	} 1.023	
	E	0.3551	0.8549		
	R	0.3907	0.9501	} 2.345	
	C	0.3076	0.7319		
	A	0.3642	0.8790	} 0.259	
	E	0.3551	0.8549		
	A	0.3642	0.8790	} 1.581	
	C	0.3076	0.7319		
	E	0.3551	0.8549	} 1.322	
	C	0.3076	0.7319		
65	R	0.2101	0.4911	} 4.071	ตัดออก
	A	0.3608	0.8699		
	R	0.2101	0.4911	} 1.682	
	E	0.2741	0.6476		
	R	0.2101	0.4911	} 0.989	
	C	0.2480	0.5831		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z - test	หมายเหตุ
65 (ต่อ)	A	0.3608	0.8699	} *** 2.389	คัดเลือกไว้
	E	0.2741	0.6476		
	A	0.3608	0.8699	} *** 3.082	
	C	0.2480	0.5831		
	E	0.2741	0.6476	} 0.693	
	C	0.2480	0.5831		
66	A	0.4034	0.9847	} 1.218	
	S	0.3614	0.8714		
	A	0.4034	0.9847	} *** 9.450	
	E	0.0457	0.1054		
	A	0.4034	0.9847	} *** 3.837	
	C	0.5246	0.3418		
	S	0.3614	0.8714	} *** 8.233	
	E	0.0457	0.1054		
	S	0.3614	0.8714	} *** 5.055	
	C	0.5246	1.3418		
	E	0.0457	0.1054	} *** 13.288	
	C	0.5246	1.3418		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ
67	R	0.5846	1.5415	} 5.851**	คัดเลือกไว้
	I	0.4078	0.9971		
	R	0.5842	1.5415	} 5.851**	
	I	0.4078	0.9971		
	R	0.5842	1.5415	} 5.575**	
	A	0.4171	1.0228		
	R	0.5842	1.5415	} 2.903**	
	E	0.5021	1.2714		
	I	0.4078	0.9971	} 0.276	
	A	0.4171	1.0228		
	I	0.4078	0.9971	} 2.948**	
	E	0.5021	1.2714		
	A	0.4171	1.0228	} 2.672**	
	E	0.5021	1.2714		
68	R	0.6248	1.6875	} 5.850**	คัดเลือกไว้
	A	0.4563	1.1432		
	R	0.6248	1.6875	} 11.398**	
	S	0.2657	0.6269		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z - test	หมายเหตุ
68(ต่อ)	R	0.6248	0.6875	} ** 9.311	คัดเลือกไว้
	C	0.3422	0.8211		
	A	0.6248	1.6875	} ** 5.549	
	S	0.2657	0.6269		
	A	0.6248	1.6875	} ** 3.461	
	C	0.3422	0.8211		
	S	0.2657	0.6269	} ** 2.088	
	C	0.3422	0.8211		
69	I	0.1200	0.2777	} ** 6.660	
	S	0.3712	0.8975		
	I	0.1200	0.2777	} ** 4.025	
	E	0.2759	0.6523		
	I	0.1200	0.2777	} ** 7.992	
	C	0.4166	1.0214		
	S	0.3712	0.8975	} ** 2.635	
	E	0.2759	0.6523		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z - test	หมายเหตุ
70	S	0.3712	0.8975	} 1.332	คัดเลือกไว้
	C	0.4166	1.0214		
	E	0.2759	0.6523	} ** 3.967	
	C	0.4166	1.0214		
	R	0.2569	0.6117	} ** 4.687	
	I	0.0761	0.1756		
	R	0.2596	0.6117	} ** 5.961	
	A	0.4673	1.1664		
	R	0.2596	0.6117	} ** 4.807	
	S	0.4300	1.0590		
	I	0.0761	0.1756	} ** 10.648	
	A	0.4673	1.1664		
	I	0.0761	0.1756	} ** 9.494	
	S	0.4300	1.0590		
	A	0.4673	1.1664	} 1.154	
	S	0.4300	1.0590		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกลักษณะ	r	Z	Z - test	หมายเหตุ
71	I	0.2616	0.6167	} 4.218**	คัดเลือกไว้
	A	0.4122	1.0092		
	I	0.2616	0.6167	} 1.316	
	S	0.2114	0.4942		
	I	0.2616	0.6167	} 4.894**	
	E	0.0699	0.1613		
	A	0.2616	0.6167	} 5.534**	
	S	0.2114	0.4942		
	A	0.2616	0.6167	} 9.112**	
	E	0.0699	0.1613		
	S	0.2114	0.4942	} 3.578**	
	E	0.0699	0.1613		
72	R	0.3043	0.7236	} 3.364**	คัดเลือกไว้
	I	0.1764	0.4106		
	R	0.3043	0.7236	} 7.697**	
	A	0.0032	0.0074		
	R	0.3043	0.7236	} 3.038**	
	S	0.1892	0.4409		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ
72(ต่อ)	I	0.1764	0.4106	} 4.333 ^{***}	ตัดออก
	A	0.0032	0.0074		
	I	0.1764	0.4106	} 0.326	
	S	0.1892	0.4409		
73	A	0.0032	0.0074	} 4.659 ^{**}	
	S	0.1892	0.4409		
	R	0.0925	0.2136	} 1.889 [*]	
	S	0.1675	0.3893		
	R	0.0925	0.2136	} 1.643 [*]	
	E	0.0264	0.0607		
	R	0.0925	0.2136	} 1.186	
	C	0.1398	0.3240		
	S	0.1675	0.3893	} 3.531 ^{**}	
	E	0.0264	0.0607		
	S	0.1675	0.3893	} 0.702	
	C	0.1398	0.3893		
	E	0.0264	0.0607	} 2.829 ^{**}	
	C	0.1398	0.3893		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ
74	R	0.2812	0.6654	} 2.463 **	กักเลือกไว้
	I	0.1872	0.4362		
	R	0.2812	0.6654	} 1.878 *	
	A	0.3495	0.8402		
	R	0.2812	0.6654	} 0.009	
	C	0.2808	0.6645		
	I	0.1872	0.4362	} 4.342 **	
	A	0.3495	0.8402		
	I	0.1872	0.4362	} 2.454 **	
	C	0.2808	0.6645		
	A	0.3495	0.8402	} 1.888 *	
	C	0.2808	0.6645		
75	R	0.4039	0.9862	} 8.815 **	คัดออก
	I	0.0719	0.1660		
	R	0.4039	0.9862	} 1.391	
	S	0.3558	0.8568		
	R	0.4039	0.9862	} 0.989	
	E	0.3699	0.8942		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
75 (ต่อ)	I	0.0719	0.1660	} ** 7.424	คัดออก
	S	0.3558	0.8568		
	I	0.0719	0.1660	} ** 7.826	
	E	0.3699	0.8942		
	S	0.3558	0.8568	} 0.402	
E	0.3699	0.8942			
76	R	0.2643	0.6234	} ** 3.933	
	S	0.1113	0.2574		
	R	0.2643	0.6234	} 1.062	
	E	0.2239	0.5245		
	R	0.2643	0.6234	} ** 11.867	
	C	-0.2058	-0.4808		
	S	0.1113	0.2574	} ** 2.871	
	E	0.2239	0.5245		
	S	0.1113	0.2574	} ** 7.934	
	C	-0.2508	-0.4808		
	E	0.2239	0.5245	} ** 10.805	
	C	-0.2058	-0.4808		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
77	R	0.5149	1.3111	} 6.885 ^{**}	คัดออก
	I	0.2832	0.6705		
	R	0.5149	1.311	} 5.348 ^{**}	
	E	0.3393	0.8135		
	R	0.5149	1.311	} 5.947 ^{**}	
	C	0.3177	0.7578		
	I	0.2832	0.6705	} 1.537	
	E	0.3393	0.8135		
	I	0.2832	0.6705	} 0.938	
	C	0.3177	0.7578		
	E	0.3393	0.8135	} 0.599	
	C	0.3177	0.7578		
78	R	0.6058	1.6169	} 8.727 ^{**}	คัดเลือกไว้
	I	0.3360	0.8048		
	R	0.6058	1.6169	} 5.908 ^{**}	
	A	0.4329	0.0672		
	R	0.6058	1.6169	} 7.342 ^{**}	
	S	0.3847	0.9337		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ
78 (ต่อ)	I	0.3360	0.8048	} ^{**} 2.820	คัดเลือกไว้
	A	0.4329	1.0672		
	I	0.3360	0.8048	} 1.385	
	S	0.3847	0.9337		
	A	0.4329	1.0672	} 1.434	
	S	0.3847	0.9337		
79	I	0.0703	0.1620	} ^{**} 3.408	
	A	0.2051	0.4791		
	I	0.0703	0.1620	} ^{**} 4.032	
	E	0.2292	0.5372		
	I	0.0703	0.1620	} ^{**} 6.889	
	C	0.3353	0.8030		
	A	0.2051	0.4791	} 0.624	
	E	0.2292	0.5372		
	A	0.2051	0.4791	} ^{**} 3.481	
	C	0.3353	0.8030		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกลักษณะ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ
79 (ต่อ)	E	0.2292	0.5372	} ^{**} 2.857	ตัดออก
	C	0.3353	0.8030		
80	R	0.1668	0.3877	} [*] 2.097	
	S	0.2478	0.5828		
	R	0.1668	0.3877	} ^{**} 6.635	
	A	0.4107	1.0050		
	R	0.1668	0.3877	} 0.533	
	C	0.1876	0.4372		
	A	0.4107	1.0050	} ^{**} 4.538	
	S	0.2478	0.5828		
	A	0.4107	1.0050	} ^{**} 6.102	
	C	0.1876	0.4372		
	S	0.2478	0.5828	} 1.564	
	C	0.1876	0.4372		
81	I	0.4120	1.0085	} ^{**} 3.445	คัดเลือกไว้
	A	0.5206	1.3290		
	I	0.4120	1.0085	} ^{**} 6.842	
	S	0.1601	0.3719		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ
81 (ต่อ)	I	0.4120	1.0085	} ** 6.445	ตัดออก
	C	0.1753	0.4079		
	A	0.5206	1.3290	} ** 10.286	
	S	0.1601	0.3719		
	A	0.5206	1.3290	} ** 9.900	
	C	0.1753	0.4079		
	S	0.1601	0.3719	} 0.387	
	C	0.1753	0.4079		
82	R	0.2999	0.7125	} 0.923	
	I	0.3335	0.7984		
	R	0.2999	0.7125	} * 1.719	
	A	0.3618	0.8725		
	R	0.2999	0.7125	} 0.921	
	E	0.2657	0.6286		
	I	0.3335	0.7984	} 0.796	
	A	0.3618	0.8725		
	I	0.3335	0.7984	} 1.844	
	E	0.2657	0.6286		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกลักษณะ	r	Z	Z - test	หมายเหตุ
82 (ต่อ)	A	0.3618	0.8725	} 2.641 **	คัดเลือกไว้
	E	0.2657	0.6286		
83	R	0.3866	0.9391	} 1.147	
	I	0.3465	0.8324		
	R	0.3866	0.9391	} 5.552 **	
	S	0.1815	0.4225		
	R	0.3866	0.9391	} 3.308 **	
	C	0.2675	0.6313		
	I	0.4365	0.8324	} 4.405 **	
	S	0.1815	0.4225		
	I	0.3465	0.8324	} 2.161 *	
	C	0.2675	0.6313		
	S	0.1815	0.4225	} 2.244 *	
	C	0.2675	0.6313		
84	R	0.5736	1.5033	} 5.473 **	คัดเลือกไว้
	A	0.4068	0.9941		
	R	0.5736	1.5033	} 5.109 **	
	E	0.4190	1.0280		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกลักษณะ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
84 (ต่อ)	R	0.5736	1.5033	} 11.955 **	คัดเลือกไว้
	C	0.1682	0.3910		
	A	0.4068	0.9941	} 0.364	
	E	0.4190	1.0280		
	A	0.4068	0.9941	} 6.482 **	
	C	0.1682	0.3910		
	E	0.4190	1.0280	} 6.846 **	
	C	0.1682	0.3910		
85	I	0.2607	0.6144	} 2.537 **	
	A	0.3534	0.8505		
	I	0.2607	0.6144	} 5.351 **	
	E	0.0505	0.1165		
	I	0.2607	0.6144	} 3.654 **	
	C	0.3923	0.9544		
	A	0.3534	0.8505	} 7.888 **	
	E	0.0505	0.1165		
	A	0.3534	0.8505	} 1.117	
	C	0.3923	0.9544		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
85 (ต่อ)	E	0.0505	0.1165	} ** 9.005	คัดเลือกไว้
	C	0.3923	0.9544		
86	I	0.3218	0.7682	} 1.065	
	A	0.3598	0.8673		
	I	0.3218	0.7682	} ** 5.953	
	E	0.0928	0.2143		
	I	0.3218	0.7682	} 1.449	
	C	0.2683	0.6333		
	A	0.3598	0.8673	} ** 7.018	
	E	0.0928	0.2143		
	A	0.3598	0.8673	} ** 2.515	
	C	0.2683	0.6333		
	E	0.0928	0.2143	} ** 4.503	
	C	0.2683	0.6333		
87	I	0.1605	0.3729	} ** 4.742	
	S	0.3395	0.8142		
	I	0.1605	0.3729	} 0.593	
	E	0.1371	0.3177		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
87 (ต่อ)	I	0.1605	0.3729	} 2.142 *	คัดเลือกไว้
	C	0.2435	0.5722		
	S	0.3395	0.8142	} 5.335 **	
	E	0.1371	0.3177		
	S	0.3395	0.8142	} 2.601 **	
	C	0.2435	0.5722		
	E	0.1371	0.3177	} 2.734 **	
	C	0.2435	0.5722		
88	I	0.3409	0.8177	} 2.395 **	
	A	0.4235	1.0406		
	I	0.3409	0.8177	} 6.889 **	
	E	0.0766	0.1767		
	I	0.3409	0.8177	} 3.208 **	
	C	0.2217	0.5192		
	A	0.4235	1.0406	} 9.284 **	
	E	0.0766	0.1767		
	A	0.4235	1.040	} 5.604 **	
	E	0.2217	0.5192		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
88 (ต่อ)	E	0.0766	0.1767	} 3.680**	คัดเลือกไว้
	C	0.2217	0.5192		
89	R	0.1083	0.2502	} 3.474**	
	I	0.2411	0.5735		
	R	0.1083	0.2502	} 6.890**	
	S	0.3689	0.8914		
	R	0.1083	0.2502	} 2.084*	
	E	0.1905	0.4442		
	I	0.2411	0.5735	} 3.416**	
	S	0.3689	0.8914		
	I	0.2411	0.5735	} 1.390*	
	E	0.1905	0.4442		
	S	0.3689	0.8914	} 4.806**	
	E	0.1905	0.5735		
90	R	0.2571	0.6056	} 4.487**	คัดเลือกไว้
	A	0.0815	0.1882		
	R	0.2571	0.6056	} 0.229	
	S	0.2484	0.5843		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
90 (ต่อ)	R	0.2571	0.6056	} 3.471 **	คัดออก
	E	0.3827	0.9286		
	A	0.0815	0.1882	} 4.257 **	
	S	0.2484	0.5843		
	A	0.0815	0.1882	} 7.957 **	
	E	0.3827	0.9286		
	S	0.2484	0.5843	} 3.700 **	
	E	0.3827	0.9286		
91	R	0.4200	1.0308	} 6.991 **	
	I	0.1637	0.3803		
	R	0.4200	1.0308	} 5.313 **	
	A	0.2289	0.5365		
	R	0.4200	1.0308	} 5.655 **	
	S	0.2157	0.5046		
	I	0.1637	0.3803	} 1.678 *	
	A	0.2289	0.5365		
	I	0.1637	0.3803	} 1.335	
	S	0.2157	0.5046		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ
91 (ต่อ)	A	0.2289	0.5365	} 0.343	คัดเลือกไว้
	S	0.2157	0.5046		
92	R	0.0691	0.1595	} 8.851 **	
	I	0.4027	0.9830		
	R	0.0691	0.5195	} 4.832 **	
	A	0.2585	0.6090		
	R	0.0691	0.1595	} 0.664	
	E	0.0958	0.2213		
	I	0.4027	0.9830	} 4.019 **	
	A	0.2585	0.6090		
	I	0.4027	0.9830	} 8.187 **	
	E	0.0958	0.2213		
	A	0.2585	0.6090	} 4.167 **	
	E	0.0958	0.2213		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
93	R	0.2874	0.6809	} 0.799	คัดออก
	A	0.3167	0.7552		
	R	0.2874	0.6809	} 0.965	
	S	0.2512	0.5911		
	R	0.2874	0.6809	} 1.015	
	C	0.3246	0.7754		
	A	0.3167	0.7552	} 1.764*	
	S	0.2512	0.5911		
	A	0.3167	0.7552	} 0.216	
	C	0.3246	0.7754		
	S	0.2512	0.5911	} 1.980*	
	C	0.3246	0.7754		
94	R	0.1451	0.3364	} 8.533**	คัดเลือกไว้
	I	0.4549	1.1304		
	R	0.1451	0.3364	} 5.210**	
	A	0.3422	0.8211		
	R	0.1451	0.3364	} 4.064**	
	E	0.3007	0.7145		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
94 (ต่อ)	I	0.4549	1.1304	} 3.323 **	คัดเลือกไว้
	A	0.3422	0.8211		
	I	0.4549	1.1304	} 4.469 **	
	E	0.3007	0.7145		
	A	0.3422	0.8211	} 1.146	
	E	0.3007	0.7145		
95	R	0.2709	0.6397	} 1.300	
	I	0.2215	0.5186		
	R	0.2709	0.6397	} 4.092 **	
	S	0.4163	1.0204		
	R	0.2709	0.6397	} 1.894*	
	C	0.3402	0.8159		
	I	0.2215	0.5186	} 5.393**	
	S	0.4163	1.0204		
	I	0.2215	0.5186	} 3.195 **	
	C	0.3402	0.8159		
	S	0.4163	1.0204	} 2.198 *	
	C	0.3402	0.8159		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
96	I	0.2693	0.6357	} 4.549**	คัดเลือกไว้
	S	0.0920	0.2124		
	I	0.2693	0.6357	} 5.738**	
	E	0.0442	0.1018		
	I	0.2693	0.6357	} 2.100*	
	C	0.3460	0.8310		
	S	0.0920	0.2124	} 1.189	
	E	0.0442	0.1018		
	S	0.0920	0.2124	} 6.649 **	
	C	0.3460	0.8310		
	E	0.0442	0.1018	} 7.837 **	
	C	0.3460	0.8310		
97	R	0.5109	1.2987	} 5.599 **	คัดเลือกไว้
	I	0.3255	0.777		
	R	0.5109	1.2987	} 2.324 **	
	A	0.4383	1.0824		
	R	0.5109	1.2987	} 9.367 **	
	E	0.1834	0.4271		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z - test	หมายเหตุ	
97 (ต่อ)	I	0.3255	0.777	} 3.275 **		
	A	0.4383	1.0824			
	I	0.3255	0.777	} 3.768 **		
	E	0.1834	0.4271			
	A	0.4383	1.0824	} 7.043 **		
	E	0.1834	0.4271			
98	R	0.3352	0.8029	} 8.105 **		คัดเลือกไว้
	I	0.5891	1.5571			
	R	0.3352	0.8029	} 1.496		
	A	0.3878	0.9421			
	R	0.3352	0.8029	} 0.652		
	S	0.3116	0.7423			
	I	0.5891	1.5571	} 6.609 **		
	A	0.3878	0.9421			
	I	0.5891	1.5571	} 8.757 **		
	S	0.3116	0.7423			
	A	0.3878	0.9421	} 2.148 *		
	S	0.3116	0.7423			

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
99	R	0.3036	0.7218	} 1.103	คัดออก
	A	0.2626	0.6192		
	R	0.3036	0.7218	} 0.211	
	E	0.2958	0.7022		
	R	0.3036	0.7218	} 4.978**	
	C	0.1119	0.2586		
	A	0.2626	0.6192	} 0.892	
	E	0.2958	0.7022		
	A	0.2626	0.6192	} 3.875**	
	C	0.1119	0.2586		
	E	0.2958	0.7022	} 4.766**	
	C	0.1119	0.2586		
100	R	0.2000	0.4669	} 1.309	คัดเลือกไว้
	I	0.2502	0.5886		
	R	0.2000	0.4669	} 3.183**	
	S	0.3197	0.7630		
	R	0.2000	0.4669	} 1.396	
	C	0.1453	0.3370		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
100 (ต่อ)	I	0.2502	0.5886	} 1.874 *	คัดออก
	S	0.3197	0.7630		
	I	0.2502	0.5886	} 2.705 **	
	C	0.1453	0.3370		
	S	0.3197	0.7630	} 4.579 **	
	C	0.1453	0.3370		
101	A	0.3674	0.8874	} 7.218 **	
	S	0.0934	0.2157		
	A	0.3674	0.8874	} 0.128	
	E	0.3629	0.8755		
	A	0.3674	0.8874	} 0.741	
	C	0.4312	0.8185		
	S	0.0934	0.2157	} 7.091 **	
	E	0.3629	0.8755		
	S	0.0934	0.2157	} 6.477 **	
	C	0.4412	0.8185		
	E	0.3629	0.0755	} 0.613	
	C	0.3412	0.8185		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
102	I	0.4302	1.0596	} 0.244	คัดเลือกไว้
	A	0.4222	1.0369		
	I	0.4302	1.0596	} 6.863**	
	S	0.1808	0.4210		
	I	0.4302	1.0596	} 4.333**	
	C	0.2776	0.6564		
	A	0.4222	1.0596	} 6.619**	
	S	0.1808	0.4210		
	A	0.4222	1.0369	} 4.089**	
	C	0.2776	0.6564		
	S	0.1808	0.4210	} 2.530**	
	C	0.2776	0.6564		
103	I	0.2079	0.4857	} 2.262 *	คัดเลือกไว้
	A	0.2935	0.6962		
	I	0.2079	0.4857	} 2.882 **	
	S	0.3162	0.7538		
	I	0.2079	0.4857	} 7.094**	
	C	0.4602	1.1458		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ	
103 (ต่อ)	A	0.2935	0.6962	} 0.619		
	S	0.3162	0.4857			
	A	0.2935	0.6962	} 4.832 **		
	C	0.4602	1.1458			
	S	0.3162	0.7538	} 4.212 **		
	C	0.4602	1.1458			
104	R	0.1244	0.2879	} 7.727 **		คัดเลือกไว้
	I	0.4114	1.0069			
	R	0.1244	0.2879	} 1.352		
	E	0.0703	0.1621			
	R	0.1244	0.2879	} 4.821 **		
	C	0.3094	0.7365			
	I	0.4114	1.0069	} 9.079 **		
	E	0.0703	0.1621			
	I	0.4114	1.0069	} 2.907 **		
	C	0.3094	0.7365			
	E	0.0703	0.1621	} 6.173 **		
	C	0.3094	0.7365			

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
105	R	0.3347	0.8016	} 1.047	คัดออก
	I	0.3718	0.8991		
	R	0.3347	0.8016	} 6.020**	
	A	0.5309	1.3618		
	R	0.3347	0.8016	} 1.373	
	E	0.3831	0.9294		
	I	0.3718	0.8991	} 4.973**	
	A	0.5309	1.3618		
	I	0.7318	0.8991	} 0.326	
	E	0.3831	0.9294		
	A	0.5309	1.3618	} 4.647**	
	E	0.3831	0.9294		
106	A	0.4226	1.0381	} 6.102**	คัดออก
	S	0.2015	0.4703		
	A	0.4226	1.0381	} 4.560**	
	E	0.2604	0.6138		
	A	0.4226	1.0381	} 4.693**	
	C	0.2554	0.6214		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ	
106 (ต่อ)	S	0.2015	0.4703	} 1.543		
	E	0.2604	0.6138			
	S	0.2015	0.4703	} 1.409		
	C	0.2554	0.6214			
	E	0.2604	0.6138	} 0.133		
	C	0.2554	0.6214			
107	A	0.5303	1.3599	} 12.182**		คัดลอกไว้
	S	0.0980	0.2264			
	A	0.5303	1.3599	} 11.477**		
	E	0.1261	0.2920			
	A	0.5303	1.3599	} 4.298**		
	C	0.3943	0.9600			
	S	0.0980	0.2264	} 0.707		
	E	0.1261	0.2920			
	S	0.0980	0.2264	} 7.884**		
	C	0.3943	0.9600			
	E	0.1261	0.2920	} 7.179**		
	C	0.3943	0.9600			

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z - test	หมายเหตุ
108	R	0.1824	0.4248	} 2.369**	ตัดออก
	S	0.0885	0.2044		
	R	0.1824	0.4248	} 0.224	
	E	0.1736	0.4039		
	R	0.1824	0.4248	} 3.824**	
	C	0.3266	0.7805		
	S	0.0885	0.2044	} 2.145*	
	E	0.1736	0.4039		
	S	0.0885	0.2044	} 6.192**	
	C	0.3266	0.7805		
	E	0.1736	0.4039	} 4.048**	
	C	0.3266	0.7805		
109	A	0.2343	0.5498	} 2.781**	ตัดออก
	S	0.1257	0.2910		
	A	0.2343	0.5498	} 1.449	
	E	0.2889	0.6846		
	A	0.2343	0.5498	} 1.778*	
	C	0.3010	0.7152		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ	
109 (ต่อ)	S	0.1257	0.2910	} 4.230 **		
	E	0.2889	0.6848			
	S	0.1257	0.2910	} 4.559 **		
	C	0.3010	0.7152			
	E	0.2889	0.6846	} 0.329		
	C	0.3010	0.7152			
110	I	0.2622	0.6181	} 0.522		คัดออก
	A	0.2424	0.5696			
	I	0.2622	0.6181	} 0.976		
	S	0.2251	0.5273			
	I	0.2622	0.6181	} 0.555		
	E	0.2829	0.6697			
	A	0.2424	0.5696	} 0.454		
	S	0.2251	0.5273			
	A	0.2424	0.5696	} 1.076		
	E	0.2829	0.6697			
	S	0.2251	0.5273	} 1.530		
	E	0.2829	0.6697			

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
111	I	0.2927	0.6942	} 1.888 *	คัดเลือกไว้
	S	0.2215	0.5185		
	I	0.2927	0.6942	} 1.728 *	
	E	0.3551	0.8550		
	I	0.2927	0.6942	} 2.885 **	
	C	0.1828	0.4258		
	S	0.2215	0.5185	} 3.616 **	
	E	0.3551	0.8550		
	S	0.2215	0.5185	} 0.997	
	C	0.1828	0.4258		
	E	0.3551	0.8550	} 4.613 **	
	C	0.1828	0.4258		
112	I	0.2359	0.5535	} 2.062 *	คัดเลือกไว้
	S	0.3128	0.7453		
	I	0.2359	0.5535	} 1.999 *	
	E	0.1582	0.3675		
	I	0.2359	0.5535	} 6.195**	
	C	0.0100	0.0229		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	Z	Z --test	หมายเหตุ
112 (ต่อ)	S	0.3128	0.7453	} 4.061**	
	E	0.1582	0.3675		
	S	0.3128	0.7453	} 8.257**	
	C	0.0100	0.0229		
	E	0.1582	0.3675	} 4.196**	
	C	0.100	0.0229		
113	R	0.3993	0.9736	} 5.462 **	
	I	0.1994	0.4654		
	R	0.3993	0.9736	} 2.748 **	
	S	0.3021	0.7180		
	R	0.3993	0.0736	} 0.949	
	E	0.3666	0.8854		
	I	0.1994	0.4654	} 2.714 **	
	S	0.3201	0.7180		
	I	0.1994	0.4654	} 4.513 **	
	E	0.3666	0.8854		
	S	0.3021	0.7180	} 1.799 *	
	E	0.3666	0.8854		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกลักษณะ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ
114	R	0.5834	1.5373	0.403	คัดเลือกไว้
	A	0.5898	0.5597		
	R	0.5834	0.5737	7.271**	
	E	0.3573	0.8607		
	R	0.5834	0.5373	4.338**	
	C	0.4561	0.0337		
	A	0.5898	0.5597	7.512**	
	E	0.3573	0.8607		
	A	0.5898	1.5597	4.578**	
	C	0.4561	1.1337		
	E	0.3573	0.8607	2.934**	
	C	0.4561	1.1337		
115	R	0.1825	0.4250	2.348**	คัดออก
	A	0.2724	0.6434		
	R	0.1825	0.4250	2.173 *	
	S	0.2658	0.6272		
	R	0.1825	0.4250	0.413	
	E	0.1663	0.3866		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ	
115 (ต่อ)	A	0.2724	0.6434	} 0.175		
	S	0.2658	0.2672			
	A	0.2724	0.6434	} 2.761**		
	E	0.1663	0.3866			
	S	0.2658	0.6272	} 2.586**		
	E	0.1663	0.3866			
116	R	0.0669	0.1544	} 5.629**		ตัดออก
	A	0.2863	0.6781			
	R	0.0669	0.1544	} 0.377		
	S	0.0821	0.1895			
	R	0.0669	0.1544	} 4.284**		
	E	0.2356	0.5530			
	A	0.2863	0.6781	} 5.252**		
	S	0.0821	0.1895			
	A	0.2863	0.6781	} 1.345		
	E	0.2356	0.5530			
	S	0.0821	0.1895	} 3.906**		
	E	0.2356	0.5530			

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ
117	R	0.3393	0.8136	} 1.062	ตัดออก
	I	0.3008	0.7148		
	R	0.3393	0.8136	} 3.078 **	
	S	0.2250	0.5272		
	R	0.3393	0.8136	} 0.917	
	C	0.3717	0.8989		
	I	0.3008	0.7148	} 2.016 *	
	S	0.2250	0.5272		
	I	0.3008	0.7148	} 1.979 *	
	C	0.3717	0.8989		
	S	0.2250	1.5272	} 3.995 **	
	C	0.3717	0.8989		
118	R	0.2108	0.4928	} 8.381 **	คัดเลือกไว้
	I	0.5025	1.2726		
	R	0.2108	0.4928	} 4.233 **	
	S	0.3671	0.8867		
	R	0.2108	0.4928	} 2.033 *	
	E	0.2878	0.6820		

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกภาพ	r	$\bar{Z}$	Z -test	หมายเหตุ	
118 (ต่อ)	I	0.5025	1.2726	} 4.148 **		
	S	0.3671	0.8867			
	I	0.5025	1.2726	} 6.348 **		
	E	0.2878	0.6820			
	S	0.3671	0.8867	} 2.199 *		
	E	0.2878	0.6820			
119	R	0.1377	0.3192	} 6.862 **		ตัดเลือกไว้
	I	0.3935	0.9577			
	R	0.1377	0.3192	} 6.906 **		
	S	0.3950	0.9617			
	R	0.1377	0.3192	} 2.774 **		
	C	0.2456	0.5773			
	I	0.3935	0.9577	} 0.044		
	S	0.3950	0.9617			
	I	0.3935	0.9557	} 4.088 **		
	C	0.2456	0.5773			
	S	0.3950	0.9617	} 4.132 **		
	C	0.2456	0.5773			

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของ บุคลิกลักษณะ	r	Z	Z -test	หมายเหตุ
120	R	0.0075	0.0172	} 8.816 **	คัดเลือกไว้
	I	0.3485	0.8375		
	R	0.0075	0.0172	} 13.838 **	
	A	0.5129	1.3047		
	R	0.0075	0.0172	} 12.279 **	
	C	0.4650	1.1597		
	I	0.3485	0.8375	} 5.022 **	
	A	0.5129	1.3047		
	I	0.3485	0.8375	} 3.463 **	
	C	0.4650	1.1597		
	A	0.5129	1.3047	} 1.559 *	
	C	0.4650	1.1597		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาคผนวก ข

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพในแต่ละประเภท
ทั้งหมดประเภทตามแนวทฤษฎีของยอลแลนด์

ตาราง 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพในแต่ละประเภท
ทั้งหกประเภทตามแนวทฤษฎีของ ซอลแลนค์

แบบทดสอบ	R	I	A	S	E	C
R	1.000	.221**	-.311**	-.434**	-.350**	-.003
I		1.000	-.486**	-.373**	-.096 *	-.020
A			1.000	.094 *	.013	-.505**
S				1.000	-.034	-.015
E					1.000	-.105
C						1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีของชอลแลนค์

บทคัดย่อ

ของ

ปานทิพย์ โสภานิต

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2531

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพหกประเภทตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ระหว่างอาชีพผู้ปกครองรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย รวมทั้งเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ โดยใช้รูปแบบของแอลพอร์ท เป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2530 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 732 คน เลือกมาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ วิธีการศึกษา ทำการทดสอบแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพทั้งหมด 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เป็นการตรวจสอบคุณภาพด้านค่าอำนาจจำแนกราชข้อ โดยใช้พีชเชอร์ซี และทดสอบค่าซี ครั้งที่ 2 เป็นการทดลองสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

สรุปผลที่สำคัญของการศึกษาค้นคว้านี้ได้ดังนี้

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานช่างฝีมือ และกลางแจ้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานศิลปะ คนตรี และวรรณกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจวิชาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกเหนือบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายมีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและรับจ้าง มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายและรับจ้าง มีบุคลิกภาพของบุคคลที่สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกเหนือบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง และค้าขาย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY ON THE PERSONALITIES OF UPPER SECONDARY STUDENTS
IN BANGKOK BASED ON HOLLAND'S THEORY

AN ABSTRACT

BY

PANTHIP SOPASIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

April 1988

The purpose of this study was to compare six personalities between boy and girl students based on Holland's theory, on the achievement i.e. high, medium, and low, and between the occupations of parents i.e. civil servant, employee, and merchant, and to construct a Personality of Upper Secondary Student Test based on Holland's theory by using Allport's test type. A total of 732 upper secondary students of the academic year 1987 from Public Schools in Bangkok were selected by cluster random sampling. Two steps of testing were used in constructing the personality test. The result of the first testing was the power of discrimination by Fisher's Z and Z - test. The quality of the items found from the result of the second testing was reliability and validity. The results of this study are as follows:

1. There were significant differences in Realistic, Investigative, Social and Conventional characteristics between boy students and girl students at .01 level. There were significant differences in Social characteristics between boy students and girls students at .05 level. There were no significant differences in Enterprising characteristics between boy students and girl students.

2. The high achievement students' Investigative characteristics were higher significantly than the medium and low achievement students' Investigative characteristics at .01 level. There were no significant differences in Realistic, Artistic, Social Enterprising and Conventional characteristics between high achievement medium achievement and low achievement students.

3. The students whose parents are merchants were significantly higher in Investigative characteristics than the students whose parents are in civil servants at .01 level. The students whose parents are merchants and the students whose parents are employees were no significant differences in Investigative characteristics. The students whose parents are in civil servants and the students whose parents are employee were no significant differences in Investigative characteristics. There were on significant differences in Realistic, Artistic, Social, Enterprising and Conventional characteristics between the occupations of parents i. e. civil servant, employee, and merchant.